

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସନ ୧୯୦୫ ଶାନ୍ତ ନଗରୀୟ ଅଂ ନମ୍ବର
୩୨୯୩ ପା ।

ଏପରିକି ସମସ୍ତାଧିକାରମାନଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସେ
କରଣ ଅବଶ୍ୟକ ମାତ୍ର ତା * ରାଜ୍ୟରୁ ନିଗାହର ତା * ୧୯୦୫
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ନିଗାହର ରୁପ ବଦଳିବାର ମାତ୍ରାଦି
ଅପେକ୍ଷା ହୋଇଅଛି ଯଦ୍ୟଦି କେହି କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟାନ୍ତ
ପେକେ ସେମାନେ ଅପଣାଏ ବଦଳିବାର ମାତ୍ର ଅବଶ୍ୟକ
କରିବେ । ନବେତ ପିତଳ ପତ୍ରକର ଚାନ୍ଦ, କିମ୍ବା କର୍ମର
କର୍ମକ୍ଷମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପତ୍ର କେବଳେ ଦେଇ ଶୁଣାଯାଏ, ଏପରି
କିମ୍ବା କର୍ମାଧିକାରୀ ଓ କର୍ମାଦ ପତ୍ର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କିମ୍ବା
ଦେଇ ପତ୍ରକରେ କିମ୍ବା କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟା କୋର ଜନ ବଦ
ନି ଯାଉ ନପାରିବ ।

ସନ ୧୯୦୫ ମସିହା } Ram Sankar Ray
ତା * ରାଜ ମାତ୍ରେ } Chairman
ଅଗଷ୍ଟ } 3-8-05

ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଟ୍ରେନିଂ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ
ତ ୧୦ ବା ବେଳରେ ଏକଜଣ ଦ୍ଵିତୀୟ
ପତ୍ରିକା ଅବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ କଟକ ଟ୍ରେନିଂ
ସ୍କୁଲର ପ୍ରଥମବର୍ଷୀୟ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
କିମ୍ବା ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ ପାସ କରି ନୂତନ କଣ୍ଟ୍ରୋଲରୀନି
ଧରଣରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ସମ୍ମତ ଓ ଉଚ୍ଚ ଓ
ଉଚ୍ଚ ଜାଣିଥିବେ ସେହିମାନଙ୍କୁ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ମୁକତ କରି ଦିଆଯିବ ।

ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ କର୍ମକ୍ଷମକରଣ
କରିବା ପ୍ରଣାୟକ ସହ କଲକତ୍ତାରେ ତା * ରାଜ୍ୟ-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବେଦନ କରିବାକୁ ଦେବ ।
Angul, Deputy } B. MISRA
Commissioner's office } Sub Divisional officer
1-8-05. } in charge

ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦୀଙ୍କୁ ।

ମାତ୍ରକର ବର୍ଜନୀୟ ଲେଖକମାନଙ୍କୁ
ଫୋଟୋ-ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ନିର୍ଦ୍ଦାରିତମାନଙ୍କର
କୌଣସି ବର୍ଜନୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ପର୍କରେ
କିମ୍ବା ସମ୍ପର୍କରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଅଧିକାର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ମାତ୍ରକର ସମ୍ପର୍କରେ ତାହା ପ୍ରକାଶିତ ।

କଟକ ତା ୨୭ ରଖରେ ଶେଷ ଦେବା ସମ-
ସ୍ଥିତ ଦୁଇଟି ସରକାରୀ କରକ୍ଷମକୁ ପ୍ରକାଶ
କରି ନିଗାହର ସରକାରୀ ଏବଂ ବୁକ୍ସର ଓ
ପତ୍ରିକା ସାହାଯ୍ୟ ଉପକରଣମାନଙ୍କରେ ଶେଷ
ଦୁଇଟି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି
ପତ୍ରିକା ମାତ୍ର କରକ୍ଷମ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ
କରି ଅଧିକ କରିଅଛନ୍ତି ।

କଟକ ମିଉନିସିପାଲିଟିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସରକାର
ଦ୍ଵାରା ବାହୁଳ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ସାମଗ୍ରିକ
ଭାବରେ କାଢ଼ି ଦିଆଯିବ । କାରଣ । ପ୍ରାୟତଃ
ବାଦ । ମୋ । କାହାରିକରେ ୧୨-୧୨ ଘୋର
କମି ମିଉନିସିପାଲିଟିର ଖରଚରେ ସାଧାରଣ
କାର୍ଯ୍ୟ ସଫାଶୁଦ୍ଧ ଖରଚ କରିବାକୁ ପ୍ରୟୋଗ
ଦେବାକୁ ଯତ୍ନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସେ
କିମ୍ବା ସରକାର ବର୍ଜନୀୟ ଲେଖକମାନଙ୍କୁ
କର୍ମକ୍ଷମକରଣ ନିମନ୍ତେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ସରକାରୀ ଉପଯୋଗକୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ମତ
ତା ୨୨ ରଖରେ ଶେଷ ଦେବା ସମ୍ପର୍କରେ
କରକ୍ଷମରେ ପେକେ ଯେକେ ୨୮୨ ମୁକ୍ତ
ହୋଇଥିଲା । ଏହା ତହିଁ ଧୂଳି ସମ୍ପର୍କରେ ମୁକ୍ତ
୧୫୨୭ର ଅଧିକ ଅଟେ । ଏହି ୨୮୨ ମଧ୍ୟରୁ
କଟକରେ ୪୭୯, ମାତ୍ରାକରେ ୧୫, ବର୍ଜ-
ରେ ୨୫, ପତ୍ରାକରେ ୪୯, କରମାରେ ୧୫୨,
ମାତ୍ରାକରେ ୪୯ ଏବଂ କରକ୍ଷମାତ୍ରାରେ ୧୨
ମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକେଶ ଏବଂ
କେଳେ ଏ ବେଗରୁ ମୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ।

କୌଣସି କର୍ମରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ନିଜ ନିଜ କରକ୍ଷମରେ ଯୋଗ୍ୟାନ୍ତ
ଲେଖକ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୋଡ଼ାଳ ଯାଉ ମାତ୍ରାକରୁ ଏବଂ
ଅପେକ୍ଷା ଏକୋର କର ଓ ଅଧିକ ହୋଇ-
ଥିବାର ସମ୍ପର୍କ ନିମନ୍ତେ । ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ କର୍ମକ୍ଷମ-
ଠାରେ ମେଳ ଦେଇ ମୁକ୍ତମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ
କରିଅଛନ୍ତି । ଅପେକ୍ଷା ଲେଖକ ପରିବାର ସହିତ
ମେଳାମାନେ ଯାହା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଏବଂ
ସେମାନେ ପତ୍ରାକରେ ପତ୍ରାକରୁଅଛନ୍ତି ।

ଦେଖାଦ ଦର ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଯେ
ଅମେରିକା ଅନ୍ତର୍ଗତ ମିଶୋରୀ କରକ୍ଷମ-
କରକ୍ଷମ ଶରକ୍ଷମ ୫୦ ଜଣ ଶୁଣି ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ
ନିଷ୍ଠାଦର୍ମୀ ନିଜ ରୂପରେ କର୍ମ କରି କରନ୍ତି
ଏବଂ ଶରକ୍ଷମ ୨୫ ଜଣ ଶୁଣି ସେମାନଙ୍କର
ବ୍ୟୟ ଖରଚ ଯୋଗ୍ୟାନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ମୁକ୍ତ
କରନ୍ତି । ମୁକ୍ତ ଲାଗି ପେକେ ପାତ୍ର କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ପତ୍ରାକର ବୁକ୍ସା ଅମେରିକାରେ ଅଛି ।
ଏ ଦେଖରେ ସେ ଦୁଃଖୀ ଥିବାର କିମ୍ବା ନ
ପାହୁଁ ମାତ୍ର ଥିଲେ ଏଠା ଶୁଣିମାନେ ସେପରି
କରନ୍ତେ କି ? ଯାହା ଦେଖି ଏପ୍ରକେଶରେ
ଯେଉଁ ଶୁଣିମାନେ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷକତାଦ୍ଵାରା ପେକେ
ପାତ୍ର ମୁକ୍ତ ଓ କରକ୍ଷମରେ ଉପ-ଶିକ୍ଷା ଲାଭ
କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ପ୍ରଣାୟକ ଯୋଗ୍ୟ
ଅଟନ୍ତି ।

ସୁଧାମନରେ ବର୍ଜନୀ ଯାଉ ନାନା ବର୍ଜ-
ମାତ୍ର କୋଟିଏ ଲକ୍ଷ ଅନୋକମର ବ୍ୟୟ
ହୋଇଅଛି ଏବଂ ମନରେ ସେକେ ଓ ସୁକ୍ତ,
ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ବହିର ବ୍ୟୟ
ହୋଇ ରହିତ କରିବାର ମାତ୍ରା ଉପାୟ
ଲୋଡ଼ିଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳର ସମାପ୍ତସମାପ୍ତେ ଏହା-
ମତ ଦେବାର ଦେଖା ଯାଉଅଛି । ଅନ୍ତତଃ
ଯେଉଁମାନେ ମତକର୍ତ୍ତା ଏହି ଅନ୍ତର କିମ୍ବା
ପତ୍ରାକ ହୋଇଥିଲେ ବର୍ଜନୀ ସେମାନେ
ମାନକ ଦେବାର ଜଣା ଯାଉଅଛି । ପତ୍ରାକ
ମନରେ ପତ୍ରାକ ଏବଂ ମନା ଅଧିକ ସରକ-
ରୀ ଅଲୋକଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶର ସମସ୍ତ ହୋଇ
ନାହିଁ ଏବଂ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଖି ପ୍ରକାଶରେ ପ୍ରକାଶ
ଦେବ କି ଲେଖ ଦେବ ହୁଏ କିମ୍ବା ସହଜ
ନୁହେ ।

ସ୍ଵାଧୀନରେ ପ୍ରକାଶିତ 'ସ୍ଵାଧୀନ ବାସୀ'
ସାମ୍ବାଦ ପତ୍ରକୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ସେଠାର ସରକ-
କରକ୍ଷମ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଯା ୧୫୦ ଶା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କରକ୍ଷମ କରି ଏବଂ ତେମନ୍ତ ଅଧିକାରରେ
କାରକ୍ଷମ ଦେବାର ମଧ୍ୟ କୁଣ୍ଠିତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ।
ଏଥିରେ ଅମଳ, ଉତ୍କଳ, ମାତ୍ରାକ ଓ ମାତ୍ରାକ
କାରକ୍ଷମ ଦେବେ ଅଧିକାରୀ, କର୍ମ ଓ ଅଧିକାର
ହୁଅଇ ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ । ଅଧିକାର କିମ୍ବା
ଏହିକ ଉଲ୍ଲ ମାତ୍ରାକ୍ଷେପ କର୍ମ ମଧ୍ୟରେ ଦେବେ
ଥର ଏବଂ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଅନ୍ତତଃ ଥରେ
ସରକ୍ଷମ ମତ୍ରାକ୍ଷମ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା
ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟର ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଦେଖି ଏହି
କୌଣସି କିମ୍ବା କିମ୍ବା ପ୍ରକାଶ୍ୟକ
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରି ନାହାନ୍ତି । ଅମେରିକା
ସେମାନଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ମତୋତ୍ତୋମ ପ୍ରାଥମୀ
କରୁଅଛି ।

ଗଞ୍ଜାମ ଗୁଣପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖ କରୁଅଛନ୍ତି କି
ଗଞ୍ଜାମରେ କେବେକଣ ଶିକ୍ଷିତ ଓକିଲା
ଥିଲେକି ସେ ଅଧିକର ସ୍ଵାମୀନେ ସେମାନଙ୍କୁ
କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ସେ
ସ୍ଵାମୀନେ ଶିକ୍ଷିତ ଏବଂ କର୍ମ ଧରଣର ଶୁଣ-
ନାହିଁ କିମ୍ବା କାରକ୍ଷମ ଦେଖାଯାଏ । ମାତ୍ର
ସେମାନଙ୍କ ପାତ୍ରରେ ଯେଉଁଠାରେ ଦେଖ
କର୍ମାନ୍ତ ଅଧିକା କିମ୍ବା ଜାଣିତ ପ୍ରକାଶ, ସ୍ଵାମୀ
ପ୍ରକାଶ ଅଧିକ ନାହିଁ । ସହଯୋଗୀଙ୍କର ଏହି
ଦୁଃଖରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହାୟତା
ଅଛି । ସ୍ଵାମୀନେ ଯେକେ ନିଜ ବିଶ୍ଵାସରେ
ଓକିଲାଙ୍କୁ କରକ୍ଷମ ଦେବେ ସ୍ଵାମୀନେ
ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରେମ ଥିବାର କିମ୍ବା
ବୋଲି ଯିବ ? କିମ୍ବା ସେମାନେ ଓକିଲା

ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ସେହି ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଲିଖିତ ବିଷୟରେ ଉଦାହରଣ ଅର୍ଥେ ଦେଖାଇବା ଉଚିତ ।

କଙ୍ଗାସୁ ପ୍ରାଦେଶିକ କୃଷି ସଂଗ୍ରହର ସତ ଅଧିକାଂଶରେ କଙ୍ଗାସୁ କୃଷି ସମିତି ଏବଂ ଉଚ୍ଚ କୃଷିସମିତିର ସମ୍ବଳର ଦ୍ୱାରା ପଞ୍ଜୀକୃତ । ତତ୍ପରେ କେତେକ ପ୍ରକାର କଙ୍ଗାସୁ ସଂଗ୍ରହ ମୂଳ ଏବଂ ସେହି କଙ୍ଗାସୁର ଉଚ୍ଚ ସମିତି-ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶାଖା ସ୍ୱରୂପ ଅବସ୍ଥାପନ । ପୁଣି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଙ୍ଗାସୁରେ ଉଚ୍ଚ ସମିତିମାନଙ୍କ ମୂଳ କର ସେ ସମସ୍ତର ପ୍ରକାଶକୃତ କଙ୍ଗାସୁ ସମିତିମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଦେଶିକ ସମିତିରେ ପୁଣି କେତେକ ସେହି କଙ୍ଗାସୁରେ ସେହି ଶକ୍ତି ପ୍ରକାଶକ ଅଟେ ବର୍ତ୍ତମାନେ କେତେକ କଙ୍ଗାସୁ କୃଷିସମିତିରୁ ପଠାଯିବ ଏବଂ ସେହିଠାରେ ଉଚ୍ଚସମିତି ପରଦାହରେ ପ୍ରାଦେଶିକ ସମିତିରୁ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ସେଠାରେ ସେ ସମସ୍ତର ପ୍ରକାଶକ କଙ୍ଗାସୁ ସମିତିରୁ ଗୋଟିଏଟି ପଠାଯିବ ।

କେହି ଅପେକ୍ଷର ଏଠା ମିଳିବିପାଳିକର ଦର ଟିକସ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରୁଥିଲେ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର କର ଚଳନ ମାଧ୍ୟ ଅବସ୍ଥାକୁ ବଦଳାଇ ଦେଇ ଯାଇଥିଲେ । ଏହି ଦେଲୁ ଗତ ମଙ୍ଗଳ-କରଠାରୁ ଅପର ଦିଗରେ ତାହାଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଚାହିଁ । ଗତ ସୋମବାର ଜୋଡ଼ାଦକରେ ସେ ଜଳ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଶେଷ କରି ସମସ୍ତ ଦେଲ-ଅଞ୍ଚଳ ଅଧୀନକୁ ବଦଳାଇ ଦେଲୁର ଦର ଟିକସ କରାଯିବ । କରପାତ୍ରରୁ ଏହିକ୍ଷେତ୍ର ସେ ଅପେକ୍ଷାର ସ୍ୱରୂପରେ ଦାୟିତ୍ୱ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅନୁଭବ କରି କ୍ଷେତ୍ର ସାଧାରଣ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ଏବଂ ସେହି ମିଳିବିପାଳିକରେ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ସେଠା କମିଶନରୀଦେ ମଧ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ସାଧାରଣ ଦୋର ତାହାଙ୍କର ତମାକର ପ୍ରକାଶ କରିବ କରିବେ । ସାଧାରଣ ମିଳିବିପାଳିକ କମିଶନରୀଦେ ତାହାଙ୍କର ନିୟୋଗରେ ପୂର୍ବରୁ ସାଧାରଣ ଦୋର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ ଏ ଅପେକ୍ଷାକୁ କମାକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିଲେ କମିଶନରୀଦେ ସାଧାରଣ କରିବେ । ଏସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଏ ଦରରେ ଦୋରସ୍ତରେ କରିବାବାର ଏକେ କ୍ଷେତ୍ର ଲିଖିତ ଥାନ୍ତା ।

ଗତ ଅପ୍ରେଲ (ବୈଶାଖ) ଲେଖକରେ ୨୨ ମାସରେ ଉତ୍କଳ ସ୍ତଳ । ଉତ୍କଳ

ଦେଲୁରୁ ସାହେବ ଗତ ଜୁଲାଇମାସ ୩୧ ରଖରେ ଜଲମର ତାହାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ବର୍ତ୍ତମାନ ୩୨ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାକୀ ରଖ ସାଧାରଣ ଦେଲେ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଅନୁଭବ ପୂର୍ବକ ଅପେକ୍ଷା ଦେଲୁଥିଲେ । ବଦଳରେ ଅନେକ ମାସରେ ଟିକା ନିଅନ୍ତା ଦେଲେ ଗୋ ୧୨ ଟା ମାସରେ ଜଲମର ସୋମ୍ୟ ଦେଲୁରୁ ଉଚ୍ଚ ତାହାଙ୍କ ଅର୍ଥାତ୍ ଗତ ସୋମବାର ଜଲମତାହ ଦୋରସ୍ତ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଟିଏ ଦେଲୁରୁ ଓ ବାକୀ ସମସ୍ତ ଉଚ୍ଚସମିତିରୁ ଅଟେ । ତାହେପ୍ରକାର ସଦସ୍ତର ତାହାଙ୍କର ପୂର୍ବରୁ ଉଚ୍ଚ ଅଞ୍ଚଳ ସଦର ଜମା ୫୫୮୩୩ ରୁ କିଛି ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ ୫୫୮୩୩ ରୁ ଅଧିକ ତାହା ଓ ସାଧାରଣ ପ୍ରକାଶ ଦେଲୁରୁ ପୂର୍ବରୁ ଉଚ୍ଚ ଅଞ୍ଚଳ ସଦର ଜମା ୫୮୩୩ ଅର୍ଥାତ୍ ଦେଲୁ ଓ ତାହାଙ୍କ ଦେଲୁ ସତ ୫୮୫୫ ସାର ୫୮୫୫ କର ୫୮୫୫ ଗ ମତେ ଏ ଦୁଇ ସମସ୍ତ ମାସରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ଉଚ୍ଚ ଦେଲୁରୁ ଅଧିକ ଦେଲୁ । ଅବଶିଷ୍ଟ ଗୋ ୧୦ ଟା ମାସରେ ଜଲମ ଦେଲୁ ଗୋ ୨ ଟା ସଦରଜମାର ୫୫୮୩, ଗୋଟିଏ ୫୫୮୩ ଗୋ ୫୫୮୩ ରୁ ଏବଂ ବାକୀ ୫୫୮୩ ରୁ ତାହାଙ୍କେ ତାହା ସମାପ୍ତ ଦେଲୁ । ପ୍ରକାଶକ ସାଧାରଣ ସଦରଜମାର ଅନେକ ମାସରେ ଜଲମ ଦେଲୁରୁ ଗୋଟିଏ ଦେଲୁରୁ ସେ ସେ ଅଧିକର ମାସରେ ଜମା ଗତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ଉଚ୍ଚସମିତି କାର୍ଯ୍ୟ ଦୋର ଚାହିଁ ।

ଅନାବୁକ୍ତି ଦେଲୁ ମାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର କୃଷିର ଅବସ୍ଥା ବଡ଼ ଶୋଚନୀୟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏସମୟରେ ଶାନ୍ତ ସାଧାରଣ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ୍ୟ ଦେଲୁ ଅନେକ ଲୋକ ଅନାବୁକ୍ତିରେ ଦୁଃଖ ପାଇ ଗଲେ ଉଚ୍ଚ କଙ୍ଗାସୁରେ ମୋପସରର କାହା ସାଧାରଣ ମାନ୍ୟ ସଦରରେ ଅଧିକ ସୁଖ ଦେଲୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ନିବାରଣର ଉପାୟ ହିର କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ମାନ୍ୟ ରେବକର ବୋରଜର ସେବକମେଳ କମିଶନର ମାନ୍ୟ କର ଖୁବାର ସାହେବ, ମାନ୍ୟ ମିଳିବିପାଳିକ ସହର ସମସ୍ତର, ମିଳିବିପାଳିକ ସାଧାରଣ କର୍ମଦ୍ୱାରା ମାନ୍ୟର ଦେଲୁରୁ ଏବଂ ସାଧାରଣ କମିଶନର ସାହେବମାନଙ୍କୁ ଭେଦ ଏବଂ ବିଚାର କରିଥିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ବିକାଶ ଦୋରସ୍ତ ଏ ମାନ୍ୟ ସଦରର ଦାହାରେ ଗୋଟିଏ ଅପାୟୀ ସାଧାରଣ ସାଧାରଣ କମିଶନର ବନ୍ଦୋବସ୍ତକୁ ଅନେକ ଦର-ସିଦ ଏବଂ ଉଚ୍ଚସମିତି ଦୁଃଖର ଦୂରୀକାରଣକୁ ମୋପସରରୁ ଅପସ୍ତୁତା ବନ୍ଦୋବସ୍ତକୁ ସେହି-

ଠାରେ ରାଜି ଲୋକ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଦାହ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବାକୁ ଦେବ । ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଅଧୀନରେ ସଦରର ସମିତିରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ଦୋରସ୍ତ ଗୋ ସେହିଠାରେ ଉଚ୍ଚସମିତିର ମାନ ପ୍ରକାଶ ଦେବ ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତର ଉଚ୍ଚ କଙ୍ଗାସୁର ଦେଲୁରୁରୁ ଦେଲୁରୁରୁ ଦେଲୁ ଦେବ । ତଦ୍ୱାରା ଏବଂ ସାଧାରଣ ଦୋର ସେହି ଜଲମ ତାହାଙ୍କ ଦେଲୁରୁରୁ ଅଧିକ ଦେବ । ସମସ୍ତ ୫୦୦ ଲୋକ ଉଚ୍ଚସମିତି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଦେଲୁରୁ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଲୁରୁ ୫୦,୦୦୦ ରୁ ପ୍ରକାଶ ଏହିକ୍ଷେତ୍ର ଦୋରସ୍ତ । ୧୦୦ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ସମସ୍ତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଠିକ ଦୋରସିଦ ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତ କଙ୍ଗାସୁରେ ସଦରକା ସମୟରେ ମୋପେ-ନାର ଚୋରକାରେ ଲୋକର ପାଉଥିଲେ । ଏବେଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚସମିତି ଦୂରକୁ ଦୂରକୁ ଦେବାଦ୍ୱାରା ଦୁଃଖ ଭବାରଣ ଦେଲୁ ଅପେକ୍ଷାରେ ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚସମିତିରୁ ଶିଳ୍ପ କରଣ ଶିଳ୍ପୋପଦ ସମିତି ସାଧାରଣ ଦେଲୁ ସାଧାରଣ ଗୋଟିଏ ପାଠ କରି ୫୮୧୦ ଗ ଶିଳ୍ପ ଉଚ୍ଚସମିତି, ଅନେକର ଓ ତାହାଙ୍କରୁ ଶିଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ପଠାଯିବ । ସେହି ପାଠକୁ ସମାପନକର କାର୍ଯ୍ୟ ନିବାରଣ ଦେଲୁରୁ ଦେଲୁ ଓ ସମସ୍ତର ସମିତି ତାହା ଦେଲୁରୁ କର ଯୋଗାଉଥିଲେ । ସେ ଶିଳ୍ପ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ମଦେସ୍ତରୁ ଶିଳ୍ପ ଗୋଟିଏ ଜଣେ ଦାୟିତ୍ୱ ଶିଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ପଠାଯାଇଥିଲା । ସମିତିରୁ ପ୍ରଦେଲୁରୁ ତାହାଙ୍କୁ ନିଅନ୍ତେ ଦେଲୁରୁ ଏବଂ ଅଧିକ ଦେଲୁ ଦେଲେ ଦେଲୁ ପଠା ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅଧିକ ଶିଳ୍ପ ଦେଲୁରୁ ଦେଲୁରୁ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚସମିତି ମାନ୍ୟ ଓ ଦେଲୁରୁ ଦାର ମହାସମ୍ପଦ ଉଚ୍ଚସମିତି ସାଧାରଣ ଦାନ କରି-ଅଛି । ଓଡ଼ିଶା ଓ ଦକ୍ଷିଣାପୂର୍ବ ଜଣେ ପଠି-ପ୍ରୋକ ଦାଣ୍ଡମାନଙ୍କୁ ଅଧିକାଂଶ ଦେଲୁ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ପତନ ବଦଳାଏ ବଦଳେ ମୋପେ-ନାରୁ ସାଧାରଣ ଅଧା ଦେଲୁ ସେଲୁ ମଦେସ-ନାରୁ ଜାଣିଲେ ଏ ପ୍ରଦେଶର ପ୍ରାୟ କଙ୍ଗାସୁ ମାନ୍ୟର ଜମା ଦେଲୁଥିଲା । ପୁଣି କେହି ଅଧିକ ଦେଲୁରୁ ନିମାନ୍ୟର ମଝି ଏବଂ ଦାୟି ଗୋଟିଏକର ଚୋରକା ଉଚ୍ଚସମିତି ସମିତିରୁ ୫୦୦ ରୁ ଲୋକ ସେହିପରି ଦାୟି ସଦରରେ ଦାନ କରିଥିଲେ ମାଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର ମାନ ଓ ପ୍ରଧାନ ଲୋକମାନେ କଦେସରେ ଦୁର-ବସ୍ତାରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଜଣେ ସଦେଲୁରୁ ପ୍ରକାଶ କରି ସାଧାରଣ ଦେଲୁରୁ ଦାହାଣ୍ଡି । କେହି ନି-ରାଜିରୁ ଶିଳ୍ପ ଦୂର ଯାଉଥିଲେ ସେମାନେ ଉଚ୍ଚ-

ସଂପର୍କକୁ ଦେବା ଦେବା ଅପେକ୍ଷା ମହେଶ-
 ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ସେ ଚଳା ଦେବା ଉଚିତ୍ତେଲ । ତନ୍ତୁ
 ଉତ୍କଳସମ୍ମିଳନୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟରେ ତଳ-
 ତଳର ବଜ୍ରତ ସଭାକୁ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳ ସମାଜେ
 ଏ ବର୍ଷ ୧୯୦୦୯ ଲା ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାପାଇଁ
 ଦେବା ସଂଗ୍ରହ କରୁଅଛନ୍ତି ଏ ତଥା ତ ସେ
 ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ? ତ ଜାଣି ନିଜା କରବା କଡ଼
 ଅନ୍ୟାୟ ଅଟେ । ମହେଶଚନ୍ଦ୍ରକୁ ବିଜ୍ଞାତ ସଂଗ୍ରହ
 ପଠାଇଥିବା ସ୍ତରେ ତାହାର ଅବଶ୍ୟକତା ବ୍ୟୟ
 ଯୋଗାଇବା ସେହି ସମ୍ପର୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ ।
 ସମ୍ପର୍କ ଅବଶ୍ୟ ପାଣି ସଂଗ୍ରହ କର ବ୍ୟୟ ଲାଭ
 ଗ୍ରହଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ତାହା କର ତ ସ୍ତରେ
 ସେମାନଙ୍କର ସ୍ତୁତି । ଉତ୍କଳସମ୍ମିଳନୀ ସମ୍ପର୍କକୁ
 ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ସ୍ତରେ ଓଡ଼ିଶାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠତ ଗ୍ରହଣ
 ସାହାଯ୍ୟ ତ କରବାର ବୋଲି ଯାଇ ତ
 ପାଇଲେ ଏବଂ ତାହାର ଅଭାବ ଦୋଇଥିଲେ
 ସେ ଅଥବା ତାହାର ବହୁମାନେ ଓଡ଼ିଶାରୁ
 ପୁଅକୁ ସାହାଯ୍ୟ ନ ଲେଉଟି ସମ୍ପର୍କକୁ ଜବାଇବା
 ଅନ୍ୟାୟ ଅଟେ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତେକ ସେ
 ପୁଣି ଅବଲମ୍ବନ ତ କର ଅତୀତଣ ଏ ଦେଶାୟ-
 କର ଗ୍ରାମ କରବାଦାସ ଦେବଲ ରୁରୁତି ଓ
 ଉର୍ଦ୍ଧାଭବ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ।

ଉଦ୍‌ଗୋଷ୍ଠୀ ଗୋରକ୍ଷିଣୀ ସଭା ।
 ଶୀର୍ଷକିନ୍ତୁ ନାମରେ ଏ ନଗରରେ
 ଗୋଟିଏ ସଭା ପ୍ରାପିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ତହିଁର
 ଗଣ୍ଠି ଏ ବିଜ୍ଞାପନ ଏବଂ ଦେବାଦାତାଙ୍କର
 ଗାଳିତା ଅନୁମୋଦେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଶ୍ରୀ
 ବାବୁ ଦରବେଶ ବାଦ୍ୟର୍ଥୀ ଉତ୍କଳ ଏହି ସଭା-
 ର ସଭାପତି ଏବଂ ବାବୁ ଅକ୍ଷୟଚନ୍ଦ୍ର ଉତ୍କଳ
 ସମ୍ପାଦକ ଅଟନ୍ତି । ସଭାଟି ବର୍ଷ ଦେଲ
 ପ୍ରାପିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସଭାର ସାହାଯ୍ୟାର୍ଥ
 ଏକତାଲିକା ଦେବାଦାସ ୧୯୦୦୯ ଲା
 ଜମା ହୋଇ ଅଛି । ଅଧିକାଂଶ ଦାବା ଏ ନଗର
 ର ମାରକାତମାନେ ଅଟନ୍ତି । ମାରକାତ ଓ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଉପରେ
 ଦେବା ବା ବଃ ଦେବାର ସ୍ତର କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ସେଥିରୁ ସାହା ଅସ୍ତ୍ର ଦେବ ବାବା ମାସିବ
 ଦେବା ବୋଲି ଗଣ୍ୟ ଦେବ । ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ-
 ମାତ୍ରକଠାରୁ ସଭା ଏକତାକାତ ଦାତ ଓ ମାସିବ
 ଦେବା ପ୍ରାପିତା କରନ୍ତି ଏବଂ ସଭାର ଅନୁସେଧମତେ
 ସଭାସାଧାରଣକୁ ଜଣାଇଅଛି ତ ଏହି ସର୍ବଦ-
 ଶ୍ଵାଦରେ ସେହିମାନେ ସାହା ଦାନ କରବାକୁ
 ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତେ ତାହା ସେକେଟେକ୍ ପ୍ରଦାନ କର
 ତାହାକଠାରୁ ରହିବ ଦେବେ ; ସଭା ପ୍ରଥମେ
 ଏ ନଗର ବସାସଭାକରେ ଗୋଶାଳ ପ୍ରାପନ
 କରୁଥିଲେ । ସେଠାରେ ପ୍ରାତ ନିଅନ୍ତ ଦେବା

ଏବଂ ଦଲିବଦାର ସେଠ ବସୁଦେବୀଙ୍କ ଦର-
 ଦସ୍ତାନର ଟ ୨୦୦୦୦୯ ଲାରେ କର୍ମିତ ଧର୍ମ-
 ଶାଳ (ଯାହା ତ ଉତ୍କଳସମାଜରେ ଯାଣି କି
 ସଦାଶେ କର୍ମିଣ ହୋଇଥିଲ ମାସି ବେଲ
 ପିଟିବା ରତରୁ ସେପରି ବ୍ୟବହାର ଦେଉ
 ନାହିଁ) ସଭାକୁ ଦାନ କରବାକୁ ସେହିଠାରେ
 ଗୋଶାଳ ପ୍ରାପିତ ହୋଇଅଛି । ସେଠାରେ
 ଅନେକ ଗୋରୁ ରହୁବାର ପ୍ରାତ ଅସ୍ତ୍ର ଏବଂ
 ଗୋରୁ ପଠାଇବା ନିମନ୍ତେ ମଧ୍ୟ ଅନୁସେଧ
 ହୋଇଅଛି । ମାସି ତ ପ୍ରଦାନ ଗୋରୁ ଦେଉ
 ମାନେ ପଠାଇଲେ ସଭା ପ୍ରତିପାଳକର ଭାର
 ଦେବେ, ସେ ସମସ୍ତ ସର୍ଗର ପରିଣାମ ତ
 ଦେବ ଏବଂ ଦେବେ ପର୍ଗର ଭାର କେଇ
 ପାରିବେ ବିଜ୍ଞାପନରେ ପ୍ରକାଶ ନାହିଁ । ଗୋ-
 ସେବା ହିନ୍ଦୁର ଗୋଟିଏ ପ୍ରାତ ଦେଇକି ବ୍ରତ
 ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ରତସ୍ତ୍ର ଘରର ମନୁଷ୍ୟ ପରି
 ଗୋରୁର ତଳି କରବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ଅପାଳକ
 ଦୋଷର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତରୁପ ବସ୍ତ୍ର ଥିବାକୁ ଅବକ
 ସାବଧାନ । ପୁଣି କାର୍ଯ୍ୟାସନ ଗୋରୁ ଅନୁକର
 ଦୋଲି ତାହାର ପାଳକରେ ସ୍ଥିତି ହୁଅଇ ନାହିଁ ।
 ଦେବଲ ରୁମ୍, ବୁଦ୍ଧ ଓ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ପଶୁ ପାଳି-
 ବାର ଶକ୍ତି ହେଉଁମାନଙ୍କର ନାହିଁ ସେହିମାନେ
 ବିଦାସୁ ଦେବାର ଦେଖା କରନ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧେ
 ସେହିପରି ଗୋରୁର ଭାର ଦେବା ସଭାର ଅଭ-
 ପ୍ରାୟ , ମାସି ତାହା ସଞ୍ଜ କର ଦୁଃଖାଦେବା
 ଅବଶ୍ୟକ । ବିଶେଷତଃ ସଭା ସେତେବେଳେ
 ସାଧାରଣ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି ତେବେ-
 ବେଳେ ଦାତାମାନଙ୍କର ପ୍ରତୁକ୍ତି ଜନ୍ମାଇବା
 ନିମନ୍ତେ ସଭାର ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ ନାସିକ
 ବିବରଣୀ ପ୍ରକାଶ କରବା ଉଚିତ ଦେଉଅଛି ।
 ଅନ୍ତତଃ ସଭା ପ୍ରାପନ ସମୟରୁ ତଳତ ବର୍ଷର
 ଅଭାବୁ ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବେ ପର୍ଗର ଭାର ସଭା
 ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେସବୁ ତ ଅବଶ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ କେବେ ବ୍ୟୟ ଦେଉଅଛି ନିବିଧାନର-
 ରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ସଭାସାଧାରଣ ତ ପରିମାଣ
 ଉପକାର ଦେଉଅଛି ସମସ୍ତେ ଜାଣି ପାରିବେ
 ଏବଂ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନରେ ଅନୁସର ଦେବେ ।

ମିତ୍ରକର୍ମପଥ ଟିକସର ଅବଲମ୍ବ ।
 ଏ ନଗରର ଘର ଟିକସ ବନ୍ଦୋକସ୍ତ୍ର
 ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ' ଓଡ଼ିଶା ଓ ନବସମ୍ବାଦ ' ରେ
 ଗୋଟିଏ ସ୍ତୁତି ସଙ୍ଗେ ୯୦୩୩ ପ୍ରବଳ ବାହାର
 ଅଛି । ତହିଁରୁ ଦେବେକ ଧାତ ଏଠାରେ
 ପ୍ରକାଶ କଲୁ । ସତ୍ୟ:—
 We fully agree with the venera-
 ble Editor of Dipika in holding
 the view that the Chairman

should rather refrain from
 attending the Appeal Meeting
 than uphold the heavy assess-
 ment of the late Assessor. The
 authorities may ask the Munici-
 pal Corporation to increase the
 assessment of the town beyond
 all reasonable limits, but that
 does not justify the Municipal
 Board which is a non-official and
 independent body, in raising the
 taxes as often and as much as
 they like without looking into
 the indigent circumstances of
 the people of the town.

ଏଥିର ମର୍ମ ଏହି ତ ଘାସିତା ସାହା ଲେଖି-
 ଅଛନ୍ତି ତ ଅସେସରକର ଅନ୍ୟାୟ ଟିକସ
 ବୃଦ୍ଧି ସ୍ଥିର ରଖିବାଠାରୁ ରେଅରମାନଙ୍କର
 ଅପର କମିଟିରୁ ଅନୁର ରହୁନା ଭଲ ତାହା
 ଅନୁମୋଦେ (' ଓଡ଼ିଶା ') ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଅନୁ-
 ମୋଦନ କରୁଅଛି । ତାହାମାନେ ଯଥେଚ୍ଛା
 କୃତସ ବଦାଇବା ସଦାଶେ ମିତ୍ରକର୍ମପଥକୁ
 ଅନୁସେଧ କରୁଥାଉନ୍ତି; ମାସି ମିତ୍ରକର୍ମପଥର
 କମିଟିରମାନଙ୍କ ସଭା ଦେବରଦାସ ଓ ସାଧୀତ
 ସଭା ଦେଉଥିବା ସ୍ତରେ ନଗରବାସିନ୍ଦର ଦରଦ
 ଅନୁପ୍ରା ପ୍ରକ ଦୁଷ୍ଟି ତ କର ଅଭାବୁଅର ପଦଅତୀ
 ଟିକସ ବଦାଇବା ଉଚିତ ନଦେ ।

ସେହି ପ୍ରକଳର ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଲେଖାଅଛି
 ତ ଅସେସର ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ସ୍ଥାନୀୟ ଘରଦୁକାର ତଥା ତାହାଙ୍କୁ ଜଣା ନାହିଁ
 ତମ୍ଭା ସହରବାସିନ୍ଦ ସହର ତାହାଙ୍କର ଉଦ୍ଘାସରତ
 ନାହିଁ । ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ମିତ୍ରକର୍ମପଥର
 ରେଅରମାନ ଏବଂ କମିଟିରମାନେ ଅସେସର
 ଘରଦୁକା କର୍ମିଣୁ କରୁଥିବା ବେଳେ ତାହାଙ୍କ
 ସଙ୍ଗେ ଦୁଇ ଦୁଃଖ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ
 ଅନିଷ୍ଟା ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା । ଏ ଅବସ୍ଥାରେ
 ଅପର କମିଟିର ଖୁବ୍ ସାବଧାନ ହୋଇ କରୁର
 କରବା ଉଚିତ ସେମନ୍ତ ତ ତାହାରିକୁ ବାଧ୍ୟ
 ନାହିଁ । ମାସି ସହଯୋଗିକର ଏହି ବ୍ୟୟସଙ୍ଗତ
 ଉପଦେଶ ଶୁଣୁଅଛି କିଏ ? ମିତ୍ରକର୍ମପଥର
 ରେଅରମାନ ସେବେ ଅପର କମିଟିର ଜଣେ
 ସଭ୍ୟ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତେ ତେବେ କିସସ୍ତ୍ର ସ୍ଵଳ୍ପର
 ହୋଇ ପାରିନ୍ତା । ସେ ଅନ୍ୟରୁ ଅସେସରକର
 ପ୍ରକମର୍ଗଦାତା ଓ ପୁଷ୍ପପୋଷକ ହୋଇ ନପି-
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ରେଅରମାନ ଅଧିକ ଗଠିଲେହିଁ
 ଦେବଲ ଅଧିକକମିଟିରେ ଅପମାଳୁ ପ୍ରଧାନ
 ମତେ କର ଅଗଭୁତା ହୋଇ ନାମକରୁ
 ଅଥବା ନିଜାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ବୃଦ୍ଧି ସ୍ତରେ ଉଚିତ

ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଦସ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକା ଅଧିକା ପ୍ରମାଣ କର
 ଦେଉଅଛନ୍ତି । ସଙ୍ଗିମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇ ଦେଖାଇ
 ଉଚିତ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରବାକୁ ଭର ସମ୍ମତ
 ଦାହି । କାର୍ଯ୍ୟ ନିରତୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ଦେଖା ଯାଉଅଛି
 ଯେ ବାହାକର ଚିତ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ଉପରେ ଅଭିଭାବ
 ବିଶ୍ୱାସ, ଅନ୍ୟର ବିଶ୍ୱାସର ବିକ୍ରମ ଖାତର ଦାହି
 କ ଦରଦ୍ର ପ୍ରତି ଧର୍ମା ଦାହି । ଗଣ୍ଡକ ଉପରେ
 ଦୁଇ ଏକ ବା ଦସ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ
 ବାହାକର କ ଦସ୍ତୁ ହୁଏ ଯେବେ ବାହା ଦୁଃ-
 ଥାନ୍ତେ ବେବେ ଏପରି ଦେବରବ ଶୁବରେ
 ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତୁ ଦାହି ।

ସମାଜୋଦ୍ଧାର ଉପାୟ ।

ସମାଜୋଦ୍ଧାର ଉପାୟ ବିଶୟ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ
 ଗତ କ୍ରମ ତା ୬ ଭାଗର 'ଉତ୍କଳବାସୀ' ରେ
 ଉଲ୍ଲେଖକର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିକ୍ରମଦେବଙ୍କର ଉକ୍ତି ଏ
 ପଞ୍ଚ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ସେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି
 କି ଅଜ୍ଞତା ଅନେକ ଲୋକ ଗର୍ବପଦ୍ୟ
 ଭରଣା, ସମାଜୋଦ୍ଧାର, ସମ୍ଭାବନା, ବକ୍ତୃତା
 ପ୍ରଭୃତିଦ୍ୱାରା ନିମନ୍ତାଧାରଣକୁ ସମାଜର ଉଦ୍ଧାର
 କରବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର କିଏ
 କପରି ଉଦ୍ଧାର କରବ ସେ ଲୋକତା ବାହାର
 ମନରେ ପ୍ରାଣ ଯାଉ ନାହିଁ । ଏହା ଦେଖି ସେ
 ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହୋଇଅଛନ୍ତି କି
 ଉତ୍କଳବାସୀମାନେ ସେପରିକି ଅସୋଭିତ
 କରବାକୁ ଜାଣି ବାହାନ୍ତି ସେପରିକି ଏକ
 ସଦୃଶ ଉପଦେଶ ବକ୍ତୃତା ଇତ୍ୟାଦିରେ ବିକ୍ରି
 ଫଳ ହେବ ନାହିଁ । ସଂଗ୍ରହରେ ସେ ବିକ୍ରି-
 ଅଛନ୍ତି କି ପ୍ରଥମେ ଅସୋଭିତ କର ବେବେ
 ସମାଜର ଉଦ୍ଧାର ହେବ ଏବଂ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଦେଖନ୍ତୁକିପି ସିଦ୍ଧିଦାର ସମ୍ପାଦକ ବା ସମାଜ
 ସଂସ୍କାରକମାନଙ୍କର ମତ ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କର-
 ଅଛନ୍ତି । ଲେଖକ ଜଣେ ଚିନ୍ତାଶୀଳ, ଦୃକ୍ତିମାନ
 ବ୍ୟକ୍ତି ବୋଲି ସ୍ୱପନକର । ବାହାକର ପ୍ରଶ୍ନର
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦେବା, ଅନେ-କଳ କି ଅନେ ଗର
 ଚିହ୍ନିତ୍ୱ କର ପରି, ସଦକ ଦୁଃକେ । କାଳରୁ ଦୁଃ
 ଓ ବୃଷରୁ ବଳ ଉତ୍ପତ୍ତି ହୁଏ କିନ୍ତୁ ଅନେ କିଏ ?
 ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ସମାଜ । ପ୍ରବନ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତି-
 ଗତ ଉଦ୍ଧାର ବା ଅସୋଭିତ କରା ସମାଜର
 ଉଦ୍ଧାର ହୋଇ ତ ଯାରେ । ଏହି ବ୍ୟକ୍ତି-
 ରେ ଅସୋଭିତ ମୂଳ ଦେଉଅଛି । ଯେଉଁ
 ସମାଜରେ ବାହାର ଉଦ୍ଧାର ଚେଷ୍ଟା ବା ସହ
 ଦାହି ସେ ସମାଜର ଉଦ୍ଧାର ଅସମ୍ଭବ । ମାତ୍ର
 ଅସୋଭିତ ଲୋକ ହେବ କପରି ଅବସ୍ୟ ବାହା
 ଶିକ୍ଷା ସାପେକ୍ଷ । କିମ୍ପା ଶିକ୍ଷାରେ କେତେ ଜଣ
 ଉଦ୍ଧାର ଲାଭ ହେଉଅଛନ୍ତି ? ସପ୍ତକ, ଗର୍ବପଦ୍ୟ,
 ମୟ ଉପଦେଶ, ସମ୍ଭାବନା, ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଭୃତି

ଶିକ୍ଷାର ଅଙ୍ଗ ସ୍ୱରୂପ ଏବଂ ସଂସ୍କୃତ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷାର
 ଗୋଟିଏ ଉଲ୍ଲେଖ ଉପାୟ ଅଟେ । ଏ ସମସ୍ତ
 ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରି ଅସୋଭିତମୟ ବୋଲି ଯାଇ
 ତ ଯାରେ । ବାସ୍ତବରେ ଅସୋଭିତ ଶିକ୍ଷା
 ନିମନ୍ତେ ଏ ସମସ୍ତର ପ୍ରୟୋଗ ଅଛି । କଥାରେ
 ବିକ୍ରି କି ଜାଣିଲ ଯୋଗୁ ସମ୍ଭବେ ଥାଏ ।
 ଯେଉଁଠାରେ ଯାହାକି ଏବେକେ ବସି ସାଧାରଣ
 ହୃଦୟର ବିଷୟର ଚର୍ଚ୍ଚା କରନ୍ତି ସେଠାରେ
 ସେମାନଙ୍କର ଓ ଅଜ୍ଞ ଯାହାକି ଶୁଣିବା ଲୋକ-
 କର ସୁଶିକ୍ଷା ଓ ବଦଳ ସାଧାରଣର ଉଦ୍ଧାର ହୁଏ
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ପ୍ରସିଦ୍ଧତର ମହାଶୟ ଏ କଥା
 କି ଜାଣନ୍ତି ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଯାଇ ତ ଯାରେ ।
 ବାସ୍ତବରେ ସେ ସେପ୍ରକାରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି
 ଉପଦେଶ ଦେବାକୁ ଅନେକ ଲୋକ ବାହାରକୁ
 ମାତ୍ର ଦାର୍ଯ୍ୟ କରବା ଲୋକ ଅତି ବିରଳ
 ସେପ୍ରକାରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ବୃଦ୍ଧି ଯାଉଅଛି ଯେ ଅନେକ
 ସଂସ୍କାରକ, ସମ୍ପାଦକ ଓ ବକ୍ତୃତାକର କଥା
 ସିଙ୍ଗେ ଦାର୍ଯ୍ୟର ସମତା କ ଦେଖି ସେ ବଦଳ
 ହୋଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଅସୋଭିତ କରବାର ପରି
 ମର୍ତ୍ତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅନେମାନେ ଏ ବିଷୟରେ
 ବାହାକି ସହଜ ସଥାର୍ଥ ସହାଦୁରୁ ଓ ଦୁଃଖ
 ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଦେଖାଇ ଦେବାଠାରୁ
 ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଦେଖାଇବା ଚେଷ୍ଟା ଏବଂ ଯେଉଁ
 ମାନେ ବିକ୍ରି ଏବଂ ପ୍ରକାର ଓ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି
 ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ସେମାନେ ଲାଭ କରା ଅତି କିଛି
 ନୁହନ୍ତି । ସେପ୍ରକାର ଲୋକଙ୍କଦ୍ୱାରା ସମାଜର
 ଉଦ୍ଧାର ଯାହା ଦେବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ସେ-
 ମାନଙ୍କୁ ଲେଖକ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ
 ପ୍ରଥମେ ଅସୋଭିତ କର । କରୁବା ଯେଉଁ
 ମାନେ ଅନ୍ତରର ବିଶ୍ୱାସ ଓ ସହୃଦୟତା
 ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଧାରକର ବିଷୟର ଉପଦେଶ
 ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ନିଜେ ସଥାସାଧ୍ୟ ବଦୁ ପ
 ଆଚରଣ କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଅସୋଭିତ
 ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ସମାଜର
 ବିକ୍ରିଦେବେ ଉଦ୍ଧାର ହେବ ଅଥବା ଉଦ୍ଧାର
 ଚେଷ୍ଟା କରବା ସର୍ଥକ ଅଟେ ।

ପୁସ୍ତକ ଶୁଷ୍କ ଓ ଲଘୁ ।

ଗତସମ୍ପ୍ରାଦ ଅପେକ୍ଷା ଏ ସମ୍ପାଦକରେ ଓ ଲଘୁ-
 ଠାର ଉତ୍ପାଦ ଲୁଗାଲୁଗା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୋଇଅଛି
 ଏପରି ମତର ବହୁକାଳରୁ ପୁସ୍ତକ ହୋଇ
 କି ଧୂଳିରାଜ୍ୟରେ ବିକ୍ରି । ସଦୃଶ ପୁସ୍ତକରେ
 ହୁଏ ବାହା ଦେବକ ଯାହାମାନେ ଲୁଗାଲୁଗା
 ସଙ୍ଗେ ଉପକ୍ରମ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ କହାକି
 ସହୃଦୟତା କପି ହୋଇବନି ମଧ୍ୟ ବହୁ ହୋ-
 ଲିଥାନ୍ତି । ତନ୍ତୁ ଏକର୍ତ୍ତ ଯାହାମାନେ ଲୁଗାଲୁଗା
 ଅନେକଦିନ ପରେ ଏହି ଏବଂ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ

ଦୁଇପାଠ ଲୋକ ବାଲକବଳରେ ପଢ଼ିବ ହୋ-
 ଲିଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ବକ୍ତୃତାରେ ଦେଖା
 ଲୋକ ସମାଜର ହୋଇଥାଏ ଅଜ୍ଞତା ବିଶ୍ୱା-
 ପରେ ସେହି ବକ୍ତୃତାରେ ମନୁଷ୍ୟ ସହାର
 ପ୍ରାୟ ଦେଉ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାହୁ ଓ ଗଣ-
 ମାନ ସଂସ୍କାରକରୁ ଏପରି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୋଇ ଯାଉଁ
 ଅଛି ଯେ ଦାର୍ଯ୍ୟକରଣ ଦେଖି କୌଣସି ପ୍ରା-
 କ୍ତି ଲୋକ ଲୁଗା ଯାହାକି ଏବଂ ଅଲୋକ
 ଦେଇ ଯିବା ମଧ୍ୟ ଲୁଗାପତ୍ତ ଦେଉଅଛି ।
 ଦୋକାନ କରାଇ ସବୁ ସଂସ୍କାରକରୁ ବନ୍ଦ ଦେଉ-
 ଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସାହୁ ଓ ଗଣମାନଙ୍କରେ
 ଅନ୍ୟ ଅନ୍ତରରେ ସମ୍ପାଦକ ଲୁଗାଲୁଗା ଓ
 ପ୍ରାଚୀନ ଉଦ୍ଧାରକରୁ ଏବଂ ସମାଜୋଦ୍ଧାର-
 କ ଲୋକରେ ଦୋମ, ପୁଲକ ଚୈତ୍ତ
 ଦାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଲୁଗାଅଛି । କପାସି ସବୁ
 ସାହୁ ଓ ଗଣମାନଙ୍କରେ ଲୋକର ପ୍ରାଚୀନ
 ରହୁଅଛି । ପ୍ରାୟକ ଉଦ୍ଧାରକରୁ ଏବଂ ଅନେକ
 ବିଦେଶୀ ବ୍ୟକ୍ତି ପୁଣ୍ୟ ଶୁଣି ଯାଇ ଉଦ୍ଧାର
 ମେଦେକର ବାବୁ ଉଦ୍ଧାରକରୁ ଉଦ୍ଧାର ଲୁଗା-
 ଯାଉଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ଦୁଇ ବନ୍ଦ ହୋଇଅଛି ।
 ସରକାରୀ ଦର୍ମାଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ଶୁଣି ଦେଇ
 ଯିବାର ଚେଷ୍ଟାରେ ଅଛନ୍ତି । ଚିତ୍ତେରେ
 ମୋକଦ୍ଦମାଦାର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଲାଗି କରବ ।
 ମୟସର ଲୋକମାନେ ପୁସ୍ତକ ଓ ଲଘୁଠାର
 ଉପଦେଶ ଶୁଣି ଲୁଗାରେ ଏଠାକୁ ଅସୁ ବାହାନ୍ତି ।
 ଯେଉଁମାନେ ଲାଗି କରବାର ପୁଲକ ଅସୁ-
 ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ
 ସେବକର ପ୍ରାଣଦୟରେ ପଳାଉଅଛନ୍ତି ।
 ପୁଲକ ଉଦ୍ଧାରକର ବାବୁ ଗଣକର, ସଦ୍‌କର
 ପୁସ୍ତକ, ଏ ପାସ୍ତ କର ଓ ବାଲକ ପ୍ରାୟକ
 ସେହି ବୃଦ୍ଧିମାନ ପିଲଟି ପିତାମହାଙ୍କୁ ଅଗଣ
 ଶୋକସାଗରରେ ଲୁଗା ଲୋକ ଉଦ୍ଧାରକ ଏହି
 ସେଗରେ ମାତ୍ର ପଢ଼ିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପୁସ୍ତକ
 ବିକ୍ରମର ଦୁର୍ଦ୍ଦୟକ ଉପୋକ୍ତି ଉଦ୍ଧାରକର ବାବୁ
 ଲୁଗାଲୁଗାରେ ସେହି ସେହିକେ ଦେଇ ଶେଷ-
 ବାସ କରୁଥିଲେ ବାହାକର ଏକମାତ୍ର ସମ୍ଭବ
 ଗୋଦାୟ ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟ ଲୁଗାଲୁଗା । ପ୍ରାୟକ
 ସେବକଶେଖୀ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ଲୋକ ଲୋକ
 ମାତ୍ର ପଢ଼ିଅଛନ୍ତି । ଚିତ୍ତେରେ କିମ୍ପା ଅନେକ
 ସଦୃଶ ବାହାକର ହୋଇ ଯାଉଅଛି । ସଦୃଶ
 ମୁଦ୍‌ସଦାକ ଶୁଣି ଲୋକେ ଲାଗି କରବ
 ହୋଇ ପଢ଼ିଅଛନ୍ତି । ଶବଦାକ ସତ୍ୟେନ ଶୁଣି
 ଦେଇ ପ୍ରାଣ ଚିତ୍ତ ନାହିଁ । ସଦୃଶ କଥା ଦୁରେ
 ଥାଉ ଦେବେ ସଦୃଶ ଶବ ଦେବାପାଇଁ
 ଲୋକେ ଯାକି ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ସରକାର ବାହାଦୁର ମଧ୍ୟ ଯଥୋଚିତ
 ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି । ତାହାର ଥାନା, ସିଂହ-
 ଦ୍ଵାର ଓ ବଡ଼ ଜାକ୍ଵାଲୀନାରେ ଉତ୍ତମ ସହକ
 ଜାକ୍ଵାଲୀନାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । ଏତୁଳଦେବା-
 ମାଣ୍ଡେ ଜାକ୍ଵାଲୀନାରେ ବନା ପିସରେ ଅପି
 ଚିକିତ୍ସା କରୁଅଛନ୍ତି । ବିଶୁଦ୍ଧ ଖାଦ୍ୟ ଓ ପାନାୟ
 ଜଳ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଘେନି ସମ୍ପର୍କେ ସୁବ୍ୟବ-
 ସ୍ଥାନ ବିଷୟ ମୁକ୍ତି ବିଜ୍ଞାପକଦ୍ଵାରା ଜାକ୍ଵାଲ
 ସାହେବଙ୍କ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟରେ ସର୍ବତ୍ର ବିଚାର ହେଉ-
 ଅଛି । ଘେନି ଯେଉଁ ଘରେ ମୃତ ହେଉଅଛି-
 ସେ ଘର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ସରକାର ଭରସାକୁ
 ଶୋଧନ ହେଉଅଛି ।

ବିଦେଶୀ ଘେନିବାସୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଖୁଲି
 ସାଉଁଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ବାସିନୀମାନେ ଘରଦ୍ଵାର
 ଛାଡ଼ି କେଉଁଠି ଯିବେ ? ସେମାନେ ହେବଳ
 ବିସ୍ଵାସୀମାନେ ମଧ୍ୟସ୍ଵଦେଶକୁ ଡାକୁଅଛନ୍ତି ।
 ଏସ ବର୍ଷା ତ ଥାଇ ମେଘ ଅଛନ୍ତି ରହିଅଛି ।
 ହେବଳ ଗତ ବୃଷବାର ଅପରାଧ ଘ ୪ ଖାଠାରୁ
 ଘ ୧୨ ଖା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତମ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇ-
 ଥିଲା ।

✓ ପରଦା ପିଟିଗଲା ।

ପ୍ରାୟ ମତ ଇତି ପ୍ରାୟ ଦେଲ ଏଠା ମିତ୍ତ-
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରେଣରେ ଅପିଳ କମିଟି କମି ଟିକସ
 ସନକାୟ ଅପତ୍ତିମାନ କମିଟି କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ପ୍ରତିକଟ ପ୍ରକାସକ ଲେବ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅନ୍ତି
 ଏବଂ ତୁର ଚାରିଜଣ ଉତ୍କଳ ମୁକ୍ତାବ ମଧ୍ୟ ଥାନ୍ତି ।
 ତନ୍ମୁ ମତ ସୋମବାର କରେଣ ଯେମନ୍ତ ଗରମ
 ଥିଲ ସେମନ୍ତ ଅଛ ହେବେ ଦେଖା ନ ଥିଲ
 କ ଦେଖା ସିବ ନାହିଁ । ସେବନ ହେତେଜଣ
 ବଡ଼ ଉତ୍କଳଙ୍କର ଅପିଲର ଗାରଣ ଥିଲା ଏବଂ
 ଦେଖିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଉତ୍କଳ ଯାଇଥିଲେ ।
 ଦେବେଣୀ ଅପିଲ ଫଏସର ପରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
 ମଧ୍ୟସ୍ଵଦେଶ ଦାସ ସି, ଅଇ, ରବର ଅପିଲ
 ପଡ଼ନ୍ତେ ସେ ପ୍ରଥମେ ଅପେସରଙ୍କର ସାମ୍ୟ
 ନିଅସିବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ରେଅଲମାନ
 ତହିଁରେ ଅପର କଲେ ମାତ୍ର ଅଇନରେ
 ସାମ୍ୟଦେବାର କଥାନ ଥିବାକୁ ଗ୍ରାସ ଚେଅର-
 ମତ ଓ ଅନ୍ୟ ମେମ୍ବରମାନେ ସାମ୍ୟକ୍ରମେ ସପ-
 ଶରେ ମତ ଦେଲେ ଏବଂ ଅପେସରଙ୍କୁ
 ନୋନାକବନ୍ଦ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ମଧ୍ୟବାବୁଙ୍କର
 ପ୍ରଶ୍ନ ମତେ ଅପେସର ଦେବେବାର ଉତ୍ତର
 ଦେଲେ ଏବଂ ଦେବେ ପ୍ରଶ୍ନ ରେଅଲମାନ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ
 ତରକାକୁ ସେ ସମସ୍ତର ଉତ୍ତରକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ଯାଇଲେ । ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଦେବା ପ୍ରଶ୍ନମାନ ପ୍ରଧାନତଃ
 କମିଟିମାନ ଜଳ ଚଳେକ୍ଟରଙ୍କର ଦୋଷ
 ସମ୍ପର୍କରେ ଥିଲା । ଦାକମମାନେ ଦେବଗଣ

ସେମାନଙ୍କର ଘର ସଙ୍ଗେ ମାନବଗଣର ଘରର
 ଭୁଲନା କରବା ଗରସ୍ତ ଅପରାଧ ମତେ କର
 ରେଅଲମାନ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କଲେ କ ? ଯାହାଦେଉ
 ଅପେସର ଯେ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ତହିଁର
 ସଂକ୍ଷେପ (ବିସ୍ତାରଣ ରେଖିବାକୁ ସ୍ଵାଦ ନାହିଁ)
 ମର୍ମ ଏହି କ ଅପେସର ମଧ୍ୟବାବୁଙ୍କର ଦୋଷର
 ଭିତରକୁ ଦେବେ ଯାଇ ନ ଥିଲେ କିମ୍ପା ଯାଇ
 ଦେଖିବାର ଚେଷ୍ଟା କର ନ ଥିଲେ । ଦୋଷରେ
 କ ପରମାଣର ଦେବେ ଦୋଷୀ ଅଛି, ଦୋଷରେ
 ଦେବେ ଜମି, ସେ ଜମିରେ ଗାହାଙ୍କର ସରୁ
 କ ପ୍ରକାର, ଖଜଣା ଦେବେ, ସେହି ଦୋଷର
 ସରଳ ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ସପ୍ତ ଚୌଧୁରୀଙ୍କର
 ଦୋଷ ଦୋଷୀ ତହିଁରୁ ବଡ଼ କ ସା ନ, ରତ୍ୟାଦ
 କିଛି କଥା କିଛି ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ-
 ନାରାୟଣ ବାବୁଙ୍କର ଦୋଷ ଦେଖିବେ ମୁକ୍ତେ
 ମାସକୁ ଟ ୧୦୦୦ କାରେ ଭଡ଼ା ଦୟାଯାଇଥିବା-
 ର କିଛି ପାଇଲେ ମାତ୍ର ନିକଟରେ ଟ ୩୦୦୦
 କାରେ ଭଡ଼ା ଦୟାଯାଇଥିବାର ଜାଣି ପାରି
 ନାହାନ୍ତି । ମଧ୍ୟବାବୁଙ୍କ ଦୋଷର ଭଡ଼ା ଅପେ-
 ସର ମାସକୁ ଟ ୨୫୦୦ କା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ
 ମାତ୍ର ଏତେ ଭଡ଼ା ଏହି ତଟକ ସହରର
 କୌଣସି ଦୋଷୀ ସତ୍ୟରେ ହେଉ ନାହିଁ
 କିମ୍ପା ଦେହ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ତାହା ବୁଝି
 ନ ଥିବାର କହଲେ । ଏହୁପରି ଅପେସର
 ଯେଉଁ ଯୋଗାଦବନ୍ଦ ଦେଲେ ତହିଁରୁ
 ସ୍ଵଳ୍ପ ଜଣାଗଲା ଯେ ସେ ଦେବଳ ଦାଣ୍ଡରୁ
 ଘରକୁ ଚାହିଁଦେଇ ଘରଭଡ଼ା ମନେକା
 ମତେ ଗୋଟାଏ ଲେଖି ଦେଇଛନ୍ତି ।
 ଘର ଭିତରରେ ରହିବାର ସ୍ଵାଦ ଦେବେ
 ଲେବର ବିପର ଅଛି, ଘର ଅବସ୍ଥା ଦେମନ୍ତ
 କିଛି ଅନୁସନ୍ଧାନ କର ନାହାନ୍ତି । ଏହାର ଟିକସ
 ନନୋବମ୍ବର ପ୍ରଧାନ ଦୋଷ ଏବଂ ଏହି ଦେବୁ
 ଅନେକ କରଦାବାଙ୍କ ଉପରେ ଗ୍ରାଣ ଅନ୍ୟା
 ଚୁର ଦେବୁକୁ ସାଧାରଣ ଅସନ୍ତୋଷ ଜାତ
 ହୋଇଅଛି । ଅପିଲ-କମିଟିର ମେମ୍ବର ବିଶେ-
 ଶର ସରଳମିତ ତଦାରଖରେ ଦେବେଣୀ
 ରଞ୍ଜାଦର ଭିତରକୁ ଅପେସର ନ ଯାଇ
 ଦାଣ୍ଡକୁ ଦେଖି ରଲ ମତେ କର କରଧାର୍ଯ୍ୟ
 କରଥିବାର ପ୍ରକାଶ-ପାଇଅଛି ଓ ଅପେସର
 ସେହି କୁଟି ସ୍ଵୀକାର କର ଟିକସ କମାଇବାରେ
 ସମ୍ମତ ହେଇଅଛନ୍ତି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅପିଲ କମିଟି
 ଅନେକ କଥାକୁ ତାହା ଜାଣି ପାଇଥିଲେ ।
 ତଥାପ ଅଧିକାଂଶ ଅପିଲରେ ରେଅଲମାନ
 ଅପେସରଙ୍କର ପର ମାତ୍ର ଭରତର ଫଏସର
 କରବାକୁ ଅନ୍ୟ ସର୍ବମାନେ ସେହି ବାଟରେ
 ଚାଲିଗଲେ ଏବଂ ତଥାପା ଗୋଟାଏ ରହି-

ଥିଲା । ମଧ୍ୟବାବୁ ଅପେସରଙ୍କ ନୋନାକବନ୍ଦ
 କଲେ ସର୍ବସାଧାରଣ ସମସ୍ତରେ ତାହାଙ୍କର
 କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ପିଟାଉଦେଇ ବିଶେଷ ଉପ-
 ଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତଦ୍ଵାରା ଅପିଲ କମିଟି
 ମଧ୍ୟ ଏଣିକି କିଛି ସାଧ୍ୟତା ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଦାନର ପୂର୍ବପରି ଅପେସରଙ୍କ ଲେଖା ଉପରେ
 ଏକାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନ କର ଟିକସ ଜଳ ବିଦେ-
 ଶନାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ସହସ୍ର
 ମଳକୁ ମାର ବିଦ୍ୟା ନିପୁଣ ହେବାଦ୍ଵାରା ସେହି
 ଦୂରଭାଗ୍ୟ ମଳଙ୍କର ଦୁଃଖ ମେଣ୍ଟିଲ ନାହିଁ !
 ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ କଥା ଗ୍ରାହକର ସନ୍ତୋଷ ଉଚିତ
 ହେଉଅଛି । ଅଇନରେ ଅଛି ଅପିଲ କମିଟିର
 କିଛି କିଛି ମାତ୍ର ଯେ ପ୍ରଲେ ବୁମ୍ ହୋଇ
 ଥିବାର ସ୍ଵଳ୍ପ ଜଣାପିବ ସେ ପ୍ରଲେ ପୁରୁଷର
 କରବାକୁ ସ୍ଵଳ୍ପ କଥା ଅଇନରେ ତ ପ୍ରଲେ
 ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣ ଜାଣୁର ଅନୁସ୍ଥରେ ତାହା
 କରବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବୋଲିଗାର ନ ପାରେ ।
 ମଧ୍ୟବାବୁ ଅଧିକା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବଡ଼ ଉତ୍କଳ
 କମିଟିର ପ୍ରଭୁତ ସମକାଳୀନ ଲେଖାଦେ-
 ଅଦାଲତରେ ଅପସ୍ଵାସରେ ମାମଲ କର-
 ଦେଅଇନର ପ୍ରଭୁତର କରଯାଇଛି ଏବଂ
 ତଦ୍ଵାରା ଉତ୍କଳରେ ସାଧାରଣ ଉପଦାନ
 ଦେବ । ସମ୍ପର୍କ ଯେଉଁ ଗଣେକମାନଙ୍କ ଉପରେ
 ଅଭିଭାବ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଟିକସ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ-
 ଅଛି ତଦ୍ଵାରା ସେମାନଙ୍କର ଭଣା ଦେବ-
 ନାହିଁ । ମାତ୍ର ମଧ୍ୟବାବୁ ଜଣେ ମିତ୍ତନିପିତର
 କମିଟିମାନ ଏବଂ ସେ ସେଗୁଲେ ଜଳ ଅନ-
 ସିଦ୍ଧରେ ଟିକସ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅବିଭାବ ଉତ୍କଳରେ
 ରୁଣୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କମିଟିମାନମାନେ
 ଯେ କିଛି ରୁଣୁ ନାହାନ୍ତି ସମନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟେ ସେ ପ୍ରଲେ
 ସେ ମିତ୍ତନିପିତର କମିଟିମାନମାନଙ୍କର ସହରେ
 ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପସ୍ଥିତ କର କରୁ କରୁକା
 ନିଜାନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଅଛି । ବୋଲିବା
 ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ ଗୋଟିଏ ଦଳଦ୍ଵାରା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ଦଳସ୍ତ ସମସ୍ତେ ତହିଁର ଗୁଣା
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେକେ ସାଧ୍ୟମତେ ଚେଷ୍ଟାକରୁ
 ସଙ୍ଗମାନଙ୍କ ଅବିଭାବ ବା ହେଲାକୁ ପ୍ରଶ୍ନକାର
 ଅସମ୍ଭବ ହୁଏ ତେବେ ସେ ଦଳରେ ରହିବା
 ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

କଲହତା-ଗଜେଟ ।

ଦେଖା ମାଗଣେ ଓ ଚୋ ବଲେହର ସମ୍ପର୍କ
 ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ବାହାଦୁର ସମ୍ପର୍କ କଲେ କୁମ୍ପ
 ରୁଣୁ ଦେବ ।
 ବାଲେଶ୍ଵର ଚୋ ମାଗଣେ ଓ ଚୋ ବଲେହର
 ମୌଳିକ ମହତ ଅନୁର ସହସ୍ରର ବିବର ସତ
 ମହତାକୁ ବଦଳ ଦେଲେ ।

ଅମ୍ଭ ପ୍ରଣୀତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସ୍ୱସ୍ତକ
ମାତ୍ର କରଣ ଦର୍ଦ୍ଦୀକାଳ ଶୁଣ୍ଠିକାମୂଳ ଓ
କୁହ ଏକେଶ୍ୟ ବାବୁ ଗମସ୍ତସ୍ୟ ମୁଖୋପାୟାୟୁକ
ଏବଂ ଶେଫାଳାଳ ଗଡ଼ସ୍ତ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶ୍ୱର
ନିଶ୍ଚଳ ସ୍ୱସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ଉତ୍କଳର ସହାୟ
ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ତାଙ୍କରେ
କି ଚୋଲ୍ୟପେକକର ପାର୍ଶଲରେ ବହୁ ଚୋଲେ
କାଳ ନିକଳେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ଜୀବତମ୍ବୁ (ପରବର୍ତ୍ତିତ ସମ୍ପରଣ)	ଟ ୦ / ୬
ସଂକୀରଣର ପ୍ରଥମ ଚରଣ	ଟ ୦ / ୩
ଏକକ ଦ୍ୱିତୀୟ ଚରଣ	ଟ ୦ / ୩
ଏକକ ତୃତୀୟ ଚରଣ	ଟ ୦ / ୩
ଏକକ ଚତୁର୍ଥ ଚରଣ	ଟ ୦ / ୩
ଏକକ ପଞ୍ଚମ ଚରଣ	ଟ ୦ / ୩
ଏକକ ଷଷ୍ଠ ଚରଣ	ଟ ୦ / ୩
ସଂକୀରଣ ସର୍ବସାର	ଟ ୦ / ୩
ରମଲେଖା (ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ କୃତ)	ଟ ୦ / ୩
ପାରିଜାତମାଳା (ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଲକ୍ଷଣାଙ୍କେ)	ଟ ୦ / ୩
ଜାଗରୁ ସଂକୀରଣ	ଟ ୦ / ୩
ବର୍ଣ୍ଣାକାଳ ବର୍ଣ୍ଣିତା	ଟ ୦ / ୯
ସମରଚରଣ	ଟ ୦ / ୩
କାଲିସାଧା	ଟ ୦ / ୩

ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକ

ଗରୁଡ଼ମେଘ ମେଢ଼ିକର ଉପ୍ପୋମା ପ୍ରାପ୍ତ
ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ କରୋଦ୍, ନାଥ ସେନ ବିକ୍ରୟକ ।
କହ ପଦେଶ, ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପରପୁତ, ନବାବପୁତ ଓ
ପାଶାଧିପତିଙ୍କର ସଂକୀରଣ ବିକ୍ରୟ

କେଶରଜ୍ୱର ଚୈଳ ।
ଏହି ଚୈଳ ବ୍ୟବହାର କଲେ କେଶ ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରମାଣ
ଏବଂ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ, କେଶ ବୃଦ୍ଧି ପରମାଗରେ ହେବ
କେଶ ବଳମ ବୃଦ୍ଧି, ମସ୍ତକର ରୁଦ୍ଧି ବନ୍ଧନ ବୃଦ୍ଧି, ଓ କେଶ,
ପତନ ନିବାହନ ବୃଦ୍ଧି । ଶାକ, ମସୃଷ୍ଣ ଚୈଳିକା
ଶସ୍ତ୍ରାୟ ବୃଦ୍ଧିପତା କଳତ ମୁଗ୍ଗ ରୁଦ୍ଧି, ଚୋରପାତ, ବୃଦ୍ଧି
ଚୈଳିକା ଓ ବାଉଁଶ ବେଦନା ଅପେକ୍ଷା ବୃଦ୍ଧି
ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିବୋତଲ ୫୯ ପାକ ଓ ଡାକମାସୁଲ ୫୦ ।

ପ୍ରମେହ ବିନ୍ଦୁ ।
ନି ସଂପ୍ରକାର ମେହ ବା ଗର୍ଭୋତ୍ପାଦ ମହୌଷଧି
କନକେନ୍ଦ୍ରସ୍ୱ, ମୁଷ୍ଟି ସମ୍ବ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବହୁ ଲେଖ ମେହ, ପୁରୁଷ
ମେହ, ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟାକ ପୁର ବନ ଶତ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାଶ
ଊଷଧି । ସେବା ପ୍ରକୃତ ବୃଦ୍ଧି ଚକ୍ରପାଳ କର ଅପେକ୍ଷା ରଜ
କରଣ । ସେଇର ସମସ୍ତେଷ୍ଟ ବଦନର ଲେଖିଲେ ପରସା
ପ୍ରକୃତ ସମସ୍ତେଷ୍ଟ ଊଷଧି ପଠାଯାଏ ।
ପ୍ରତିବୋତଲ ଓ ଏକ ବୋକା ବକ୍ଷିକାର ମୂଲ୍ୟ ୫୯
ଡାକମାସୁଲ ୫୦ ।

ଅଶୋକାରିଷ୍ଟ ।
ସକ ପ୍ରକାର ଶ୍ରୀ କେଶର ମହୌଷଧି । ରଜ ଅକର୍ମଣ
ପ୍ରକୃତ ବେଦନା, ବର୍ଣ୍ଣପ୍ରକାର ଅଶମତା, ପ୍ରକୃତରୁରେ
ସମତା ବେଦନ ଅଶମତା ବହୁତର କରେ ।
ପ୍ରକୃତ ଚୈଳ ଓ ଏକ ବୋକା ବକ୍ଷିକାର ମୂଲ୍ୟ ୫୯
ଡାକ ମାସୁଲ ୫୦ ।
ଅମୃତ ବଞ୍ଚା ଚରାୟ ।
ପାରରୁତ ମାଗବ ଓ ଉପର ପରକୃତ ମହୌଷଧି
ପ୍ରତି ବୋତଲ ମୂଲ୍ୟ ୫୯ ଡାକମାସୁଲ ୫୦ ।

ଶୋଣିତ ଶୋଧକ ।
କାତ ଉତ୍କଳ ଓ ସ୍ୱେଦର ଅଳ୍ପ ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ଅବ୍ୟାଧି
ମହୌଷଧି । ରୁଚ ସପାତ ବ୍ୟବହାରପରେ ଶ୍ରୀ ଊଷଧି
ମୂଲ୍ୟ ୫୯ ଡାକମାସୁଲ ୫୯

ରୁଚିବିଳାସ ।
ଧାତୁ ବୌଦ୍ଧ୍ୟ ଓ ଶୁକ୍ଳ ବୋଷଣର ସମସ୍ତ ପାଦାର
ମହୌଷଧି ।
ଅକର୍ମଣିତ ରୋଗରେ ଶୁକ୍ଳଶୟ, ବୌଦ୍ଧ୍ୟ ସୁରକ୍ଷ
ରୁଚିବିଳାସ ବ୍ୟବହାର ଅପରମିତ ସହକାସ ହେବ
ସ୍ୱପ୍ନ ସମକ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରକୃତର ବେଦନ ସାଳ, ଶୋଣିତର
ଧାତୁ, ଶୁକ୍ଳ ଅପବ୍ୟାସ ପୁରା ପ୍ରକାର କରେ ।
ଏକ ବୋତଲ ଚୈଳ ଓ ଏକ ବୋକା ବକ୍ଷିକା ୫୯
ଡାକମାସୁଲ ୫୦ ।

ପୁନର୍ନିବାସକ ।
ଶୋଥ ଓ ରସର ମହୌଷଧି ଏକ ବୋକା
ମୂଲ୍ୟ ୫୯ ଡାକମାସୁଲ ୫୦ ।
ପ୍ରାପ୍ତି ସ୍ଥାନ
ଉତ୍କଳ ଶାରଦା ପ୍ରସାଦ ଦାସ ପ୍ରକାଶ
ଉତ୍କଳର ଏକମାତ୍ର ବନ୍ଦେଷ୍ଟ
କାଲିକାଳ, ଚାନ୍ଦିନୀଚୌକ, କଟକ
ଅବା ନଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ ସେନ ବିକ୍ରୟକ
୧୮୮୯ ଓ ୧୯ ଲେଖକ ଉପସ୍ଥାପନ ହେବ
ବନ୍ଦେଷ୍ଟ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରୀଲଲମୋହନ ସାହା ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର
ପୃଥକ ଦାପିତ
ସର୍ବଜ୍ଞର ଗଜସିଂହ ।
ଜାଣନ୍ତା ମଧ୍ୟରେ ସକଳଜ୍ଞ ଜ୍ଞର ସମସ୍ତାଦ
ରେ ପ୍ରୀତି ଓ ଯତ୍ନ ଅପେକ୍ଷା ହୁଏ ।
ମୂଲ୍ୟ ବଡ଼ ୫୯ ମଧ୍ୟମ ୫୯ ଲେଖ ୫୯
ଡାକମାସୁଲ ୧୦୧୨ ଡାକ ୫୦ ।

କ୍ୱଣ୍ଟ ଦାବାନଳ ।
କାହି ଅଧ ସତରକର ବକା କେଶେ ଶ୍ରୀକ
ଅପେକ୍ଷା ହୁଏ ।
ମୂଲ୍ୟ ୫୦ । ଡାକମାସୁଲ ୧୦୧୨ ଡାକ ୫୦ ।

ସର୍ବଦୟ ହତାଶନ ।
ଏକ ଦଶାରେ ଜାତୁଅକ୍ତ ଚମରକର ବିକା
କୃଷ୍ଣରେ ଅପେକ୍ଷା ହୁଏ ।
ମୂଲ୍ୟ ୫୦ । ଡାକମାସୁଲ ୧୦୧୨ ଡାକ ୫୦ ।
ଏକ ମକଳ ଚୋରକର ଚରବତାର ଉଚ୍ଚ ମୋକ୍ଷ
ସାହା ଶେଫାଳର ନାମ ଓ ଶେଫାଳୀ ଚୈଳି ଗର
କରବେ । ଏକ ସକଳ ଚରବ ବୃଦ୍ଧି ବୋଧାକରେ
ପାଦକେ ନ ପାଦରେ ସୁବିକାର ସେ ବୌଦ୍ଧ୍ୟ ପ୍ରକାର ହେ
ବେବି ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତ ଲେଖିଲେ ଭ, ପି, ସାଣ୍ଠ

ଲରେ ପଠାନ୍ତୁ । ଏହି ସମସ୍ତ ଊଷଧିରେ ଅପେକ୍ଷା
ହେଲେ ମୂଲ୍ୟ ସେଇର ଦେବୁ ।
ଠିକଣା ଶ୍ରୀ ଲଲମୋହନ ସାହା ପଞ୍ଚାକ୍ଷ
କାଳା ବାବୁରବାଜି ।
ଏକେଶ୍ୟ କଟକ ବାଲୁକାଳ ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ଶାରଦାପ୍ରସାଦ ବନ୍ଦେ
ଋଷିକ ସେନ ପୁସ୍ତକାଳୟ ।
Lal Mohan Saha Sankhanidhi
Baburbazar, Dacca,

ବିପଦବଳ୍ଲ ଊଷଧିଲୟ ।
କଟକ ରଞ୍ଜିତୁର କଳାର ଛକ ନିକଟରେ
ପ୍ରାପ୍ତି । ଏଠାରେ ଅଧିକୃତ୍ୟ ଅବସ୍ଥାସକ
ଓ ସେତେଶ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପଲପ୍ରକ ଓ ଅକ୍ଷ
ଶ୍ରୀମ ଊଷଧିମାତ୍ର ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ର
ହୁଏ । ଉତ୍କଳସାଧନାର ସମ୍ପାଦକ ମାତ୍ର
ମାୟ ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ବାବୁ ଚୌକାଶଙ୍କର ସମ୍ପା
ଦୟୁକ୍ତ ସହାୟତା ଓ ଚତ୍ରାବଧାନରେ ଊଷ
ଧାଲୟ ପରିଚାଳନା । ସେ ଊଷଧିର ପଲ
ପରାସାହାସ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଅଛି ବେଦକ ସେହି
ଊଷଧିମାତ୍ର ଏଠାରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ । ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ
ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସାହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପଲପ୍ରକ
ନଦେ ଏପରି ଊଷଧି ଏଠାରେ ଲୋ
ଯାଏ ନାହିଁ । କେଶ ସୁକ୍ଷ୍ମ ବିକ୍ରୟକଦ୍ୱାରା
କେଶ ନିର୍ମୂଳ ହୋଇ ଊଷଧିର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା
କିମା ମୂଲ୍ୟରେ ଦିଆଯାଏ । ସ୍ତ୍ରୀକାଳର
କେଶୀ କେଶର ଅନୁପ୍ରାପ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ଉପକା
ବା ଓଡ଼ିଆରେ ସ୍ୱଚ୍ଛାବୃଦ୍ଧି ଲେଖି ପଠାଇଲେ
ଉପସ୍ତୁକ୍ତ ଊଷଧିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପଠାଯାଏ ।
ପରପତ ସୁଳ ଭିନ୍ନ ହେଲେପେକଲ ପାର୍ଶ
ଲରେ କାହାର ନିକଟକୁ ଊଷଧି ପଠାଯାଏ
ନାହିଁ । ଉତ୍କଳ ସାଲବା କାଶିକ ଦୁରପଲପିଆ
ତାକଟାକଟ ନ ଦେଲେ ଉତ୍କଳ ଦିଆଯାଏ
ନାହିଁ । ବେରକ ବା ବନ୍ଦମାସୁଲ ଦିଅ
କୋଲଅଧିକା ପ୍ରକୃତ ହୁଏ ନାହିଁ । ଊଷଧି
କ୍ରମା ପ୍ରସ୍ତାବ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟ
ଏ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ ।
ଉପାସକ ଓ ବୋ ବହୁତ ମେହେଜରକ
ନାମରେ ପଠାଇବେ ।
ବିପଦବଳ୍ଲ ଊଷଧିଲୟ } ଶ୍ରୀ ବାଲକୃଷ୍ଣଦାସ
ରଞ୍ଜିତୁରକଳାର, କଟକ } ବିକ୍ରୟକ
୧୦୧୨ } ଶ୍ରୀ ସମସ୍ତେଷ୍ଟ ମିତ୍ର

IT'S SO EASY TO NEGLECT THAT COLD !
IT'S so fatally easy to let that cold turn into Ague and fever.
But it's easy, also, to find a good remedy in Batliwalla's Ague Mixture or Pills for it which are equally useful in Malarious, intermittent, and Bilious Fevers, and mild form of Plague, Surgeon, Major Jayakar says: 'That it is asafe and reliable remedy.'
Batliwalla & Co's Cholera, specificfor cholera and Batliwalla's Ague Mixture or Pills, may be had of MR. H. L. BATLIWALLA'S, Worli-Dadar Bombay and everywhere.
At Re. 1 per bottle Discount to the Trade.

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

THE UTKAL DIPIKA.

CUTTACK, SATURDAY THE 12th August 1905.

ଅକ୍ଟୋବର ୧୩
ପୃଷ୍ଠା ଦେଖି ୫୨

୩ ୪୦ ୦
୧ ୩୨ ୩୩

ଉତ୍କଳଦିପିକାର ଉତ୍କଳର ଉପାଦାନ ଓ
ଉତ୍କଳର ଉପେ ଧାରଣ ଦୋରାଧର, ଯଥା—
ପ୍ରଥମବାର ସବାଶେ ଆରମ୍ଭ ୫୦/୮ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧସମ୍ଭବ ୫୨୮
ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହ ସମ୍ଭବ ୫୩୮ ନାମ ଦୌଳର ଦଳପତ୍ର ଯେତେ ଛଦ
ଦେଲେବେଳେ ତହିଁର ଘରା ୫୦ ୪ ଶାଢ଼ି ଉପା ଦେବ ନାହିଁ ।
ବିଷୟ ଓ ଧ୍ୟାନପଥ ସବାଶେ ଘରା ପ୍ରଥମ ଅରର ଦେବା ଓ
ଦୁଇଗୁଣ ସଥାମନେ ଦେବ । ଅଧିକ ତଳ ସବାଶେ ସଦର
ବିକୋପସ୍ତ ଦୋରାଧର ବା ଉତ୍କଳର ଦୁଇ ଉତ୍କଳର
ସତେ ପଦାଧିକାୟ ଦେବ ।

NOTICE.

WANTED a Head Clerk for the Nayagarh Government Agency office on a salary of Rs. 30 per mensem. Applications with copies of testimonials will be received up to 22nd instant. None need apply who has not passed the F. A. Examination, and has not experience in office work.

Nayagarh } Gour Shyam Mahanty
Government Agent
7-8-1905 } NAYAGARH STATE

ADVERTISEMENT.

Wanted a Head Master for the Soro M. E. School with Salary Rs. 20 per month, lodging free having prospect of tuitions. None need apply who has not passed the Entrance Examination and has no experience in that line. Apply sharp.

Dated, Balasore, } A. L. Chakrabutty
The 6th August } Secretary to the M. E.
1905 } School
{ Soro, Dist. Balasore

Wanted by the District Board of Balasore a peripatetic Gymnastic teacher on a salary of Rs. 15 per month. None need apply who is not trained in the Cuttack Training School and possesses no knowledge of both Gymnasium and Drill under the new method. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned up to the 15th August 1905.

Balasore District Board's Office, } B. N. De.
20-7-1905. } Vice-Chairman.

Wanted two temporary Sub-overseers for 7 months on Rs. 35. + Rs. 15 horse allowance. No one need apply who is not qualified under the rules and has no experience of at least 5 years. The selected candidates will have to join on 1st September positively. The applications will be received upto 15th. August 1905.

Cuttack District Engineer's Office, } NAGENDRNATH
29-7 1905. } MITRA
Dist. Engineer.
Cuttack.

WANTED a Head Master for the M. E. School at Ganja in the Kanika Raj. Salary Rs. 25 to Rs. 30 per mensem according to qualifications. None need apply who has no experience as a tutor. A graduate knowing Uriya and Bengali will be preferred.

The selected candidate can expect to make a good income by private tuition.

The appointment will be for one year for the present, but there is likelihood of its being made permanent.

Applications will be received by the undersigned up to the 22nd proximo.

Ganja P. O. } Kshish Chandra Sirkar,
Dt. Cuttack } Manager
31-7-05 } KANIKA RAJ.

WANTED a Ccmponenter for Dhenkanal Dispensary. Pay Rs. 15 (fifteen) a month.

SARADA PRASAD DAS
Assistant Surgeon
DHENKANAL.

ନିଲମ ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳରାଜର ସର୍ବା ମାଧ୍ୟମ ଓ
ଶୁଣ ଓ ଘର ସର ୧୧୦୫ ମନାପା ଅବୋକର ମସ
ଦା ୨୦ ଘର ଶୋଭା ମୁକାମ ଜଗଲ ଅଧିକାରରେ
ନିଲମ ବଦଳିବ ତହିଁର ସରମାନ ସେହି ଗାଠରେ
ରୁହଇ ଅଧିକା—

ଦୁଇ	୪୨	ସର
ଦେବା	୨୪୨	"
କାବିରୀ	୨୪୨	"
ଦରଗା	୫୦	"
ପାଟବଡ଼	୫୮	"
ବଡ଼ଡ଼	୫୪	"
ସୁଭୟ	୧୨୫	"
ଉତ୍କଳ	୧୫	"
ଉତ୍କଳ	୫୨	"
ଉତ୍କଳ	୨୨	"
ମେଘାପାଳ	୨୫, ୨	"
ମାଳଗା	୧୦	"
ଜଗନ୍ନାଥ	୧୦	"
କାବିରୀ	୪୨	"
ଉତ୍କଳ	୫୧	"

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳରାଜ ଘର ବରକାୟ ଉପାଦାନ
ସେମାନେ ଅଧିକର ମାସ ଦା ୨୦ ରୁଣ ଦେବୁ ଉପଦେଶ
ଆମନ ନକରେ ସବା ଜଗନ୍ନାଥ ଦେଶ ଉତ୍କଳ । ଘର
ଦୁଇର ଅଧିକର ସବାକ କଥା ଦୌଳର ଉତ୍କଳରାଜ
ନିଜର ବକାୟ ବାଧା ହୁଡ଼ି ।

T. H. MONTEATH,
Deputy Conservator of Forests
Puri Division
23-3-05

ପ୍ରତିନିଧି ହୋଇ ପାରିବେ । ରଞ୍ଜନଠାରେ ମେଳ ହେବାକୁ ବ୍ୟବସାୟ ବନ୍ଦ ଅଛି । ଉତ୍କଳର ନିକଟ ଗୋବିନ୍ଦ କଲେଜଠାରେ ଦୁଇଦିନ ଛୁଆରିଲେବେ ମୁହଁଦୋହାପ ଓ ହୋଟେଲ-ମାନ ଲୁଟିଦେଇଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳର ଗୋଟିଏ ବନେଶ୍ୱରକୁ ବିଦ୍ରୋହୀମାନେ ଗୁଳି ଚାଳି ମାରିପକାଇଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ପୂର୍ବ ଶୁକ୍ରବାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସାବେଳ ସାହେବ ଏ ନଗରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଗୁରୁ ପାଞ୍ଚ ବଦ ଅବସ୍ଥାନ କରି ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ଚଳିବଦଳକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କଲେ । ବାଲେଶ୍ୱରରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେପରି ନୂତନ ପ୍ରଶାଳାରେ ଚୌକିଦାସୀ ଉତ୍କଳକୁ ବନୋକସ୍ତରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳିବାର ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ଏ ଜିଲ୍ଲାରେ ମଧ୍ୟ ସେହିରୂପ ଉତ୍କଳକୁ ପ୍ରଥା ଚଳାଇବା ବିଷୟ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ସହଚ ପରମର୍ଶ କରିବାକୁ ଅବିଶ୍ୱାସ କରା ଯାଏ ସାହେବ ମହୋଦୟ ମଧ୍ୟ କଲେକ୍ଟରକୁ ଅଧି ଅନେକ ଦାବୀପତ୍ର ଦେଖି ଯାଇଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ପ୍ରଶାଳାରେ ଉତ୍କଳକୁ ଗଢ଼ା ଯିବାର କଥା ହେଉଅଛି ତହିଁରୁ ବୋଧ ହେଉଅଛି ଯେ ଅନେକ ଗୁଣିତ ଗ୍ରାମ ଭେଦି ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳକୁ ଦେବ ଓ ସେଥିରେ ଗ୍ରାମର ମୁଖଣ୍ଡ ବ୍ୟକ୍ତି ଭେଦି ପଞ୍ଚାବତ ମୁକରର ହେବେ ଓ ସେମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଚୌକିଦାର ମୋକଦ୍ଦମା ସହ ମଧ୍ୟ ବିଚାର କରିବାର ସମର୍ଥ ପାଇବେ । ଏଠାରେ ଡେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ କାନ୍ସି ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାଚନ୍ଦ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଚୌକିଦାର କାର୍ଯ୍ୟର ଚତୁରାଧାର ଅଟନ୍ତି । ନୂତନ ପ୍ରଶାଳାରେ ଉତ୍କଳକୁ ବାଜିବା ନିମନ୍ତେ ବୋଧ ହୁଏ ଡେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମହୋଦୟ ମୋକ୍ତସର ଗମନ କରିବେ ।

ଏ ନଗର ଉତ୍କଳଚୌକରେ ଓଲଟୁଠା ଲବିଥିବାକୁ ସେ ବଜାରର ଲେକେଇ ଲେକ ପୂଜା ହୋମକ କରିବା କାରଣ ସତତ ଧାର-ରେ ତାଟି ସେଇଥିରେ । ପୁଲଣ ସାହେବ ବାବା ଦେଖି ଗୁଲୁଦ ଦେବାର ହୁକୁମ ଦେବା-ରେ ଡାକ୍ତର ଉଦ୍‌ସେଦ୍‌ର ସେମାନଙ୍କୁ ଥାନାକୁ ଧରିଅଣି ତ ୧୦୯ କା- ରେଖାଏଁ ଜାମିନରେ ରଖି ବିଧିମତେ ଗୁଲୁଦ ଦେଇଥିଲେ । ଏଥି-ମଧ୍ୟରେ ସେ ଲେକମାନେ ଦମିତକର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଏ ବିଷୟ ଜଣାଇବାରେ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଦୁଇଲେ ଯେ ସେ ଲେକମାନେ ବିଧିମତେ ରଖାଯିବାର ଅପରାଧ ଧର୍ମ ବିଶାସ-ମତେ ପୂଜାକ ଦରୁଥିଲେ, ଚୌକିଦାର ଅପରାଧ

କରି ଦାବୀ କି । ସେ ପୁଲଣସାହେବଙ୍କ ନିକ-ଟକୁ ମୋକଦ୍ଦମା ଉଠାଇଦେବା କାରଣ ଚିଠି ଲେଖିଲେ ଏବଂ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କର ଅନୁମତିରେ ପୁଲଣ ମୋକଦ୍ଦମା ଉଠାଇ ଦେଲେ ଏବଂ ସେ ଲେକମାନେ ଏକ ବିଧି ଉପରେ ଅନା ଏକ ଅନର୍ଥକ ବିଧିକୁ ରକ୍ଷା ପାଇଲେ । ଅପରପକ୍ଷ ଏବଂ ଦେଖାଯି ଗଣ୍ଡ ବାଜି କ ଜାଣିବା ବିଦେଶୀୟ ଲେକକୁ ପୁଲଣର ସ୍ୱପ୍ନସ୍ତେଷ୍ଟ ଭାବ ଦେବା ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଠିକ ବହିର ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣ ଅଟେ । ଏପରି ଉଦାହରଣର ଅଭାବ ନାହିଁ । ଗଠାତ କଲ-ଲଟ ଓ ପ୍ରେକ୍ଷକରୁ ଯାଇଣା ଯେ ବିଲଗ ଅଥବା ପିରିଜିମାତେ ଏକା ଏହି ପଦର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଧନ୍ୟ ବିଗ୍‌ଲ !

ଏଠା ଦିଉନିସିଆଲିଟିର କରଦାବାମାନଙ୍କର ଅପର ଦୁଃଖିଆରୀ ସେହି ଦମିତୀ ବସିଥିଲ ବହିର କାର୍ଯ୍ୟ ଗତ ପୂର୍ବ ଶୁକ୍ରବାର ସେଣ ହେଲ । ତାହା ଗତମାସ ତା ୧୦ ରଖରେ କାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ କରି ଚଳିତ ମାସ ତା ୩ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୩୨୫ ନ ମଧ୍ୟରେ ୧୮ ଦିଠିକ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତି ଦିଠିକର ଦାଲ ଦାସ-ଦାରି ଯ ୨୫ ଖାଲୁ ଅଧିକ ନ ଥିଲ । ଅତଏବ ମୋଟରେ ଯ ୪୫ ଖା ବସିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଦାଣ୍ଡର ଦୋକ୍ତରୀ ସମସ୍ତ ଗୁଣିତ ବି ଚହିର ସଂଖ୍ୟା ୧୨୫୮ ଅଟେ ଫସଲର କରଥିଲେ । ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ୨ ଅଧିକ ଫସଲରେ ଦାଣ୍ଡର ୧୫ ମିଡିକୁ ଅଧିକ ଲାଗିନାହିଁ । ଏପରି କାହାକୁର ଏହି ଅଧିକ ଦମିତୀ ଛଡ଼ା ଅଛି ଦେବେ ଦେହ ସରଦାସ ବା ବେସରଦାସ ଦାକମଦଲ ଦେଖାଇ ପାର-ଅଛନ୍ତି କି ? ଅଲକର ଅଦେଶ ସେ ଦମିତୀ ପ୍ରମାଣ ଦେଇ ଓ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଉଚିତ ବିଚାର କରିବେ । ପ୍ରତିକରେ ଦେବଳ ୧୦୫୦ ନମ୍ବର ଏ ଦପ୍ତରର ଅନୁସନ୍ଧାନ ହୋଇଅଛି । ମାଟି ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଅଧିକ ଦେବଳ ଅପରାଧୀ ଠାରୁ ଦୁଇ ଏକ କଥା ଶୁଣି ଫସଲର ଦୋ-ଅଛି ଯେମନ୍ତ ବି ଦମିତୀକୁ ଦାହାର ଚୌକିଦା ଦଥା ଅଜଣା ନାହିଁ । କାନ୍ସିରେ ସେପରି ଅଧିକ ବିଚାର ହୋଇଅଛି ବାହାରୁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରହରକ ଦତା ଅନ୍ୟକଲ୍ଲ-ବୋଲାଇଲ ତ ପାଇ-ଏବଂ ସମସ୍ତ ଦମିତୀର ସମ୍ଭାରେ ଦସି ଅପଣା ମଧ୍ୟରୁ ୧୫୫ ଅଧିକ ଦମିତୀ ଗଣିଥିବା ସ୍ତରେ ଏ ପ୍ରହରକର ଭାଗି ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଦୋ-ଇଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ କିମ୍ପା ଦୋଇ ବାହା ଭୋଗ କରିବୁ ଏବଂ ସଂଧାରକୁ ଦୁହାଇ ଦେଉକୁ

ସେ ପ୍ରାୟ ସାତଦିନର ଦରଦାବାଳ ମଧ୍ୟରେ ପାରେସକରଣତ ବା ଗୁରୁପଣ ମାଟି ଅପରି କରିବା ବଞ୍ଚିଅଥା ନୁହେଁ ।

ପୁଲଣରେ ଓଲଟୁଠା ଗେମ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକଳ ହେବାକୁ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କର କଥା ବି ବୋଲି ଯିବ ଉଲ୍ଲଭ ମୁକୁର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକମାନେ ରାସ୍ତରେ ସହର ଶକ୍ତି ଦୁଇକୁ ପଳାଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମୋକ୍ତସର ଲୋକମାନେ ସହରକୁ ଅଧିକାକୁ ଭରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ସମୟରେ ଯେ ମାମଲତଦାରମାନେ ସହରରେ ସାଖା ଉପସ୍ଥିତ କରି ମାମଲ ଚଳାଇବେ ଏମନ୍ତ ଅଣା କରିବା ଅସମ୍ଭବ । ଏମନ୍ତ ସାଧାରଣ ବିଧିକ ସମୟରେ ଦାକମଙ୍କର ଦୟା କରି ମୋକଦ୍ଦମା ମୁକତକ କରିବ, ଦ୍ୟାସୁସଙ୍ଗତ ଅଟେ । ମାଟି ପୁଲଣ ମୁକସଫ ଏହି ଦାରୁଣ ଅବସ୍ଥା ବିଚ୍ଛମାଟି ମତେ ନ କରି ମୋକଦ୍ଦମା ମୁକତକ ରଖିବା କାରଣ ଉଚ୍ଚ ଦରରେ ମୁକତକ ଶରଣ୍ ମାମ-ଲକଦାରଙ୍କ ଉପରେ ଭରୁଅଛନ୍ତି । ଗତ ସୋମବାର ଜଣେ ଗଣ୍ଡବ ବ୍ରାହ୍ମଣର ଗୋଟାଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ତାରଣ ଥିଲ । ଓଲଟୁଠା ହେବୁ ଯାମିମାନେ ବି ଅଧିକା ଦେବୁରେ ସେ ମଦଲତ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଦରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ କରି ଦସିଥିଲ । ସେହିଠାରେ ବାହାରୁ ଓଲଟୁଠା ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସେ ଜିପ୍ସେଜ ହୋଇ ପଡ଼ିଗଲ ଏବଂ ସେହି ଅନିସ୍ଥିତ ଅବସ୍ଥାରେ ପୁଲଣ ବାହାରୁ ସ୍ତ୍ରୀମାନ-ରୁର କଲ । ମୋକଦ୍ଦମାର ତାତର ସମୟରେ ବାହାର ଉଲ୍ଲଭ ମୁକସଫକୁ ସେ ଦେଖି ଜଣା-ଇଲେ ମାଟି ତହିଁରେ ମୁକସଫଙ୍କର ମତ ବିଚ୍ଛମାଟି ବିଚଳିତ ହେଲ ନାହିଁ । ସେ ତ ୧୯୯ କା ଶରଣ୍ ଭିତ ମୁକତକ ହେଲ କଲେ ଏବଂ ଉତ୍କଳ ତ ୫୯ କା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦରଗଲ ଏବଂ ବାଲୀ ତ ୫୯ କା ମୋକଦ୍ଦମା ଦରପେସ ହତ ଅଦାସୁ ହେବାର ଅଦେଶ ହେଲ । ଗଣ୍ଡବ ବିଚ୍ଛମାଟି ସାଦା ସଙ୍ଗେ ଅଧିସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ଦେଇ ଗଲ । ଦଦେଶରେ ଚିତହା ପଥା ବା ସେକ ସହାଣେ ବିଚ୍ଛମାଟି ପାଞ୍ଚରେ ରହିଲ ନାହିଁ ଏ ଦୁଇବସ୍ତା ଦେଖି ଅଦାରକରେ ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରକା ସମସ୍ତ ଲୋକ ଦୁଃଖରେ ବାତର ଦେଲେ ମାଟି ଏ ଦାକମଙ୍କର ହୁଦୟ ବି ଉପାଦାତରେ ନଦା ହୋଇଅଛି ଯେ ହିତବ ଚଳଇ ନାହିଁ ! ଅନ୍ୟ ମତେ ଏକକ ଦହୁକୁ ଯେ ସାହାକର ହୁଦ-ୟରେ ହିତବ ଦୟା ନାହିଁ ସେ ବିଚ୍ଛମାଟିରେ ବିଧିବାର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହୁ । ଦୟାସୁଦ୍ୟ ବିଚ୍ଛମ ମଧ୍ୟ ଅବିଚ୍ଛମ ଅଟେ ।

ପୁରୀରେ ଓଲଟୁଠା ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଓଲଟୁଠାର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଉଣା ଥିଲେହେଁ ଦୈନିକ ୧୦୧୨ ମୁଦ୍ ଲାଗି-
 ଅଛି । ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ସେବକକୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର
 ସ୍ୱପ୍ନାଦେଶ ହେଲା ଯେ “କଳିକାଳୀ ପ୍ରବେଶ
 କରବା ବଦଳାଉ ମୁଁ କିଛିମାତ୍ର ଲୋକଙ୍କ କର
 ନାହିଁ । ଶୀଘ୍ର ଉକ୍ତ ବଜା ନଦୀର କର ନ
 ଦେଲେ ଘୋର ଅନନ୍ତ ହେବ ।” ଏ ବସ୍ତୁ
 ସେବକମାନେ ମେଦେକର ବାବୁଙ୍କ ଦର୍ଶି-
 ଗୋଚର କରାଇ ବୈଦ୍ୟାଳୟ ଆଲୋଚନା
 ସମ୍ପାଦି ଉଠାଇଦେବା ସତ୍ତାରେ ଅନୁରୋଧ
 କରନ୍ତୁ ବାବୁ ମହୋଦୟଙ୍କ ଆଦେଶମତେ
 ଉକ୍ତ ସତ୍ତାଦ ଗତ ରାଜ୍ୟର ମନ୍ତ୍ରର ମଧ୍ୟରୁ
 ଉଠାଇ ବ୍ୟବହାର ଅଛି । ଅର୍ଥ ଏକ କଥା
 ଉଠିଲେ ଯେ ଗତ ରଥଯାତ୍ରାରେ ରଥ ଉପରେ
 ଯେଉଁ ଅଧରପଣା ଲୋଗ ହୋଇଥିଲେ ସେହି
 ପଣାଦାଣ୍ଡି ଏ ବର୍ଷ ରଥ ଉପରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ
 କ ଥିବାରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶମାନେ ପ୍ରସାଦ
 ଅଧରପଣା ନ ପାଇବା କାରଣରୁ ଏପରି ଅନନ୍ତ
 ଦଶିଅଛି ସେହି କାରଣରୁ ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର
 ଦିନ ପୁରୀସ୍ଥ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଅଧରପଣା ଲୋଗ
 ଲାଗିବା ପରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଏକ ଅଦେଶ
 ଲୋକେ ମଧ୍ୟ ନିଜେ ପଣା ଲୋଗ କରି ସେହି
 ମନ୍ତ୍ରର ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେଉଥିଲେ । ମହାମାତ୍ର
 ନିବାସାର୍ଥ ଏହି କଥା ବିପ୍ରଦର ଧୂପ ପରେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦେବ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ରରୁ ବିଜେ କରି
 ସାବଣାସ୍ଥା ନୁମାଣ କରିଥିଲେ । ଶିବଦ୍ୱାର ସମ୍ମୁ-
 ଖସ୍ତୁ ଅରୁଣ ସୁମ୍ନ ନିକଟରେ ଶୁଣି ଘର
 ଶିଅର ଦୋର ସେଥିମଧ୍ୟରେ ଦୋମ ଦେବାର
 ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଉଅଛି । ସ୍ତ୍ରୀମାୟ ଦାଣ୍ଡମାନେ
 ବହୁଦିନ କରେଣ ବନ ରଖିବା ସତ୍ତାରେ
 ରିପୋର୍ଟ ରହିଥିଲେ ମାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରର ହେଲ ନାହିଁ ।
 ଏଠାକ ସିଦ୍ଧର ସର୍ଜନକ୍ରାନ୍ତର ବାଲଟର ସାହେବ
 ଏକ ମିତ୍ରନିଷିଦାଳିଟି ଗୋନ ନିବାସଣ ଏବ
 ଚିତ୍ରଣା ବିଷୟରେ ପ୍ରଶ୍ନସମାପ୍ତରୂପେ ମନୋ-
 ଯୋଗୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ସାହେବ
 ଦେବେ ଜଣ ଅଧିକା ଇଂରାଜୀ ଚିତ୍ରସୂତ ନିୟୁକ୍ତ
 କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ଗଣରେ ସୁକା
 ନିଶ୍ଚୟ କେଉଁ ବୁଲି ଶେବା ଦେଖୁଅଛନ୍ତି ଏବ
 ଉପସ୍ୟ ବାଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ମିତ୍ରନିଷିଦାଳିଟି ଅଧିକ
 କୁଲି ନିୟୁକ୍ତ କରି ବାଟ ଘାଟ ଉପରେ ବିନା
 ଶରତରେ ଲୋକଙ୍କୁ ଗରବାର ଓ ପତ୍ରସ୍ତ୍ରୀ
 ଜମିମାତ ସଫା କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ସପ୍ତାହରେ
 ବର୍ଷା ନାହିଁ । ଧାରଣାବଣରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର
 ଅଛି । ଦେବଳ ମେଦାଗୋଡ଼ାର ରହିଅଛି ।

ସୈନ୍ୟାଦର ।

ସରକାରୀ ସୈନ୍ୟାଦର ସହଲିପି ଦାନନ ଶୁକ
 ଦର ଲେଖି ରଖିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବାଲେଶ୍ୱର
 ଠାରେ ଗତ ମାସରେ ସ୍ତ୍ରୀମାୟ ଜମିଦାରଙ୍କ
 ଘୋର ମାନ୍ୟଦର ସାହେବ ସାହେବ ସେଉଁ
 ବୈଠକ କରିଥିଲେ ତହିଁର ବିବରଣ ଗତ
 ଓଡ଼ିଶା ଦରସମାଦରେ ବାହାରଅଛି । ତହିଁର
 ସଂକ୍ଷେପ ମର୍ମ ଏହି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚୌକାଦାଣ୍ଡି
 ପଞ୍ଚାଏତ ଚକ୍ରରେ ଜଣେ ମୋହରର ମାସକୁ
 ଟ ୧୦୦ କା ବେତନରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେବ ।
 ମୋହରର ଘର ସେହି ଚକ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଦେବ
 ଅବସ୍ୟାଦ । ଯେ ଚୌକାଦାଣ୍ଡି ଚିତ୍ରସ ମଧ୍ୟ ଉପର
 କରବ ଏବଂ ତହିଁ ନିମନ୍ତେ ମାସକୁ ଟ ୫୦ ରୁ
 ଟ ୧୦ କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଇବ ଏବଂ ସରରେ ବା
 ଜଣକ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ୍ୟତା ଲାଭ କରିଥିବ ।
 ପ୍ରତି ଜ ୧୦ ଶ ମୋହରର ଉପରେ ମାସକୁ
 ଟ ୨୫ ରୁ ୫୦୦ କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବେତନରେ
 ଜଣେ ହାଜୁକଗୋ ନିୟୁକ୍ତହୋଇ ସେମାନଙ୍କର
 ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖା ଶୁଣା କରିବ ଏବଂ ମାସକୁ
 ଟ ୧୫୦ କା ଲେଖାଏଁ ଗସ୍ତ ଶରଣ ପାଇବ ।
 ଯେସରେ ଦାନଜର ଶୁକ୍ରତା ଦେଖିବା କାରଣ
 ଜଣେ ବହୁଦର୍ଶୀ ସକ ତେପୁଣୀ ନିୟୁକ୍ତ ଦେବା
 ଏହାକୁ ଅବଶ୍ୟକ କାରଣ ଉକ୍ତ ଦାନନ ମାତ୍ର
 ବର ଲିପି ଅଟେ ଏବଂ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଦାନଜର
 ଅଂଶସ୍ୱରୂପ ଅଦାଲତରେ ପ୍ରମାଣ ସ୍ୱରୂପ ଦାଖଲ
 ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଗତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଦାନନ
 ଲିଖିତ ଶରତର ପ୍ରାୟ ୧୩ ଲିପି ସଂଶୋଧନ
 କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ହେବ । ଜମିଦାରର
 ଗୁମାସ୍ତାମାନେ ବିନା ଶରଣରେ ହାଜୁକଗୋଙ୍କ
 ଠାରୁ ଏହି ଦାନଜର କହଇ କେଉଁପାରିବେ ।
 ଏହି ଦାର୍ଯ୍ୟର ଶରଣ ନିର୍ଦ୍ଦା ନିମନ୍ତେ ଶରତର
 ଟ ୨୫ ଦରରେ କରି ବସାଇବାର ପ୍ରସ୍ତାବ
 ହୋଇଅଛି । ଏହି କର ପଥକର ମହକୁମାଦାର
 ଆଦାୟ ହେବ ଏବଂ ସରକାର ଜମିଦାର ଏବଂ
 ରାୟର ବାଣି ଦେବେ । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ
 ଦେଖିବେ ଯେ ଜମିଦାର ଏବଂ ପ୍ରଜାଠାରୁ
 ଅର୍ଥ ଗୋଟିଏ ଦର ଦେବାର ସୁପାଦ ଦୋର-
 ଅଛି । ପଥକର ପ୍ରଦେଶୀୟ କର ତାହ କର
 ଏବଂ ଚୌକାଦାଣ୍ଡି କର ସେତେବେଳେ ଜମି-
 ଦାର ଓ ପ୍ରଜା ଦେଉଅଛନ୍ତି ତେତେବେଳେ
 ଅର୍ଥ ଗୋଟିଏ ଦର ନ ଦେବେ ହାହିକ ।
 ସୈନ୍ୟାଦ ଦାନନ ଠିକ ନ ରହିଲେ ସରକାର
 କର ପ୍ରଜା ସଙ୍ଗରେ ସାକାତ ସମ୍ବନ୍ଧ ରହିବ
 ନାହିଁ ଏବଂ ତାହାର ଅବସ୍ଥା ଜାଣିପାରିବାର
 ଅନ୍ୟ ସହଜ ଉପାୟ ନାହିଁ । ସୁରତ ଶୁକ
 ରୂପେ ସୈନ୍ୟା ରକ୍ଷା କରିବାର ଶରଣ କରି

ସ୍ୱରୂପ ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜାଠାରୁ ଆଦାୟ ଦେବ ।
 ମାତ୍ର ସରକାର ଅନୁକ୍ରମ କରି ତହିଁର ଗୋଟିଏ
 ଭାଗ ଦେବେ ଯେ ବାହା ଦେବେ ଜଣା ଯାଏ
 ନାହିଁ । ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ଉଚ୍ଚାୟଂଶ ବା ତହିଁରୁ
 ବହୁ ଉଣା ଦେବ । ଭାଗ ଯାହା ପକ୍ତ ଦେବା
 ନିଷ୍ପତ୍ତ । ଜମିଦାର ମଧ୍ୟସଭାଦାର ଏବଂ ପ୍ରଜାଠ-
 ର ସେ ବହୁ ଲାଭ ଥିଲେ ଗତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁରେ
 ସରକାର ସେ ସମସ୍ତ କେଉଁଅଛନ୍ତି । ବିଶେଷତଃ
 ଜମିଦାରର ମାଲିକାନା କୁଡ଼ା ଅର୍ଥ ବହୁ ଲାଭ
 ନାହିଁ ଏବଂ ତାହା ମଧ୍ୟ ଅଧିକାଂଶ ସୁଲେ
 ପୂର୍ବର ଲାଭରୁ ଉଣା ଅଟେ । ବାସ୍ତବରେ ଗତ
 ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁରେ ସରକାରର ସପେକ୍ଷା ଲାଭ
 ହୋଇଅଛି । ସେହି ଲାଭର ସାମାନ୍ୟ ଅଂଶ
 ସୈନ୍ୟାଦ ଦାନନ ସମ୍ମାନକାରେ ବ୍ୟୟ ହେବ
 ଏବଂ ବାହା ସରକାର ଏହା ସହବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ
 ହୋଇ ଚିତ୍ରସ ବସାଇବାର ଦେଖା ବ୍ୟୟସଙ୍ଗତ
 ନହେ । ବିଶେଷତଃ ଜମିଦାର ବା ପ୍ରଜା ଦାନନ
 ସଂଶୋଧନ ସତ୍ତାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ ନାହାନ୍ତି ।
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେବେ ପ୍ରଜାର ହିତ ନିମନ୍ତେ
 ଏଥିରେ ମାତ୍ରଅଛନ୍ତି ତେବେ ସେମାନଙ୍କ
 ଠାରୁ ଦେବା ଗଜସରୁ ତହିଁର ବ୍ୟୟ ନିର୍ଦ୍ଦା
 କରିବା ଉଚିତ । ସରକାରୀ ଚକ୍ରକରରେ
 ଚକ୍ରା ଉଦ୍ଧାର ଦେଲେ କର ଭାର ବଳି ପଡ଼ି-
 ବାରୁ ସରକାର ବହୁ ଦୟାକର ଶକ୍ତ ଦେବାର
 ଅଣା ଦେଖାଇବା ସୁଲେ ଗୋଟିଏ କର
 ବଦାୟବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଅଛି ଏହା ଅନୁମାଦ
 କର ଦୁର୍ଭାଗୀ ବିନା ଅର୍ଥ ବହୁ ନହେ ।

ପୁଲଣ କର୍ମରୁଣ୍ୟ ନିୟୋଗ ।

ପୁଲଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ନିୟୋଗ ବିଷୟରେ
 ପୁଲଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର କେଉଁକର ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ଅନୁସାରେ ଜ ୨୧୩ ଶ ଆଦେଶନ କରିଥିଲେ ।
 ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୧୭ ଶ ଦେଶୀୟ ଲୋକକୁ
 ବାଛି ତହାର ଦେଖିଲେ ଉକ୍ତରୁ ଦେବକ
 ଜ ୫ ଶଙ୍କୁ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ଏବଂ ସେହି ସମ-
 ସ୍ତରେ ଜ ୨୦ ଶ ବିଲଜା ବା ପିରଜି ନିୟୁକ୍ତ
 ଦେଲେ । ଏହି କଥା ବଙ୍ଗାଳୀ ନାମକ ସମ୍ଭାଦ
 ପସରେ ପାଠ କରି ମାନ୍ୟବର ବାବୁ ଅନୁଦା-
 ରଣମଜିମଦାର ବଙ୍ଗାଳୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରେ
 ପ୍ରଶ୍ନ କରନ୍ତେ ମାନ୍ୟବର ବଙ୍ଗାଳୀ ସେକେଟରୀ
 ଦାରଲଲ ସାହେବ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଉକ୍ତର
 ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଯଥା;—

“ବଙ୍ଗାଳୀରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେବା କଥା ଠିକ
 ନୁହେ । ପୁଲଣ କର୍ମର ଅନୁରୋଧମତେ
 ଜ ୨୧ ଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ବଦାୟବାର ଆବଶ୍ୟକ
 ହେବାରୁ ଜ ୫ ଶ ନୁଆ ଲୋକ ସେହିଦାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଭରଣ ହେଲେ ଏବଂ ସେବା ସରକାର

ଦୃଶ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୨୫ ଲେଖି ପଦୋଦ୍ଭବ ହସ୍ତି
 ଲେଖି । ଏହିରୂପେ ଜ ୨୯ ଶ ଇନ୍ଦ୍ରପୁର
 ଉତ୍କଳ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ
 ଦେଶୀୟ ଲେଖ ଅଟନ୍ତି । ଏହାଛଡ଼ା ଅଷ୍ଟାକ୍ଷ
 ପୁଲକ ଚାନ୍ଦିନୀରେ ଜ ୨୭ ଶ ଇନ୍ଦ୍ରପୁରୀୟ
 ଇନ୍ଦ୍ରପୁର ଉତ୍କଳ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ
 ଉତ୍କଳରେ ଏକଦଳ ଅଷ୍ଟାକ୍ଷ ପୁଲକ ରହିବେ
 ଯେ ରୁକ୍ତ ଉତ୍କଳଗୋଳ ବା ଦୁର୍ଜାମା ଉତ୍କଳ-
 ବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ଦୀର୍ଘ ଲେଖା ଦେବ
 ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଜଣେ ବଲ୍ଲଭ
 ଇନ୍ଦ୍ରପୁର ଦେବୀର ନିୟମ ଦୋଇଅଛୁ ।
 ଅଷ୍ଟାକ୍ଷ ପୁଲକରୁ ଛାଡ଼ି ଏବଂ ତାହା ଶିଖା-
 ରବା ସେହି ଇନ୍ଦ୍ରପୁରଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଦୀର୍ଘ
 ଅଟେ ଏବଂ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବା ଉତ୍କଳଦାସ ପୁଲକଠାରୁ
 ସେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ପୃଥକ ଅଟନ୍ତି । ଯେଉଁ
 ଇନ୍ଦ୍ରପୁରୀୟ ବା ବଲ୍ଲଭ ଲେଖମାନେ ସେ
 ଦୀର୍ଘରେ ନିୟମ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ସେମାନେ
 ପଲକରେ ଶିଖା କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ ପଦରେ
 ରଚନା ଦେବୀର ଯୋଗ୍ୟତା କେବଳ ସେହି
 ମାନକଠାରେ ଅଛି ।”

ଉପର ଲିଖିତ ଉତ୍କଳରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣା ଯାଉ
 ଅଛି ଯେ ବଙ୍ଗାଳୀ ସମ୍ଭାଷଣେ ଯାହା ପ୍ରକାଶ
 ଦୋଇଥିଲା ତାହା ଅସାଧାରଣ ଥିଲା ଏବଂ ଦେଶୀୟ
 ଲେଖକ ପୁଲକ ଇନ୍ଦ୍ରପୁରୀୟ ପଦ ଦେବୀରେ
 ଉତ୍କଳରେ ସଫଳ ହୋଇ ନାହିଁ । ଅଧ୍ୟାୟ
 ପଦ ଯୋଗ୍ୟତା ସହିତ ଦୀର୍ଘ ଦୃଶ୍ୟକା ସବୁ
 ଇନ୍ଦ୍ରପୁରଙ୍କ ଦେବୀ ମଧ୍ୟ ଅଧ୍ୟାୟ ଦୋଇ
 ନାହିଁ । ଦେବଳ ଜ ୨୫ ଶ ଦୁଇ ଲେଖ
 ଦରଦାର ଥିବା ତଥା ଉତ୍କଳପଦରେ ଲେଖି
 ଦେଇଥିଲେ ଏବେ ଅଧିକ ଦରଦାସ ପଦ ଚ
 ଆଜ୍ଞା କମ୍ । ଏବେ ଲେଖ ତାହା ପ୍ରାକରୁ
 ଦୁଷ୍ଟ ଓ ଶରଣ ଦର ଇନ୍ଦ୍ରପୁର ଲେଖକଙ୍କ
 ଅଧିକରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନିୟମ ଚିତ୍ରରେ
 ପେର ଅଧିକ ଥାନ୍ତେ । ପୁଣି ଅଷ୍ଟାକ୍ଷ ପୁଲ-
 କର ପରଦାର ବଲ୍ଲଭ ବନା ଦେହ ଦେଶୀ
 ଲେଖ ଦୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଏହା ନିରାପେକ୍ଷ
 ହର ନୁହେଁ । ଏଥିରେ ନାହିଁଗତ ଶକ୍ତି
 ରହିଅଛି । ପଲକରେ ଦରଦାର ପୁଲକର
 ପ୍ରକାର ସରଦାସ ଦୀର୍ଘ ଦରଦା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ
 ରୁ ଲ ଓ ତାହା ଉତ୍କଳରୂପେ ଜାଣି ଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ସେମାନେ ଏ ସମସ୍ତ ଯୋଗ୍ୟତାରେ
 ଦୌର୍ଗନ୍ଧ୍ୟରୂପେ ବଲ୍ଲଭ ସୈଦ୍ଧିକ ଦର୍ଶନଠାରୁ
 ଜଣା ନୁହନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଏତାଦେବେ
 ଉପେକ୍ଷା ଦର ଦେବଳ ବଲ୍ଲଭ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ
 ଦେବୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବଳ ଲେଖ ଲେଖକ
 ଶୋଭିବା ବନା ଅଧିକ ହସ୍ତ ଦୋଇଯାଇ ନ

ପାରେ ଏବଂ ଏହି ନାହିଁଗତ ହର ଉତ୍କଳମାନେ
 ଏଣିକି କ୍ରମେ ବଦାୟନା ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବସୟ
 ଅଟେ ।

ଉତ୍କଳଦାରେ ବସୟସମ୍ବନ୍ଧ ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରୁ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଦରଦା ସମ୍ଭାଷଣ
 ଲିଖିତ ଉତ୍କଳମାନେ ଅଦେଶ ବରୁକରେ
 ଉତ୍କଳ ସୋମବାର ଅପରାହ୍ଣ ୩୫ ଘାଠାରେ
 ଉତ୍କଳଦାରେ ଶାନ୍ତଦେବ ନାମକ ଦୋମକଲ
 ଅଷ୍ଟାକ୍ଷିକାରେ ଯେଉଁ ବସୟ ସମ୍ଭା ଦୋଇଥିଲା
 ତାହା ପୂର୍ବର ସମସ୍ତ ସାଧାରଣ ସମ୍ଭାଷଣ ଦର-
 ଯାଇଥିଲା । ଉତ୍କଳରେ ସମସ୍ତର ଶ ୩ ଘା ଦୁର୍ବରୁ
 ନରର ଚାହା ସତ୍ତକରେ ସମ୍ଭାଷଣରୁ ଜ-
 ଶ୍ରୋତ ବହୁବାର ଦେଖା ଯାଇଥିଲା, ତାମ ସତ୍ତ
 ଶ୍ରୋତରେ ପ୍ରାକ ମିଳିବା ଦୁସ୍ତର ହୋଇଥିଲା ।
 ଦୋମାନମାନେ ଦୋମାନ ଦର ଦର ସମ୍ଭାଷଣ
 ଯାଇଥିଲେ । ଉତ୍କଳ ଦେବଳ ଓ ପୁଲକ ଉତ୍କ-
 ମାନେ ଉତ୍କଳପ୍ରଦାର ଶୋଭା ଚିତ୍ର ଦାତରେ
 ପଦାମାନ ଧର ଦରଦା ଦୋଇ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
 ଦୃଶ୍ୟ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥିଲା । ବଙ୍ଗଲାର
 ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରୁ ପ୍ରକାଶମାନେ ଅଧିକରେ ଏବଂ
 ଉତ୍କଳଦାରେ ମୁଖ୍ୟମାନ ଏବଂ ମାନବୀମାନେ
 ଅଧିକ ସହିତ ସମ୍ଭାଷଣେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।
 ସମ୍ଭାଷଣର ଏକଦା ଦୁର୍ବରୁ ଶାନ୍ତ
 ଦର ଉପର ଓ ତଳ ମହଲ ଏପରି ରଚନା
 ଦୋଇଗଲ ଯେ ପରିରେ ଅଧିକା ଗଣ୍ୟମାନ
 ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ସାଧାରଣକୁ ଦେଖ
 ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅଧିକ ଦୁର୍ବର ହୋଇଥିଲା । ଅଧ୍ୟାୟ
 ଉକ୍ତ ଦେଖି ଉଦ୍ୟୋଗମାନେ ଏବଂ ସମ୍ଭା
 ଦରଦାରେ ଏକଦାରେ ତଳ ସମ୍ଭାଷଣର
 ପ୍ରତି ଦେଲେ ଏବଂ ଉତ୍କଳରେ ଉପରମହଲ-
 ରେ ଏବଂ ସମ୍ଭାଷଣ ମହଲରେ ଅଧିକ ଏବଂ
 ସମ୍ଭାଷଣ ଏବଂ ସମ୍ଭାଷଣ ପଦସାରେ ଅଧିକ ଏବଂ ସମ୍ଭା
 ଦେବୀର ପ୍ରତି ଦୋଇ ବଦଳରେ ଦୀର୍ଘ,
 ଦୋଇଥିଲା । ଉତ୍କଳପ୍ରଦାର ସମ୍ଭାଷଣେ ଏବଂ
 ନିର୍ଦ୍ଦାଶମାନ ଧୀର୍ଘ ଦୋଇଥିଲା । ଉପର
 ମହଲରେ ଉକ୍ତ ଦରଦାରୁ ଅଧିକ ଲେଖ
 ଥିଲେ ଏବଂ ଶା ମହାବଳୀ ମହାନ୍ତରୁ ନିଜ
 ସମ୍ଭାଷଣର ଅଧିକ ଉତ୍କଳ ଦରଥିଲେ । ତଳ
 ମହଲରେ ଉକ୍ତରୁ ଅଧିକ ଅଧିକ ପ୍ରାୟ ଉତ୍କ
 ଦରଦା ଲେଖ ଥିଲେ ଏବଂ ବସୟଦାର ଦରଦା
 ସାଦେବ ସମ୍ଭାଷଣର ଅଧିକ ପ୍ରକାର ଦରଥିଲେ ।
 ପଦସାରେ ଯେତେ ଲେଖ ଜମା ଦୋଇଥିଲେ
 ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୫ । ୬ ଦରଦାରୁ ଜଣା ଚ
 ଥିଲା । ଏବଂ ମାନବର ବାବୁ ଦୁର୍ବରୁମାଥ
 ଦୋମ ସମ୍ଭାଷଣର ଦୀର୍ଘ ଉତ୍କଳ ଦରଥିଲେ ।
 ଏକେ ଜଦାରେ ଲେଖମାନେ ଏମନ୍ତ ଧୀର

ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ଦରଥିଲେ ସେ ଦୌର୍ଗନ୍ଧ୍ୟଦାର
 ଗୋଳମାଳ ଦୋଇ ନ ଥିଲା । ଲେଖକର
 ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣା ଯାଉଥିଲା ଯେ
 ସେମନ୍ତ ଏବଂ ବସୟଦ ଦରଦାରେ ସମସ୍ତେ
 ଦୁଃଖିତ ଓ ଦାତର ଥିଲେ ଏବଂ ବସୟ ଦରଦା
 ଦରଦାରୁ ଉକ୍ତ ନ ଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମସ୍ତେ
 ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ଦେହ ଉତ୍କଳଗୋଳର ଅଦେଶ ନ
 ଥିଲା । ଏହା ଦେଖି ବଦଳରେ ସେ ବଙ୍ଗର
 ବସୟ ଅଦେଶ ବଙ୍ଗବସିକୁ ଅନ୍ତରତ ବାଧ
 ଦାହିତଥାତ ବଦଳଦା ଦେହ ଏବେ ଉତ୍କଳରୁ
 ମଧ୍ୟରେ ଅଧ୍ୟାୟ ଲେଖ ଦରଦାମାନ ଶୁଣି ଚ
 ପାର ଦେବଳ ବଦାମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟଲେଖ ଦେଖି
 ଦୁର୍ବ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ସମସ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦାଶ
 ସମ୍ଭାଷଣେ ଅଧ୍ୟାୟର ଦୋଇଥିଲା ସେ ସମସ୍ତ
 ନିର୍ଦ୍ଦେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ । ଯଥା—

୧ । ବଙ୍ଗର ବସୟ ବସୟଦ ଉତ୍କଳମାନେ
 ଅଦେଶର ଉତ୍କଳପ୍ରଦାର ଏ ସମ୍ଭାଷଣ ଅଧିକ
 ସେହି ଅଦେଶ ଉତ୍କଳ ଅଧ୍ୟାୟ ଓ ସେହିଭଳି
 ମୁଖ୍ୟ ଏବଂ ଦରଦାର ବର୍ତ୍ତମାନ ସାଧାରଣରୁ
 ପ୍ରକାଶ ଲେଖକର ଅଧ୍ୟାୟ ଜାଣିଅଛୁ । ଏହି
 ଅଦେଶ ଦୀର୍ଘକାଳ ପ୍ରକାଶକ ଦେଲେ
 ଲେଖକର ମାନବିତ, ସାମାଜିକ, ଦୈନିକ
 ଏବଂ ବୈଷୟିକ ଉତ୍କଳର ବ୍ୟାପାର ଦେବ ଏବଂ
 ସରଦାସ ବ୍ୟୟ ଦୁର୍ବିଦ୍ୟା ପରିପେକ୍ଷରେ
 ଦରଦାର ବସୟ । ଅଧିକ ଏ ସମ୍ଭାଷଣର
 ଦରଦା ବ ବରଦର ଉତ୍କଳରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
 ସେହିଭଳି ବଙ୍ଗର ବସୟ ବସୟଦ ଅଦେଶ
 ରହିବ ଦରଦା ଏବଂ ସେଦେ ବାହା ଚ
 ଦରଦା ଦେବେ ଦୁର୍ବର ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଏବଂ ପ୍ରୋସିଡେନ୍ସି ବସୟମାନ
 ନିଶ୍ଚୟରେ ।

୨ । ଏହି ଅଦେଶ ସମ୍ଭାଷଣେ ଉତ୍କଳମାନେ
 ଯେଉଁ ଦୀର୍ଘପ୍ରକାଶ ଅଦେଶର ଦରଦା
 ତାହା ଉତ୍କଳ ଅଧ୍ୟାୟ । ପ୍ରଥମେ ମେତେ
 ଉତ୍କଳ ବଙ୍ଗଲାରୁ ବାହାର ଦର ଦେବୀର
 ପ୍ରକାର ଦରଦାରେ ଦରଦାସ ଅଧିକ ଉତ୍କଳ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଦାହି ଦେବ ଅଧିକ ଅଧିକ ସେ ଦଥା
 ଜଦାସାଧାରଣ ଅଦୌ ଜଣାଇ ଦାହାଣି ଚ
 ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକ ଶୁଣି ଦାହାଣି । ଏହା
 ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ବସୟ ଏବଂ ଦରଦା ସବୁ
 ଓ ଉତ୍କଳ ଦାହାଣ ଅଟେ ।

୩ । ଯେଉଁମାନେ ବଙ୍ଗର ବସୟ ଅଦେଶ
 ରହିବ ଦୋଇ ନାହିଁ ସେ ପ୍ରକାଶ ଦୌର୍ଗନ୍ଧ୍ୟ
 ବଲ୍ଲଭ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ଦାହି ଦୋଇ ମୋଟ-
 ସରଦା ସମ୍ଭାଷଣମାନେ ଯାହା ବସୟ ଦର-
 ଅଧିକ ଏ ସମ୍ଭାଷଣ ଉତ୍କଳ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଦାକରୁ

ଅଛି । ଏଥିରେ ବଳବତ୍ତର ଲୋକମାନେ କିଛି ପାଇବେ ସେ ଲୋକର ସ୍ୱାଧୀନ ପ୍ରତି ଅବଦେଶିତା କରିବା ସେମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦୃଢ଼ ।

୪ । ବଙ୍ଗର ବିପ୍ଳବ ଆନ୍ଦୋଳନ ରହିତ କରିବା କାରଣ ସେ ସମସ୍ତ ଅଭିଭାବକ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାର ପ୍ରୟୋଗନ ଦେବ ସେ ସମସ୍ତ କରିବା କାରଣ ଏ ସବୁ ଦୃଢ଼ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କମିଟି ନିୟୁକ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । (ଏହି କମିଟିରେ କଲିକତାର ଏବଂ ମୋହନପୁର ଅନେକ ଭଦ୍ର ଲୋକ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି)

୫ । ଉପର ଲିଖିତ ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ପ୍ରତିଲିପିମାନ ସରକାରୀ ଦସ୍ତୁର ମତେ ବିଲମ୍ବ ସ୍ୱରାଗ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ସେକଟର ନିକଟକୁ ଯିବା ଯାଉ ।

ପରିଶେଷରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଆ ଯାଉ ଏବଂ ବେଳେ ସମ୍ପାଦକ ହୋଇ ଥିଲ ।

ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଅସୁଶାସନ ମାତ୍ର ।

‘ସ୍ତ୍ରୀର ଅଧିକାର’ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି କିନ୍ତୁ ନିଉକମିସନାଲିଟିର ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ଦେଖି ଏ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କର ଅସୁଶାସନ ଗ୍ରାହ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଯୋଗ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାହାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ନେହାରିଅଛି । ସେହି ମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ମତେ କରୁଅଛି ଯେବେ ସେମାନେ ଅଧିକାର ପାଇଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଯେଉଁ ଓ ନ୍ୟାୟପଥରେ ଗୁଲି ନ ପାଇବାର ଦେଖୁଅଛୁ ତେବେ ଅତି କାହା-ଠାରୁ ଉପସ୍ତୁକ୍ତ ଯୋଗ୍ୟତାର ଅପା କରନ୍ତୁ ? ସଦ୍‌ଯୋଗୀ ପରିଶେଷରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଉପସ୍ତୁକ୍ତ ବିଷୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବାର ଅପା ନାହିଁ, ଅଭବରେ ମଧ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ । ଦେବତା ଏକତା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦେଖିଅଛୁ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପକାରୀ କରପାତ୍ର ମାନେ ସବୁ କରି ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସ୍ତ୍ରୀ କରନ୍ତୁ କି ନିଜ ଉପକାର କମିଶନରମାନଙ୍କୁ ନିଉକମିସନାଲିଟିର ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ଅଧିକାରୀ କରନ୍ତୁ ତୁମ୍ଭେ ଉପକାରୀ ମନୁଷ୍ୟ ରେଅଭିମାନ ଓ ଉପକାର ରେଅଭିମାନଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଦେଉନ୍ତୁ । ଏ ଉପାୟ ମଧ୍ୟ ଅନୁମୋଦନ ବଡ଼ ଅଶାଳକର ମତେ କରୁ ନାହିଁ । ତାହାଣ ଅଧିକାଂଶରେ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ନିଜ ଉପକାର କମିଶନର ଥିଲେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ବେଶଭାଷା ଓ ସରକାରୀ କମିଶନରମାନେ ଯେ ଦେହ ସେମାନଙ୍କର ପୁତ୍ରପୋଷକ କ ଦେବେ ଏହା କିଏ କହୁପାରେ । ବିଶେଷତଃ ଅନୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚିତ୍ତୁରତା ଶୁଣି ନିରାପେକ୍ତ ନ୍ୟାୟ ବିଚାର କରିବା ଲୋକ ଅତି ଅଧିକ ଅଛନ୍ତି । ମୂଳକଥା ଅସୁଶାସନ ସଫଳର ପରି-

ଗୁଲିକର ଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁମାନଙ୍କର ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ସେ ଯୋଗ୍ୟତା ଲାଭ କରିବାକୁ ଅନୁମାନଙ୍କର ଚେଷ୍ଟା ନାହିଁ । ମୂର୍ଖ ଗଣଙ୍କ ଲୋକଙ୍କର କଥା ଶୁଣିବେ ସେମାନେ ନିଜର ଯଥାର୍ଥ ଅଧିକାର ଓ ସ୍ୱାର୍ଥ ବୁଝିଲେ ମଧ୍ୟ ବଡ଼ ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କଳି କରି ଦରବରରେ ପଡ଼ିବାଠାରୁ ଚଣ୍ଡ ଦେବୀ ଶ୍ରେୟସ୍ତର ମତେ କରନ୍ତି । ମାତ୍ର ସେହିମାନେ ଶିକ୍ଷିତ ଓ ସଜ୍ଜିତମାନ ଏବଂ ସହଯୋଗୀ ଓ ସୁଦେଶାନୁସାରୀ ବୋଲି ନାମ ପାଇବାକୁ ବ୍ୟସ୍ତ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣ ସ୍ୱାର୍ଥଠାରୁ ନିଜ ବକ୍ତୃତା ନା-ଆସ୍ତୁ ଲୋକର ଅନ୍ୟାୟ ମନ ରଖିବାକୁ ଚପୁର ହୁଅନ୍ତି । ସେମାନେ ଟିକିଏ ଗ୍ରାହ ଦେଖନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ ସାଧାରଣ ସ୍ୱାର୍ଥଠାରେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ଯେତେ ଅପଣୀର ଦେଉ ପଛରେ ଚାହାରି ଅପଣୀ ମନୁଷ୍ୟ ଦେଖେ ଅନୁକ୍ରମ ଏବଂ ପାପ । ଏହି ବିଶ୍ୱାସ ଯାହାଙ୍କ ମନରେ ଦୃଢ଼ ହୋଇ ନାହିଁ ସେମାନେ ପ୍ରକୃତ ସତ୍ୟତା ଓ ମନୁଷ୍ୟତା ଲାଭ କରି ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ସେ ସମାଜରେ ସେପରି ଲୋକର ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ସେ ସମାଜର ମଙ୍ଗଳ ବୃଦ୍ଧିପ୍ରସବୁତ । ଏ କରର କାଶିବା ଶୁଣିବା ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନ୍ୟାୟ ନିଷ୍ଠାର ଯଥାର୍ଥ ଅଭାବ ଏବଂ ଅସୁ-ସମ୍ପାଦନ ଶୀଳ ଥିଲେ ତି ଗତ ଟିକିଏ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ଅନ୍ୟାୟର ନିମନ୍ତେ ସାହାଜ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମସ୍ତେ ନିନ୍ଦା କରି କମିଶନ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିଲେ ଏବଂ ସେ କମିଶନର ଦେବୀର ଯୋଗ୍ୟ ଦୁହନ୍ତି ବୋଲି ଏହାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ ତହିଁଉପରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସମସ୍ତରେ ବାଧି ନେଇ ଛାଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଅଧିକାରୀ ନିମନ୍ତେ ମତ ଦେଇଥାନ୍ତେ ? କିନ୍ତୁ ଲୋକମାନେ ଉପକାର ଅନୁକ୍ରମରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବାଟ ଚାଲିଯିବା ପ୍ରକାରେ ସାମାଜିକଲୋକମାନେ ବାଧିକାରୀ ଓ ନିଷ୍ଠାକ୍ତ ଲୋକଙ୍କରେ ଭୁଲିପଡ଼ିବା ବିଷୟ ନୁହେଁ । ତେବେ ଏ କଥା ବୋଲିଯାଇ ପାରେ ଯେ ଗତଥର ଟିକିଏ ବୁଝିଣା ଅଧିକ କମିଶନର ମୁକ୍ତବରରେ ସମା ଦେବୀ ଦେହୁ କାହାରିକୁ ଅଧିକା ତହିଁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ି ନ ଥିଲ ବୋଲି ସତ୍ୟରେ ସେ କଥା ପାସୋର ପଦାଭିଧାନେ । ମାତ୍ର ଏଥର ସାଧକର୍ତ୍ତବ୍ୟାଏ ଲିନିମାସ୍ତର ଅନ୍ୟାୟ ଟିକିଏ ଶୁଣିବାକୁ ଦେବେ ଦୃଷ୍ଟି ପାଇବେ । ସୁତରାଂ ଏ କଥା ଦୃଷ୍ଟିପାତ୍ରକେ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ଯେବେ ସାଧକାଦ ହୋଇ ଯାହାଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି ଏ ଦୁଃଖ ପାଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଶୁଣି ଏବଂ ପରମର୍ଶରେ ଯୋଗ୍ୟବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଲୋକ କମିଶନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରନ୍ତେ ତେବେ ସେମାନଙ୍କର ଚୈତନ୍ୟ ଉଦୟ ହୋଇଅଛି ବୋଲି ଜଣାଯିବ । କିନ୍ତୁ ଅପଣା ଗଳାରେ

ଅପେ କିମ୍ପା ମାନ ତାହାଲେ କିଛି ଫଳ ଦେବ ନାହିଁ । ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଅସୁଶାସନର ମୂଳ ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହି କି ସ୍ତ୍ରୀର ବିଶେଷର ଲୋକମାନେ ଏବଂ ସେମାନେ ଅସୁଶାସନ ପଥରୁ ସେହିମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିନିଧି ମନୋନୀତ କରିବେ ସେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଠାରୁ ଉଚିତ ଟିକିଏ ଆଦାୟ କରିବେ ଓ ସେସ୍ତାଙ୍କର ଲୋକମାନଙ୍କର ସୁଖ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବିଷୟରେ ତାହା ଗରତ କରିବେ । ବିପର କରଧାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ବିପର ତାହା ବ୍ୟସ୍ତ ଦେବ ଅଭିଭାବ ନିଷ୍ଠ ବ ହୋଇଅଛି । ଅଭିଭାବରେ ଉଚିତ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଏବଂ ତାହା ଆଦାୟ କରି ବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ଏହି ଦୁଇଟି କମିଶନରମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମଟି ବଡ଼ କଠିନ ଅଟେ । ବ୍ୟସ୍ତ କରିବାଠାରୁ ଅଧିକ କରିବାରେ ଅଧିକ ଦୂର ଓ କୌଶଳର ପ୍ରୟୋଗନ ଏହା ବୁଝିମାନ ବ୍ୟକ୍ତି ମାତ୍ରେ ହାତୀର କରିବେ । ଦେବୀ ମରବାକୁ ଦେହ ସୁଖ ପାଇ ନାହିଁ ଦେଲି ପ୍ରକାଦ ଅଛି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ନ ଦେଲ ନ ମର ଦେହ ଅଛି କି ? ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତରୂପେ ନେଲେ ତାହାକୁ ହସାଇ ନେବା ଓ ଅନ୍ୟାୟରୂପେ ନେଲେ ତାହାକୁ ହସାଇ ନେବା ଲୁହାଯାଏ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେପରି ଟିକିଏ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ତହିଁରେ ଅନ୍ୟାୟର ହୋଇଥିବାକୁ ଲୋକେ କିନ୍ତୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ଦେହୁ କମିଶନରମାନଙ୍କର ନିନ୍ଦା ହୋଇଅଛି । ରେଅଭିମାନ ସେହି ଅନ୍ୟାୟର ବିଶେଷ ସହାୟତା କରୁଥିବାକୁ ତାହାଙ୍କର ନିନ୍ଦା ଏବେ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ସେ ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ ଯେତେ ସୁଖାନ୍ତ ଅଛନ୍ତିଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ ବିପଳ ହୋଇଅଛି । ବ ୨୦ ଓ ଗୁଲି ଅଧିକ ଉପରୁ ଅସୁଶାସନ ପ୍ରଣାଳୀର ଏ କରରେ ଏପରି ଶୋଚନୀୟ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଅନୁମୋଦନ ଅଧିକ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ଏବେ କଥା ଲେଖିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଅଛି । କମି-ଶନରମାନଙ୍କ ମତରେ କି ଏ ଦୁଃଖ ଦେହୁ ନାହିଁ ? ଲୋକଙ୍କଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଓ ସରକାର-ଦ୍ୱାରା ମନୋନୀତ ସମସ୍ତ କମିଶନର ଯେ ଏହି ଶୋଚନୀୟ ଫଳ ନିମନ୍ତେ ସମାଜରୂପେ ଦାୟୀ ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କର ଏଥିର ପ୍ରକାଶର ଲୋକତା ଉଚିତ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

କଲିକତା-ଗଜେଟ ।

କଟକ ରେଭିନ୍‌ସା ବନେଡ଼ିକ୍ଟ ସ୍ତର ଦେଖିମାନଙ୍କର ବାବୁ ମୋହନମୋହନ ଚୌଧୁରୀ ଏମ୍. ଏ. ଡାକ୍ତା ବନେଡ଼ିକ୍ଟ ଗଜେଟ ଟ୍ରୋପେସର ପଦରେ ଉପସ୍ତୁ ହେଲେ ।
କଟକ ରେ କଲିକତା ସ୍ତର ସହକାରୀ ଦେହ ମାନ୍ଦ ବାବୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ, ସ. ବି. ସୁର ଦେହ ମାନ୍ଦର ପଦରେ ଉପକାର ନିମନ୍ତେ ନିୟୁକ୍ତ ହେଲେ ।
କଟକ ମନୁଷ୍ୟ ବାବୁ ଅପ୍ପୋପାଳି କଟକର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ସାମାନ୍ତରରେ ସୁର ଦେହାଳ ଡାକ୍ତା ମନ୍ଦର ସରେନ୍ଦ୍ର ମୋହନ ଦେହ ବନବାଇ ସମପା ପାଇଲେ ।

ଅମ୍ଳ ପ୍ରଣାଳୀ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ ମାତ୍ର କଟକ ଦର୍ଦ୍ଦାକାର ଶ୍ରୀମତୀମାନଙ୍କ ଓ ବୃଦ୍ଧ ଏକେଣ୍ଡା ବାବୁ ଉପସ୍ଥାପନା ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ଏକ ଶେକାକାଳ ଗତପୁ ପତ୍ର ଓ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶଙ୍କ ମିଶ୍ରଣ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ତାହାରେ କି ଭେଲ୍ୟୁପେକଲର ପାର୍ଶଲରେ ବହି କେଲେ ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ଜୀବନଚକ୍ର (ପରବର୍ତ୍ତିତ ସମ୍ପର୍କ)	ଟ ୦ / ୬
ସଙ୍ଗୀତସାଗର ପ୍ରଥମ ଭରଣ	ଟ ୦ / ୩
ଏକକ ଦ୍ଵିତୀୟ ଭରଣ	ଟ ୦ / ୩
ଏକକ ତୃତୀୟ ଭରଣ	ଟ ୦ / ୩
ଏକକ ଚତୁର୍ଥ ଭରଣ	ଟ ୦ / ୩
ଏକକ ପଞ୍ଚମ ଭରଣ	ଟ ୦ / ୩
ଏକକ ଷଷ୍ଠ ଭରଣ	ଟ ୦ / ୩
ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ପାଦ	ଟ ୦ / ୩
ଉପଲେଖା (ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ କୃତ)	ଟ ୦ / ୩
ପାରିଜାତମାଳା (ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଲକ୍ଷଣାଙ୍କ ଦେବକୁ)	ଟ ୦ / ୩
କାଶ୍ୟାପ ସଙ୍ଗୀତ	ଟ ୦ / ୩
ବର୍ଣ୍ଣାକାଳ ବର୍ଣ୍ଣନା	ଟ ୦ / ୩
ସମରଭରଣ	ଟ ୦ / ୩
ବାଲିଆଣା	ଟ ୦ / ୩

ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକ

ଶୋଣିତ ଶୋଧକ ।

କାଚ ଭକ୍ତ ଓ ବୃଦ୍ଧ ବେଗର ଅଗ୍ର ଦୁର୍ବଳତା ଅବ୍ୟଥା ମହୋଷ୍ଠ । ହୃଦ ସମାଧି ବ୍ୟବହାରପରେ ଶ୍ରୀ ଉଷଧି ମନ୍ତ୍ର ୫୫ ଡାକମାସୁର ୫୯

ରତ୍ନବିଳାସ ।

ଧାରୁ ବୈଦ୍ୟ ଓ ଶୁକ ଦୋଷଜାତ ସମସ୍ତ ଘାତାର ମହୋଷ୍ଠ । ଅନୁମିତ ଉପାୟରେ ଶୁକ୍ଳଶୁକ୍ଳ, ବୈଦ୍ୟ ସୁଲକ୍ଷଣ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ଅପରମିତ ସ୍ଵଚ୍ଛାସ୍ତ ହେବୁ ସ୍ଵପ୍ନସ୍ଵପ୍ନ ପ୍ରଭୃତ ପ୍ରକୃତ୍ୟର ବେଦର ସାଧ, ଶୋଣିତର ସାଧ, ଶୁକର ଅବ୍ୟାଧି ସୁଖ ପ୍ରଦାନ କରେ । ଏକ ବୋତଲ ଦୈନିକ ଓ ଦୁଇ ବୋତଲ ବୃଦ୍ଧଙ୍କୁ ଡାକମାସୁର ପ୍ରଭୃତ ୫୦୫

ପୁନର୍ନିବାସନ ।

ଶୋଥ ଓ ଉଦର ମହୋଷ୍ଠ ଏକ ବୋତଲ ମନ୍ତ୍ର ୫୯ ଡାକମାସୁର ୫୦୫
ପାଣି ପ୍ଳାବ
କରବଳ ପାଉଁଶ ଦୁଗାଦ ଦାମ ସୁଦ୍ଧ
କଟକର ଏକମାତ୍ର ଏକେଣ୍ଡା:
କାଲୁକନାର, ଦାନବତୌକ, କଟକ
ଅବା ନିକେତୁନାଥ ସେନ ବରଦଳ
୧୮୯୫ ଓ ୧୯ ଦେଫରତପୁର ବେଢ଼
କଲକତା

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରୀଲଲମୋହନ ସାହା ଶାନ୍ତିନିଧିର ପୁତ୍ର ବାପା ଯିତ ପ୍ରକୃତର ଗଜସିଂହ ।

ଜଗନ୍ନାଥ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବକ୍ଷମ ଜ୍ଞାନ ୧୫ପ୍ରାକ୍ତରେ ପ୍ରାଣୀ ଓ ସଜ୍ଞର ଅଭେଦ୍ୟ ହୁଏ । ମନ୍ତ୍ର ୫୯ ମଧ୍ୟ ୫୯ ପେଟ ୫୦୫ ଡାକମାସୁର ୧୦୫ ଡାକମାସୁର ୫୦୫

କଣ୍ଠ ଦାବାନଳ ।

କାଠି ଅବ ସରବେନ ବଳା କ୍ଳେଶେ ଶାନ୍ତି ଅଭେଦ୍ୟ ହୁଏ । ମନ୍ତ୍ର ୫୦୫ ଡାକମାସୁର ୧୦୫ ଡାକମାସୁର ୫୦୫

ସର୍ବଦିନୁ ସୁତାଶନ ।

୨୫ ଦିନରେ ଜାତୁଅବ ଉପଶେନ ବଳା କଣ୍ଠରେ ଅଭେଦ୍ୟ ହୁଏ । ମନ୍ତ୍ର ୫୦୫ ଡାକମାସୁର ୧୦୫ ଡାକମାସୁର ୫୦୫ ଏହି କଳ ଫୋରମ୍ପର ଚରଦତାର ଦଳ ମୋଡ଼ର ସାହା ପ୍ରକାଶ୍ୟର ନାମ ଓ ସଙ୍ଗମାର୍ଗ ଦେଖି ଚରଦ କରନ୍ତେ । ଏହା ସକଳ ପରମ କର୍ମ ଦୋକାନରେ ପ୍ରାୟେକ ୫ ପାଉଁଶରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେ ବୈଦ୍ୟବିଧିକୁ ହେ ବେଦ କର୍ମ ସଂଗ୍ରହରେ ପଢ଼ି ନେଉଁଲେ ବି, ଡି, ପାର୍ଟି

କରେ ପଠାଇବୁ । ଏହି ସମସ୍ତ ଉଷଧିରେ ଅଭେଦ୍ୟ ଦେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରତ ଦେବୁ ।

ଠିକଣା ଶ୍ରୀ ଲଲମୋହନ ସାହା ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଡାକମାସୁରକାଚ । ଏକେଣ୍ଡା କଟକ କାଲୁକନାର ଶାନ୍ତିନିଧି ନୀରଦାପ୍ରସାଦ ବଦ-ରଞ୍ଜନ ସମ୍ପଦ ଶୁଭ୍ର ବଦଳ । Lal Mohan Saha Sankhanidhi Baburbazar, Dacca.

କପଦକର ଉଷଧିମାଳା ।

କଟକ ଉତ୍ତମ ଉଷଧି କୁଳର ଛକ ନିକଟରେ ପ୍ରାପିତ । ଏଠାରେ ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ଅବଧୌତ ଓ ପେଟେଣ୍ଡା ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଫଳପ୍ରଦ ଓ ଅଳ୍ପ-ସିମ ଉଷଧିମାଳା ଉଚିତ ମନ୍ତ୍ରରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ । ଉତ୍ତମାପିକାର ସମ୍ପାଦକ ମାତ୍ର ମାୟା ଶାନ୍ତିନିଧି ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସମ୍ପଦ ମହୋଦୟଙ୍କ ସହାୟତା ଓ ଚିତ୍ରାବଧାନରେ ଉଷଧିମାଳା ପରିଚାଳିତ । ଯେ ଉଷଧିର ଫଳ ପ୍ରକାଶ୍ୟାଦ୍ଵାରା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଅଛି ଦେବଳ ସେହି ଉଷଧିମାଳା ଏଠାରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ । ଶାନ୍ତିନିଧି ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଯାହା ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଫଳପ୍ରଦ ନହେ ଏପରି ଉଷଧି ଏଠାରେ ଉପା-ଯାଏ ନାହିଁ । ନିଶ୍ଚିତ ସୁଖ ଚିକିତ୍ସକଦ୍ଵାରା ବେନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇ ଉଷଧିର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଦା ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟାଏ । ପ୍ରାୟାଶ୍ଚର ଶେଖି ବେଗର ଅନୁପୂର୍ବ ହୃଦ୍ଵାନ୍ତ ଉପକା ବା ଓଡ଼ିଆରେ ସ୍ଵଚ୍ଛାସ୍ତ ହେବେ ଯୋଗ୍ୟ ଉଷଧିମାଳା ପ୍ରକାଶ୍ୟା ପଠାଯାଏ । ପରିଚିତ ସୁଲ ଭବ୍ୟ ଭେଲ୍ୟୁପେକଲ ପାର୍ଶଲରେ କାହାର ନିକଟକୁ ଉଷଧି ପଠାଯାଏ ନାହିଁ । ଉତ୍ତର ପାଲବା କାରଣ ଦୁର୍ଘଟପିଆ ଜାକଣିକଟ ନ ଦେଲେ ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତାଏ ନାହିଁ । ବେରଙ୍ଗ ବା କମ୍ପାସୁର ଦିଅ ହୋଇଥିବା ପରି ଗୁଣିତ ହୁଏ ନାହିଁ । ଉଷଧି ମତ୍ରା ପୁସ୍ତକାକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଏ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ । ଚିତ୍ରାପତ୍ର ଓ ଟଙ୍କା କରୁଣ ମେକେନରକ ଜାମରେ ପଠାଇବେ । କପଦକର ଉଷଧିମାଳା ଶ୍ରୀ ବାଲକୃଷ୍ଣଦାସ ଉତ୍ତମାପିକାର, କଟକ କାମାସୁର ୧୯୦୫ ଶ୍ରୀ ଉପକୃଷ୍ଟ ମିତ୍ର

IT'S SO EASY TO NEGLECT THAT COLD !

IT'S so fatally easy to let that cold turn into Ague and fever. But it's easy, also, to find a good remedy in Batiwalla's Ague Mixture or Pills for it which are equally useful in Malarious, intermitent, and Bilious Fevers, and mild form of Plague, Surgeon, Major Jayakar says: 'That it is asafe and reliable remedy. Batiwalla & Co's Cholera, specific for cholera and Batiwalla's Ague Mixture or Pills, may be had of DR. H. L. BATIWALLA'S, Worli-Dadar Bombay and everywhere. At Re. 1 per bottle Discount to the Trade.'

ଗରୁଣ୍ଡମେଝ ମେଡିକଲ ଡିପ୍ଲୋମା ପ୍ରାପ୍ତ ଶ୍ରୀମତୀ କଲେଜ, ନାଥ ସେନ କବିସଞ୍ଜ । ବଡ଼ ପାଠଶାଳା, ପଦ୍ୟାସ ପଲିସ୍ଟର, ବିବାହପଥ ଓ ଶାନ୍ତିନିଧିର ସଂଗ୍ରହ ବିକ୍ରୟ

କେଶରଞ୍ଜନ ତୈଳ ।

ଏହି ତୈଳ ବ୍ୟବହାର କଲେ କେଶ ଦୃଢ଼, ପରସ୍ପାଦ ଏକ ମହେନ ହୁଏ, ବେଗ ବହୁଳ ପରମାଣୁରେ ବଡ଼େ ବେଗ ଚରମ ହୁଏ, ମସ୍ତକର ରୁଦ୍ଧ ଦମାଶ ରୁଦ୍ଧ, ଓ କେଶ, ପରମ ଚିକାନ୍ତ ହୁଏ । ଶିଳ, ମସ୍ତିଷ୍କ ବୈଦିକ ସମ୍ପଦ ସୁବଳତା ଚଳତ ମସ୍ତିଷ୍କ, ଚିତ୍ତସାଧକ, ଦୃଢ଼ ବୈଦିକ ବ୍ୟବହାର କେତଳା ଅଭେଦ୍ୟ ହୁଏ ମୂଲ୍ୟ ଦୈନିକ ୫୯ ପାଠ ଓ ଡାକମାସୁର ୫୦୫

ପ୍ରମୋହ ବିନ୍ଦୁ ।

ସମସ୍ତକାର ମେଡ଼ ବା ଗଣୋପାୟ ମହୋଷ୍ଠ । କରମେନ୍ଦ୍ରସ୍ଵ, ମସ୍ତିଷ୍କ ସର୍ବସାଧୁ ସର୍ବ ବେଗ ମେଡ଼, ପୁସ୍ତକ ମେଡ଼, ସଂଗ୍ରହପୁସ୍ତକ ପଦ ଏକ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭୃତର ପ୍ରଧାନ ଉଷଧି । ଦେଖା ଶୁଦ୍ଧ ଚିତ୍ତ ଚିକିତ୍ସା କର ଅଭେଦ୍ୟ ଏକ ବିନ୍ଦୁ । ଦେଲେ ସର୍ବଶେଷ ବିକରଣ ଲେଖିଲେ ପଦ୍ୟାସ ଶୁଭ୍ର ଉପସ୍ଥର ଉଷଧି ପଠାଯାଏ । ପ୍ରଭୃତ ଓ ଏକ ବୈଦ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ମନ୍ତ୍ର ୫୯ ଡାକମାସୁର ୫୦୫

ଅଶୋକାରିଷ୍ଟ ।

ଏକ ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରୀ ବେଗର ମହୋଷ୍ଠ । ଉପଶମନୀ ସେନା ଦେବତା, ଗରୁଡ଼ପୁର ଅକ୍ଷମତା, ପୁସ୍ତକଭରଣେ ସତ୍ୟା ଦେବତା ଅକ୍ଷୀ ବଦଳ କରେ । ପ୍ରଭୃତ ଓ ଏକ ବୈଦ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ମନ୍ତ୍ର ୫୯ ଡାକମାସୁର ୫୦୫ ଅମୃତ ବହା ଦ୍ରବ୍ୟ । ପାଉଁଶର ନାଶକ ଓ ଉପାୟର ପଲିସ୍ଟର ମହୋଷ୍ଠ ପ୍ରଭୃତ ଦୈନିକ ମନ୍ତ୍ର ୫୯ ଡାକମାସୁର ୫୦୫

ମୌସୁମୀ ବୃକ୍ଷ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୃଢ଼ ଥିବାରୁ ଏକ ଦେବତା ଭବନ ଓ ବନର ଉପରୁ ବନମାଳୀ ମାତ ଏବଂ ଦରଭଙ୍ଗା, ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ଅବମତା-କାଦ ସବୁଜଗତମାନଙ୍କରେ ନିର୍ମୂଳିତ ପରିମାଣ ଶୁଣୁ ବନ୍ଧୁ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ତ ବୃକ୍ଷ ଦେବତା ପ୍ରାୟ ସର୍ବତ୍ର ପ୍ରକାଶର ମୂଲ୍ୟ ବଢ଼ି-ବାରେ ଅଛି ।

କରକଦାଳ ନିମିତ୍ତର ଓ ମହାନଦ ବାବୁ ଜୟଗୋବିନ୍ଦ ଲତା ସି, ଅଇ, ଇ, ବାଟିକ ଲୁଗାଦିୟା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏତଦନ୍ତ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ମିଶ୍ରିତପତ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗ (ଜମାଇ ଦାନର) ସଦାକର ନିମନ୍ତେ ସରକାରୀ ଦାବୀ ଯାକିର ଦୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ନିକଟରେ ନିମା ଭରଣପତ୍ର ଯେ ସେହି ଟଙ୍କାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଯାହା ଅସ୍ତ୍ର ଦେବ ତାହା ବଙ୍ଗ ବଦାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଚୌଶସି ଅଂଶର ଦରମ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସାହାଯ୍ୟ ତାଳରେ ବିଶେଷତଃ ଦୁକ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଅଳ୍ପ ବୟସରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବ । ମାତ୍ରାବଳ ବଙ୍ଗେଶ୍ୱର ଏସ୍ତ୍ରପାଇଁ ତାହାଙ୍କ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ଏଥର ଶ୍ରୀବତ୍ସ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ମତ ସୋମବାର ଦିନ ପ୍ରତାପୁ ମଙ୍ଗଳବାର ଦିନ ଶ୍ରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଡ଼ିବାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶର ଦୁଇ ଦିନ ପ୍ରତିପାଦର ହୋଇଥିଲା । କରକଦୁ ପୁରୀ ସୋମବାର ଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଦିନ ଉତ୍କଳ ଦ୍ରାଘିଣମାତେ ଗଣି ବାଜି ବୁଲିଥିଲେ । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦ୍ରାଘିଣମାତେ ମଙ୍ଗଳବାର ଗଣି ବାଜିଥିଲେ ଏବଂ ଏ ନଗରର ସହଳମତରେ ଛାନ୍ଦ ଯାହା ସେହି ଦିନ ବଢ଼ିଥିଲା । ଛାନ୍ଦଗାୟା ଦିନ ଅଦୌ ବୃକ୍ଷ ଓ ଥିଲା ଏବଂ ଅପାତ ନିର୍ମଳ ଥିବାରୁ ଯଦିମାନଙ୍କର ବୁଲି ଦେଖିବାର ବଡ଼ ସୁଯୋଗ ଦିଶିଥିଲା । ଦେବତା ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀରୁ ଅଧିକ ଗୁଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାହାଯ୍ୟର ବୁଲି ବୁଲି ଚାଲି ଥିଲା ।

ଶ୍ରୀବତ୍ସ ମାସ ଶେଷ ହୋଇଗଲା । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭଲ ବୃକ୍ଷ ଦେଲ ଚାହିଁ । ଏ ନଗରର ଖାଇ ଯୋଗ୍ୟ ସମସ୍ତ ଶୁଣିଲ ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ ତାଠା-ହୋତା ନଦୀରେ ଲୋକେ ପରି ଯାଉଅଛନ୍ତି । ଦିନ ୧୦ ନରୁ ଖର ଏମନ୍ତ ଗଣ ଦେଉଅଛି ଯେ ବାଟରେ ଧୂଳି ଉଠୁଅଛି । ବର୍ତ୍ତା ଅନ୍ତେ ଉତ୍ତୁ ମାସରେ ଏପରି ଗାଣ ଖର ଅସାମୟିକ ଦୃଢ଼, ମାତ୍ର ଦୃଢ଼ରୁ ଭଲ ବୃକ୍ଷ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଅସହ୍ୟ ବୋଧ ହେଉଅଛି ଏବଂ ମେଘ ଓଜ ମିଳାଇ ଅନେକ ଦେଉଅଛି । ଧାନ୍ୟର ଶସ୍ୟର ଦର କମେ ଚାଲିଅଛି ଏବଂ ଜଳ ଅଭାବରେ ପରି ପରିବା ଲିଖା ପଡ଼ୁଅଛି । ଏଥି ଥାଇ ଲୋକଙ୍କର ଭାବନା ହେଉଅଛି । ଏଥିକୁ ଶୁଣି ସେ ନିନ୍ଦା କରନ୍ତେ ।

ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାର ଏକ ପ୍ରେମଚପଟକୁ ପ୍ରତାପ ସେ ବରଗଜ ଏଲଡା ବୁଡ଼େସିଏ ଗ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ଦ୍ରାଘିଣ ସିଦ୍ଧି ଅଛି । ସମ୍ବଲପୁର ସରକାର ବଟରଥ ନାମକ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଦେଇ ନାଗରାଜ୍ୟ ଶ୍ରୀ ସଂସର୍ଗରେ ଥିବାର ଏକ ପଥ ଥାଇ ତାହା ସରକାର ପ୍ରଦାନ କରି ରଥକୁ ସମାଜରୂପ କରି । ଉପରେ ସେ ବୁଢ଼ାଣୁ ଶୁଣି ସରକାର ଏବଂ ପଞ୍ଚଲୋକର ନାମରେ ଦଣ୍ଡଦ୍ୱୟର ଧା ୫୦୦ ର ଅନୁଷ୍ଠାନେ ଦୁର୍ଗମ ରଚନା ଅଭିଯୋଗରେ ତାଙ୍କର ଦେଇ । ବୁଢ଼ାଣୁରେ ଅସାମାଜିକ ଉପରେ ଟ ୨୫୦୦ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ହୋଇ ଅପିଲରେ ତାହା ବାଦାଲ ହୋଇଅଛି । ସରକାର ସମ୍ବଲପୁର ସମାଜକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରନ୍ତେ ।

ଏହାଦର୍ମ ପ୍ରଦତ୍ତ ପଞ୍ଚଜା ସମ୍ବଲପୁର ନିୟମା-ବଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଦ୍ୱାରା କରକଦାଳ ବଙ୍ଗ-ବ୍ୟାଧିରୁ ଗୋଟିଏ ଦିନଟା ବସିଅଛି । ଦିନଟା ଏହାଦର୍ମ ପଞ୍ଚଜା ସାହାଯ୍ୟର ଅଳ୍ପ ଶତକର ୧୦ ଠାରୁ ୧୨ କୁ ବଦାଲଦେବା ଏବଂ ଶ୍ରୀ-ମାତେ ପଢ଼ି ଓ ଥିବା ପ୍ରସ୍ତୁତମାନଙ୍କରୁ ଅଧି-କାଂଶ ପ୍ରଶ୍ନ ଦୟାସିକର ନିୟମ କରାଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଶୁଣାଯାଏ । ଗଣିତର ଅଳ୍ପ ମଧ୍ୟ କରାଲ ଦେବାର ଶୁଣାଯାଏ । ସାହାଯ୍ୟରେ ଶତକର ୧୦୦ ଅଳ୍ପ ରଖି ଓ ପାଇ ଅନେକ ଶ୍ରୀ ପଞ୍ଚଜାରେ ଦାରି ଯାଉଅଛନ୍ତି । ଅଳ୍ପ ବଦାଲଦେଲେ ଅଛି ରକ୍ଷା ଦେବ କି ? ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷାର ବାଟ ବନ୍ଦ କରବାର ଉପାୟ ଭବି ଏହାକୁ ଅଛି କି ବୋଲିବା ?

କୂର୍ମର ସାରସ୍ୱତ ଦ୍ରାଘିଣମାତେ ଅପରାଧ ସମାଜ ସମ୍ଭାବି କରିବାରେ ବୁଝା ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ସେମାନେ ବକ୍ତୃତା ଉଦ୍ୟୋଗ କିଛି ଗୋଳିମାଳ ଓ କର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଭର ହୋଇ-ଅଛନ୍ତି । ମରବନ୍ଦ ସରକାର ଅଧିକ ଅପରାଧ ବ୍ୟତୀତ କନ୍ୟାକୁ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନାର୍ଥ ସୁଲରେ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଅପରାଧ ବ୍ୟତୀତ କନ୍ୟାକୁ ବିବାହ ଦେବା ଦ୍ୱାରା ପାହର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ ଇଂରାଜୀ, ହାକାସ ଏବଂ ମରହଟ୍ଟୀ ଭାଷାମତ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସୂତ୍ରପର୍ଯ୍ୟ, ଚିହାକତ ଏବଂ ଗୀତବାଦ୍ୟର ଶିକ୍ଷା ଦେଉଅଛନ୍ତି । ମଠବାତ-ମାନଙ୍କୁ ଯାହା ବାଟିକ ଲୁଗା ଦେଉଥିଲେ ତାହା ବନ୍ଦ କରିଦେଇଅଛନ୍ତି । ସୌଦାନ୍ୟ ରକ୍ଷାକରଣ ଦ୍ୱାରା ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଶ୍ରେଣିକର ନିୟମକର ଏବଂ ଖାଇବା ସଙ୍ଗେ ସମାଜସମ୍ଭାର ସମ୍ବଳୀୟ ତାଳ-କଥା କରୁର କରନ୍ତି ।

ସାରକରଣ ଉପରୁ ସମ୍ବଲପୁର ସାମାଜିକ ନାମକ ଗୋଟିଏ ଦାସ ଅଛି । ଏହାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ପ୍ରାୟ ୨୦୦ ମାଇଲ ଏବଂ ସର୍ବାଧିକ ପ୍ରସ୍ତୁ-ଶୁଣିର ଓସାର ୧୨୦ ମାଇଲ ଅଟେ । ଏ ଦାସ ଜାତୀୟର ଥିଲା ମାତ୍ର ପ୍ରକଳ ବୁଢ଼ିୟା କର ବଳରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦଣ୍ଡର ଦରୁଅଛି । ଏହାର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୨୦,୦୦୦ ରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ । ଗୁଡ଼ ଏମାନଙ୍କର ଶାନ୍ତ ଅଟେ ମାତ୍ର ତାହା ସତ୍ୟକୁ ମିଳେ ତାହି ଏବଂ ପ୍ରଧାନତଃ ମାତ୍ର ଖାଇ ବସନ୍ତି । ପୁଣି ବରପରେ ମାତ୍ର ଗୋଡ଼ ରଖି ବହୁତକ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ପକ୍ଷ ମାତ୍ରକୁ ଏମାନେ ଅଦୌ ବାନ୍ଧନ୍ତି ନାହିଁ । ଏଠା ଲୋକ-ମାନେ ଲାଷ ଚେଙ୍ଗା ଓ କଲବାଲ । ନିଏ ଶ ବୁଢ଼ାଣୁ ବା ଚାକର ଲୋକର ବୋଧ ଏବଂ କର ଅନାୟାସରେ ଦେଉପାରେ । ଶୁଣୁ ବା ବାସିନୀର ନାନା ସେନ ବସେଷତଃ ବୁଢ଼ାଣୁର ଉତ୍ପାଦକ ବୋଲି ତାଙ୍କୁ ମାନେ ଦେଉଛି ଏହି ଦାସର ବାସିନୀରୁ ଓ ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରନ୍ତେ ।

କରକଦାଳ ଦାଉକୋଟରେ ଗୋଟିଏ ସରକାରୀ ମୋଟରମାଲେ ବାଦାଲ ବାଉଣୁର ଗୋଟିଏ ଦସ୍ତାବିଜ ପ୍ରମାଣ କରିବା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବାଦର ପୁଣିକୁ ସାକ୍ଷୀ ମାନିଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦର ପୁଣି ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାରୁ ତାକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରଲେ ସେ ଦସ୍ତାବିଜ ବିଷୟ କିଛି ମନେ ନ ଥିବାର ବ୍ୟକ୍ତି କଲ । ବାଉଣୁର ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ସାଧିର ଲୁଇ ନାମରେ ସମତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ମହଲତର ଦରଖାସ୍ତ କଲେ । ଦାଉମ ମହତତ ଦେଲେ ସର୍ବ ମାତ୍ର ପ୍ରତିବାଦର ପୁଣି ଶୁଣୁ ମିଥ୍ୟାକଥା କହି ଅଦାଲତର ଅବମାତନା ଦରୁଥିବାରୁ ତାକୁ ପଞ୍ଚାଶ ପଇସା ଦାଉଣ ବନ୍ଦିଗାଳକୁ ପ୍ରେରଣ କଲେ । ଗତମାସ ତା ୨୫ ରଖିଲେ ପ୍ରତିବାଦର ପୁଣି ଲୋକଗାଳରୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ସମ୍ଭା-ବ୍ୟାଦାରରେ ଅଧି ଦାଉମର ନିବନ୍ଧରେ ଉକ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜ ବିଷୟ ବାଦାର ସୁରଣ ଦେବାର କହି ଚାହିଁଲେ ସାକ୍ଷୀ ପଡ଼ିଥିବାର ମାନିଲେ । ଦାଉମ ଦାଉଣ ଦାଉ ଚିକ୍ତା ଦେଇ ତାହାକୁ ମୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କଲେ ।—ଲୋକେ ଦେଲେ ଚରୁରତା କି ଶ୍ରେଣିକ ମାତ୍ର ଦାଉମ ମଜରୁତ କ ଦେଲେ ସବୁ ବ୍ୟଥା ହୋଇଯାଏ ।

ଲୋକଗାଳରେ ପଞ୍ଚମାତଙ୍କର ସ୍ୱକର୍ମମାନଙ୍କ ନାମକ ମଜରର ମାତେକର ସେଠାରେ ଥିବା ହିନ୍ଦୁ ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ସୋପାତ ଦେବା କଥା ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଅଛି । ସେଥିପାଇଁ ଦୁଇ ଦଳ ହୋଇଅଛି । ଶିକ୍ଷିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସରକାରୀ

ମେହେନତକ ଦାର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଅତିକ୍ରମ ଶିକ୍ଷାମାନେ ବହିରେ ବିଶେଷ ଅପର କରୁଅଛନ୍ତି । ତାହାର ଗଜା ଗୁରୁମୁଖୀ ଭାଷାରେ ଶିକ୍ଷାଧର୍ମ ସମ୍ପାଦ୍ୟ ଗୋଟିଏ ପୁସ୍ତକ ବାହାର କରି ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରଚଳିତ ବହୁକାଳ ଅତର୍କିତ ଧର୍ମ ସଂରକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ଉପଦେଶ ଦେଇ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ବିବାହ କରବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ତାହାର ଗଜା ଶିକ୍ଷାଧର୍ମବଳମ୍ପୀ ମାତ୍ର ଉଦାର ଭାବର ପସନ୍ଦାତା । ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ହିନ୍ଦୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାହ ରଖିବା ବାହାଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ନୁହେଁ । ହିନ୍ଦୁରୁ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବାହାରଅଛି । ବାସ୍ତବରେ ନିଜର ବିଶ୍ୱାସ ଅନୁସାରେ ପୁନଃ ଅଗ୍ରଧନା ତର ଏବଂ ଉପଦେଶଦ୍ୱାରା ଦଳ ପୁଞ୍ଜି କରି । ଯେ ପ୍ରକାରେ କେ ଅଗ୍ରଧନା କରୁଅଛି ତାହା ସଙ୍ଗରେ ସଳ ବାହାଣ ? ଏଥିରେ ଗୁରୁ ବିଚେଦ ଓ ତୁଷ୍ଟିକା ଭାବ କିଛି ଯଳ ନାହିଁ ।

ସନ ୧୮୯୭ ସାଲରେ ପରଦପୁରର ତାଳୁର ଗୁପ୍ତସାହେବ ରିପୋର୍ଟ କରୁଥିଲେ ତ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଗଢ଼ିୟା ଯୋଗ୍ୟମାନଙ୍କରେ ନଳତା ଗଜମାତ ବୁଢ଼ାଇ ଓ ପରୁର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବାହାର କରିବାରେ ଜଳ ଦୁର୍ଗତ ହୁଏ ଏବଂ ମେଲେଇଆ ନୁର ବୁକି ଓ ବିପ୍ରାବର ତାହା ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଅଟେ । ବଙ୍ଗାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଙ୍ଗରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ପଠିକାର ଗରୁଣ୍ଡମେଷା ଉତ୍ତର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ତ ସନ ୧୮୯୮ ସାଲରେ ଏ ବିଷୟର ଚିନ୍ତା ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବିପକ୍ଷରେ ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ସିଲିର ସରଳତ ମର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ତ ଶ୍ରେଷ୍ଠକରୁ ଚିତିତ ସେହି ପ୍ରଥା ଦୁର୍ଗତ ହେଲେହେଁ ମେଲେଇଆ ନୁର ପକ୍ଷରେ ଅନୁକୂଳ ନୁହେଁ ଏବଂ ଯେ ସମୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବରୁ ହୁଅନ୍ତ ସେ ସମୟରେ କୁରର ବୋପ ବିପିବାର ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ । ଶ୍ରେଷ୍ଠକରୁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରୟୋଗନାୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଓ ବାହା ଏହା ବେଳେ ନିଷେଷ ହୋଇ ତ ପାରେ । ମାତ୍ର ପିଇବା ଓ ରକା କଡ଼ା ଦାର୍ଯ୍ୟ ସଦାସେ ଜଳା ସୟ ବିଶେଷ ପୁଅକ ରଖିବା କାରଣ ଜଳ ବୋରକ ଏବଂ ମିଠୁନପିପାଳିସମୁଦର ଯଥେଷ୍ଟ ସମତା ଅଛି ।

ଗଞ୍ଜେଲର ଦେଉମାସ୍ତର ଗତ ତା ୧୫ ଉ- ଗର ନିଜଲକାରୀ ଯେବେ ସ୍ୱଇଚ୍ଛେତର ସ୍ୱର ଗ୍ରହମାନେ ଗୁରୁ ରେଖା କରବା ସମ୍ପଦ ଉପ- ଲକ୍ଷରେ ଜଣାଇଅଛନ୍ତି ତ ମଧ୍ୟପଦେଶର ଶିକ୍ଷା ବିକ୍ଷରେ ଉଚ୍ଚବିଦ୍ୟାଳୟର ଅପେକ୍ଷାମତେ ସମ୍ପା- ଶକ୍ତର ଜନ୍ମଦତ୍ତ ବ୍ୟୟର ମାତ୍ର ତା ୧ ରଖିବେ

ସେ ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରଦେଶକ ସ୍ତାମ୍ୟ ସ୍ୱଳର ବାଳକ- ଗଣ (ଶିଶୁ ଓ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ଛାତ୍ର) ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରତି ୪ ଟି ଲେଖାଏଁ ଶ୍ରେଣୀ ଓ ଫଳପ୍ରଦ ଗୁରୁ ଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷ, ଦେଲି ସେପକ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ବିଷୟରେ ସ୍ୱଳ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଶିକ୍ଷକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କର ନିଷ୍ଠା ଓ ଯତ୍ନ ହୁଏ ନାହିଁ ଏହି ସଦନଶ୍ୱାନ୍ତରେ ଏହା ସମ୍ଭବପୁର ଜଳରେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ୧୯୮୮ ଗଜ ଲାଗିଅଛି ଏବଂ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟ- ଦେଶରେ ସ୍ୱଳ ବାଳକମାନେ ବର୍ଷକୁ ଶ୍ରାୟ ହୋଇଏ ହଜାର ଗଜ ଯୋଡ଼ୁଅଛନ୍ତି । ଗଜ ସବୁ କେଉଁଠାରେ ଯୋଡ଼ାଯାଏ ଏବଂ ସେ ସମୟର ରକ୍ଷା ରକ୍ଷଣ କପର ହୁଅନ୍ତ ପକ୍ଷପ୍ରେରକ ଲେଖିଲେ ରରସା କରୁଁ ସାଧାରଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦ ହେବ । ଏହା ବାସ୍ତବରେ ଗୋଟିଏ ହିରକର ଦଥା । ପିଲ ବାଳରୁ ଗୁରୁ ସେପକରେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ଦେବାଦ୍ୱାରା ଭବିଷ୍ୟତରେ ଗ୍ରହମାନ- କର ନୈତିକ ଓ ଦୈବସୂଚି ଉପକି ହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଗତ ତା ୧୦ ରଖିଠାରୁ ବଙ୍ଗାଳୀ ନାଗପୁର- ରେଲ ଟ୍ରେକ ବା ଗାଡ଼ି ଯାତାୟିତର ସମସ୍ତ ବଦଳ ଯାଇଅଛି । ଦୂରଗର ଜାକଗାଡ଼ି ଦ୍ୱାବଜାଠାରୁ ଗଠି ଘ ୧ । ୫୦ ମିନିଟରେ ବାହାର ଏ କରରଧେ ସକାଳ ଘ ୭ । ୩୧ ମିନିଟରେ ପହୁଞ୍ଚିବ ଓ ଦୂରଗର ଜାକଗାଡ଼ି ସକାଳ ଘ ୭ । ୨୨ ମିନିଟରେ ଏଠାରେ ପହୁଞ୍ଚି ଘ ୭ । ୫୨ ମିନିଟ ବେଳେ ଦ୍ୱାବଜା (କଲିକତା)କୁ ଯାହା କରବ ।

ଯାକିଗାଡ଼ି ଦ୍ୱାବଜାଠାରୁ ହବା ଘ ୧୧ ଖା ବେଳେ ବାହାର ଗଠି ଘ ୨ । ୫୨ ମିନିଟରେ ଏଠାରେ ପହୁଞ୍ଚିବ ଏବଂ ୧୫ ମିନିଟ ପରେ ପୁରୁକୁ ଯାହା କରବ । ପୁରୁକୁ ଯାକିଗାଡ଼ି ଏଠାରେ ଗଠି ଘ ୧୦ । ୫୨ ମିନିଟରେ ପହୁଞ୍ଚି ଘ ୧୧ । ୨୧ ମିନିଟରେ କଲିକତାକୁ ଯାହା କରବ ।

ମାଲଗାଡ଼ି ଖୋରଧାଠାରୁ କଟକରେ ଗଠି ଘ ୧ । ୨୭ ମିନିଟରେ ପହୁଞ୍ଚି ଘ ୩ ଖାବେଳେ ଗଠିବ ଏବଂ ଖଡ଼ଗପୁରର ମାଲଗାଡ଼ି ଏଠାରେ ଗଠି ଘ ୮ । ୨୨ ମିନିଟରେ ପହୁଞ୍ଚି ଘ ୮ । ୫୨ ମିନିଟରେ ଦୂରଗକୁ ବାହାରପିବ ।

ଅତଏବ ଦେବଳ ଜାକଗାଡ଼ି ଦବାଗ୍ରମରେ ମାତ୍ର ଯାକି ଓ ମାଳ ଉଭୟ ଗାଡ଼ି ଗଠିରେ ଏ ତମରକୁ ଅଧିକ ଓ ପିବ ।

ଗତଦେ ପ୍ରକାବକ୍ଷରେ ଶ୍ରୀ ଲିଙ୍ଗ-ରକ ମିଶ୍ରଙ୍କର ଶ୍ରେଣୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟତ ହୋଇଅଛି । ତହିଁରେ ଲେଖାଅଛି ତ ପାରଲକ୍ଷେମଣ୍ଡିର ଦୂରଗଅ- ଲରେ ଦୁଇ ଭାଗବର୍ଷ ଦେଲି ତେରତଣା ବୋଇ ଗୋଟିଏ ରକ୍ଷୟର ଦେଉଅଛି । ସେ

ତଣାଗଜ ବିରଗର ପର ମାଡ଼ି ପ୍ରକାବକ୍ଷରେ ଦୁଇ ଗୁରୁତା ତେର ବାହାର ମାଡ଼ିଉତରକୁ ଗୁଲି- ଯାଏ ଏବଂ ପ୍ରତି ତେରରେ ବାଣିଅଙ୍ଗୁ ଯର ଦୁଇ-ତଳଣୀ ଫଳ ହୁଏ । ଫଳ ପାତରେ ଅନ୍ୟ ମାଡ଼ି ଖୋଳ ଫଳ ସମ୍ପଦ କରି ଖସରେ ଗୁଣାଇ ଅମଳ କରନ୍ତି । ଏହାର ମଞ୍ଜି ଲକ୍ଷ- ଗୁଲିୟା ଗୁଲିଲ ପର ଏବଂ ସେହିପରି ସୁସ୍ୱାଦୁ । ଏଥିରେ ଜାଲି ତରକାର ହୁଏ ଏବଂ ବୁଢ଼ା- କରେ ବିବ୍ୟ ନିଶ୍ଚାନ୍ତ ପ୍ରସୁତ ହୋଇପାରେ । ଅତ୍ୟାତ୍ୟ କୃଷିରୁ ଏହା ଅତି ସୁଲଭରେ ଦେଉ- ଅଛି ଏବଂ ଏକ ଏକର ବୃକ୍ଷରେ ପ୍ରାୟ ଏକଶତ- ଟଙ୍କାର ଫସଲ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଅନ୍ତ । ଏପରି ଲଭ- କର ଫସଲର ଅବାଦ ବୁକିଦେବା ବିଚିତ୍ର ନୁହେଁ ଏବଂ ସେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ସେଅଞ୍ଚ- ଲର ଗୁଣିମାନେ ଏହି ଫସଲ ଅବାଦ କରିବାର ଉଦ୍ୟମ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ତାହା ଟଙ୍କାରେ ଦୁଇଗାମି ଲେଖାଏଁ ବିକି ଦେଉଅଛି ।

କଲିକତର ଲକ୍ଷ୍ମୀଚରଣରେ ଅଳ୍ପଦତ୍ତ ତଳେ ପିଲମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ତ ସଦାସେ ଅଧିକ ଦେଉଅଛି ତହିଁର କାରଣ ଅନସକାତ କରବା କାରଣ ତାଳୁରମାନଙ୍କର ଏକ ଦୈଠକ ହୋଇଥିଲା । ସେମାନେ ଏକମତ ହୋଇ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହଲେ ଯେ ମାତାମାନଙ୍କୁ ଶିଶୁ ପାଳନ ସମ୍ପଦରେ ଉତ୍ତମରୂପେ ଶିକ୍ଷିତ କରିବା, ପିଲ ଜନ୍ମ ହେଲେ ଶାନ୍ତ ତହିଁର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ କରବା, ଶ୍ରୀ ଇନ୍ଦ୍ରକୂର ନିୟନ୍ତ୍ର କରିବା, ପ୍ରତ୍ୟ ପାତର ଅଭିପ୍ରାୟତା ବୁଝାଇଦେବା ଏବଂ ଅତୀତରେ ପିଲକୁ ସୁକାଂପାକ ଛାତ୍ରାୟ ଦେବା ତ ହୋଗ ବୁଝାଇଦେବା ବାଞ୍ଛନାୟ ଅଟନ୍ତ । ଏ ସମସ୍ତ ଏକା ବିଲକ ବାହାଣ ଗୁରୁତ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ ଖଚର ଏବଂ ଗୁରୁତରେ ଶାନ୍ତ ଏଥିର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଗବର୍ଣ୍ଡମେଷାଙ୍କର ଉଚିତ ହେଉଅଛି । ଏହା ଛଡ଼ା ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ପ୍ରଥା ଏ ଦେଶରେ ପ୍ରଚଳିତ ଥିବାରୁ ଅନେକ ପିଲ ଜନ୍ମରୁ ରୁଗ୍ଣ ଏବଂ ଅଗଦ ଦୁର୍ବଳ ଥିବାର ଦେଖାଯାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଅନୁଦତ୍ତରେ ମରଣ ଅବସ୍ଥାମୁଖୀ । ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ରହିତ କରିବା ପକ୍ଷେ ଅନୁମାତଙ୍କର ଦେଶୀୟ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ଅଧା ଭିତକା ଉଚିତ ଦେଉ- ଅଛି । ଏବଂକାର ଏକ ପକ୍ଷରେ ସେମନ୍ତ ପିଲମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ଉଣା ହେବ ତେମନ୍ତ ଅତ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ବାଳ ବିଧବାଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଦୂରପିବ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏଭଳି ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଦାହାର ପସ୍ତାହିପକ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ଯାଜପୁର ସମାପଦାଗା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏ ସେହି ପ୍ରଧାନ ଗର୍ଭସ୍ଥାନରେ ଅନେକ ଦେବ ଓ ଦେବୀ ପ୍ରଭୃତି ଗୋପାଳାଦିମାନେ ବହୁକାଳରୁ ପ୍ରାଚୀନ ଦକ୍ଷିଣର ପ୍ରଭାସୀ କର ପ୍ରଭା ସମ୍ପର୍କରେ ଭାବନାଅଦି ପ୍ରସଙ୍ଗ ପାଠ ଓ ନାମସଙ୍ଗାର୍ଥକ ହେଲୁ ଏବଂ ପଦ୍ମପଲଙ୍କରେ ବା ଅନ୍ୟ ସମୟରେ ଉଚ୍ଚାଦିଆରେ କୌଣସି ଏକ ବା ଅଧିକ ସଙ୍ଗୀତକ୍ରମ ମିଳି ଶାନ୍ତନର ପ୍ରାମାଣ୍ୟରେ ବୁଲି ଶ୍ରୀ ଚରଣାଥ ମନ୍ଦିରଠାରୁ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱେନାଥାଳୟ ଗର୍ଭାଙ୍କର ମନ୍ଦିର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାମ ଗର୍ଭକ କରନ୍ତି ସେଥିରେ ନେତ୍ରେ ଦାହାର କୌଣସି ଅନ୍ୟ ନ ଦୋଇ କରଂ ଲୋକମାନଙ୍କର ଉତ୍ସାହ ବୁଝି ଓ ଧର୍ମସ୍ୱର ଉଦୟ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରାୟ ଦୁଇମାଇଲ ବୁଲିବାରେ ହେବେ ସେ ଦୁଇପ୍ରହର ବା ଦଶଗଡ଼ି ହୋଇଯାଏ, କେବେ ହେଉ ସବୁଠିକିକ ଦାହମ ବା ପୁଲିଶ ବୁଝି ବାଧା ଦେଇ ଚାହାନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଲ୍ଲଭଠା ହେଲୁ ସମସ୍ତ ସଙ୍ଗୀତକ୍ରମ ନଗରଗର୍ଭକ କର ଗଣ ପ୍ରାୟ ଦୁଇପ୍ରହରର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଲିଅଛନ୍ତି । ବଦନରେ କେବେ ପୁଲିଶ ଅଧିକର ଗଣ ପ୍ରାୟ ୩୧ ଓ ୩୨ ସମୟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ସମ୍ପଦ କର ମସସର ଗସ୍ତରୁ ଥାକାକୁ ଫେରି ଆସୁଥିଲେ । ସଙ୍ଗୀତକ୍ରମ ସମ୍ପର୍କେ ବାକର ନଦୀ ଉପ ଦେବାକୁ ସେ ସଙ୍ଗୀତକ୍ରମର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅନେକ କର ବଦା ପାଶରେ ଗଣରେ ଗୋଲମାଲ କରୁଥିବାର ଦେଖି ସେମାନଙ୍କର ନାମ ଟି ନେଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଅପତ୍ନି ପ୍ରସାଦ୍ୟ କର ଗଣ ୩୧ ଓ ୩୨ ପରେ ଗସ୍ତରେ ସଙ୍ଗୀତକ୍ରମ ବାହାରିଲେ ଅ * ରୁଦରେ ଚଳଣ ଦେବାର କହୁ ଚାଲିଗଲେ ଚହି ଅରଦତ ଗାଉନବାସୀ ସଙ୍ଗୀତକ୍ରମର କେତେକ ଲୋକ ଉପସେତ୍ତ ଉପଦା ଶ୍ରୀମୁଖି ସବୁଠିକିକ ମାଳିଙ୍ଗେଟକ ହେଲେ କର ଆସୁଦ୍ୱାରା ଜଣାଇବାରେ ମାଳିଙ୍ଗେଟ ମହୋଦୟ ସେମାନଙ୍କୁ ପୁସ୍ତାସୁ ଗଣ ଦୁଇପ୍ରହର ବନ୍ଦା ଅଥଡ଼ା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଙ୍ଗୀତକ୍ରମର ଅନୁମତି ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ନମନ୍ତେ ପଠାଇବାରେ ସେ ଜାକୁର ସାହେବ କହଲେ ଏ ଯୋଗେଶ ବାବୁର କୋଷକୁ ଯିବା ଅଛି, ଜାକୁରଖାନାରେ ଏକମାସ ରହିଲେ ସବୁଜଳରେ ଆଗୋଷ୍ୟ ହୋଇଯିବେ ଏବଂ ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ସେ ସରଦାସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ । ଏହିକଥା ଶୁଣି ତେଅରମାନଙ୍କ ମନରେ ସନ୍ଦେହ ହେଲା ଏବଂ ସେ ଅଦେଶ ଦେଲେ ସେ ଯୋଗେଶ ବାବୁ ଚିତ୍ତସ୍ତା କର ଅଗୋଷ୍ୟ ନ ହେଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇପାରନ୍ତେ ନାହିଁ । ଯୋଗେଶ ବାବୁ ପୁଣି ପୁଣି ଜାକୁର ସାହେବଙ୍କର ସାରସିଂହଟ ଦାଖଲ କଲେ ମାଣି ଚାହା ଦେବା ହେଲା ନାହିଁ । ତେଅରମାନ ସାହେବ ଅଦେଶ ଦେଲେ କି ଯେଉଁ ଜଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ସେହି ଜଳର ସିଲିର ସରଜନଙ୍କର ସାରସିଂହଟ ଦେଖାଇବା ଅବଶ୍ୟକ । ଯୋଗେଶ ବାବୁ ଏହି ଅଦେଶ କରୁଥିଲେ ଶ୍ରୀ ଗାୟ କ୍ରମିକରଙ୍କ ନିକଟରେ ଅଧିକ କଲେ ଏବଂ ସାହେବ ମହୋଦୟ ନରସିଂହେଟ୍ଟିରେ ଚାଲି ମାଳ୍ୟବର ଶେଷଲଟ ବାହାଦୁର ନିଶ୍ଚୟ କଲେ କି ଯେତେବେଳେ ନିୟମାବଳୀରେ ଲେଖା ଅଛି କି ଜଣେ ଜଳ ସିଲିର ସରଜନଙ୍କର ସାରସିଂହଟ କରିବାର ତେତେବେଳେ କୌଣସି ଜଳର ସିଲିର ସରଜନଙ୍କର ସାରସିଂହଟ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଟେ । ଅରଏକ କଟକଜଳ ସିଲିର ସରଜନଙ୍କର ସାରସିଂହଟ ଦାଖଲ କି କଲେ ବୋଲି ଯୋଗେଶ ବାବୁଙ୍କୁ ବରଂସାସୁ କରବା ଦ୍ୟାୟ ସଙ୍ଗତ ହୋଇ ନାହିଁ । ତଦନୁସାରେ ଏଠା ଜଳ ବୋଉଡ଼ର ଗତ ଅଧିକେଶରେ ଯେମେଶ ବାବୁ ସର୍ବ ଲକ୍ଷ୍ମେକର ପଦ୍ମରେ ନିୟମ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଯୋଗେଶ ବାବୁଙ୍କର ଅଧିକରେ ଗୋଟିଏ ସନ୍ଦେହ ଦାଖଲ ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ଅନେକ ସରଦାର କର୍ମସ୍ୱର ଉପଦାର ହେବ ।

ଶ୍ରୀମୁଖି ଶ୍ୟାମାଳକୃଷ୍ଣବର୍ମା ବାବୁର ୧୯୦୦ ଲେଖାଏଁ ମୂଲ୍ୟ ଗୋ * ୫ ବୁଝିଦ୍ୱାରା ନ * ୫ ଭାରତବାସୀ ସ୍ୱଭାବୁ ବଲିକରେ ବଞ୍ଚିନାଦ ଶାଖାର ସୁଯୋଗ ଦେବା ଦାରିଶ ବିଜ୍ଞପକ ଦେଉଥିବାର ଏଥିପ୍ରକ୍ତ ଅନୁମୋଦେ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ସେ ଶ * ୪ ଶ୍ରୀ ଅଦେବତ ପାରିଥିଲେ । ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ନମୁଲିଖିତ ବାବୁଙ୍କୁ ବୁଝି ଦାତ କର ଅଛନ୍ତି । ଯଥା:— ଅବତୁଲ୍ୟଅଲ ମନାତ ପୁତ୍ରଗବତୀ ଏମ. ଏ, (୧ମ ଶ୍ରେଣୀ) କଲିକତା, ସରଜନକ, ମୁଖର୍ଗା ଏମ. ଏ, (୧ମ ଶ୍ରେଣୀ) କଲିକତା, ପରମେଶ୍ୱର ଲାଲ ଏମ. ଏ, କଲିକତା, ସମ୍ପଦ ଅବତୁଲ ମଜଦ କ. ଏ, କଲିକତା,

ଓ କ. ଏ, କଲିକତା, ସେସ ଅବତୁଲ ଅଜଳ କ. ଏ, ପଞ୍ଜାବ । ଏହି ବୁଝିକରସ୍ତାସୁ କରବା ଦାରିଶ ସେ ଅନେକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦାନ କରିବାକୁ ସଂକଳ୍ପ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏପରି ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଜଗରର ଏକ ସାହୁକର ସ୍ଥାନରେ ଗୋଟିଏ ଗୁରୁଗଣ୍ଡ ଶ୍ରୀ ବାସ ସ୍ଥାପନ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ସେଠାରେ ଗୁରୁଗଣ୍ଡ ଶ୍ରୀମାନେ ବାସ କର ମାସକୁ ଟ ୧୦୦ କା ବ୍ୟୟରେ ପ୍ରାସାଦାଦତ ନିର୍ବାହ କର ଯାଉନେ । ଏପରି ଉଲ୍ଲଭ ଦାହା, ହିରୋଗୀଙ୍କର ପରଦୟ ବଙ୍ଗଳା 'ହୁରଦାଘରେ' ପାଠ କର ଅନେକ ସହର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛି । ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ୟାମାଳକୃଷ୍ଣବର୍ମାଙ୍କର ନିବାସ ଗୁରୁଗଣ୍ଡରେ, ଜାତିରେ ବଣିକ । ସେ ନିତାନ୍ତ ଗଣ୍ୟ ପୁଣେ । ବହୁ ବୟସରେ ଯେଉଁ ବର୍ଷ ସେ ବ୍ୟବହାର ଲାଭୁର ପ୍ରଦେଶଦା ପଦ୍ମଶା ପାସ କଲେ ସେହି ବର୍ଷ ପାସାଦ୍ୟ ସଂକଳ୍ପ ପଣ୍ଡିତ ସର ମନସ୍ତର ଉଲ୍ଲଭୁମ ମହୋଦୟ ଏ ଦେଶକୁ ଅଧି ଜଣେ ଦେବନାଗର ଅଞ୍ଚଳରେ ସଂସ୍କୃତ ଲେଖି ପାରିବା ଲୋକ କଲିକତାରେ ଚଳିଯିବା ଦାରିଶ ଗୋଳି ଥିଲେ । ଶ୍ୟାମାଳକୃଷ୍ଣ ସ୍ୱାମୀ ଦୟାଳୟ ସର-ସୁଗାଙ୍କ ନିକଟରେ ସଂସ୍କୃତ ଶିକ୍ଷା କର ଉତ୍ତମ ଦୁର୍ଯ୍ୟୁ ଲାଲ କରୁଥିବାରୁ ସର ମନସ୍ତର ଚାହାନ୍ତି ବିଲକ୍ଷ୍ମ ଯେନି ଲାଲେ । ସେଠାରେ ସେ କ. ଏ; ଏମ. ଏ; ଓ ବାରିଷ୍ଟ୍ରାସ ପାସ କର ଏବଂ ବିଲକ୍ଷ୍ମର ଅନେକ ମାଳ୍ୟବ୍ୟ ବାବୁଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରମାନ ଲାଭିଥିବାର ସ୍ମରଣକୁ ଯେଉଁଥିବି ରଚନା ନାମକ ଦେଶୀୟ କରଦି ଗଙ୍ଗର ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଥିଲେ । ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ଉଦୟପୁର ଗଙ୍ଗର ଦାଉଁସଲର ଜଣେ ମେମ୍ବର ହୋଇଥିଲେ । ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ସେ ଦୟା ମଞ୍ଜି ବାହାର କରବା ଏବଂ ତୁଳା ପଲ୍ଲୀର କରବା କେତେକଗୁଡ଼ିଏ ଦାରିଶାଦା ପ୍ରଥମେ ସ୍ଥାପନ କରୁଥିବାରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ସମସ୍ତ ଦାରିଶାଦାର ମାଲିକମାନଙ୍କଠାରୁ ବହୁ ଅଂଶ ପାଉଅଛନ୍ତି । ଏହି ସର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ବ୍ୟବସାୟରେ ସେ ଅର୍ଥ ଉତ୍ପାଦିତ କର ବର୍ତ୍ତମାନ କଲକତାରେ ସମ୍ପାଦ ବାସ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଚାହାଙ୍କର ସନ୍ତାନାଦ ବହୁ ନାହିଁ ଏବଂ ଏ ଦେଶର ଗଣ ଅଦେଶରେ ସେ ଯୋଷ୍ୟ ପୁସ୍ତ ଗ୍ରହଣ କି କର ଚାହାଙ୍କର ଉତ୍ପାଦିତ ସମସ୍ତ ଅର୍ଥ ସାମାଜିକ ହୁରଦାଘ୍ୟର ବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ସଂକଳ୍ପ କରୁଅଛନ୍ତି । ଉପର-ଲିଖିତ ବୁଝି ଦାହାଦ ତହିଁର ପଲ ଅଟେ । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ସେ ଶ୍ୟାମାଳ ମହୋଦୟ ଗୁରୁଗଣ୍ଡ ଗୋଟିଏ ଅମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନ ଏବଂ ଅନୁପମ ଅଦର୍ଶ । ଅନୁମୋଦେ ଗାଦ ବୁଝିବ ।

ସହର ତାହାଙ୍କର ଘର ଜୀବନ କାମନା କରୁ-
ଅଛି ।

ସଂଗୋଷ୍ଠୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ସଂଗୋଷ୍ଠୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ବନ୍ଧର
ସନ ୧୯୦୪ ସାଲର ବାର୍ଷିକ ବିବରଣ ସମ୍ବନ୍ଧ-
ରେ ମାନ୍ୟବର ବଙ୍ଗୋପକରଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ
ବାଦାଉଅଛି । ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରେ ଅପରାଧୀ
ବାଳକମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଓ ଚରଣ ସଂଗୋଷ୍ଠୀ
ନିମନ୍ତେ ଯୋଗ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଛି । ଗୋଟିଏ
ଅଲପ୍ତରେ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ଲଭବାଣରେ ।
କର୍ତ୍ତୃକର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଜ ୧୦୧ ଶ ଶୁଣି ଭରତ ଦୋ-
ଉଥିଲେ । ସନ ୧୮୯୯ ସାଲଠାରୁ ଦୌର୍ଗଣ୍ଡ
ବର୍ଷ ଏବେ ଅନୁସନ୍ଧ୍ୟା ଭରତ ଦୋର
ଥିଲେ । ପିଲାମାନଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପୂର୍ବକର୍ତ୍ତବ୍ୟଠାରୁ
ଭଲ ଥିଲା ଏବଂ ନିୟମ ଭଙ୍ଗ ଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଉଣା
ଥିଲା । ଏ ସମସ୍ତ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଅଟେ ।
ଅଲପ୍ତର ସ୍କୁଲରେ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଦୁର୍ଲଭବାଣ
ସ୍କୁଲରେ କୃତ୍ରିମ କୃତ୍ରିମା । ଶିକ୍ଷା ଦେବା
ପିଲାମାନଙ୍କର ଜୀବନରେ ଗତ କ ୩ ବର୍ଷରେ
ପ୍ରାୟ ଚତୁ ପ୍ରଭେଦ ଦିଅ ନାହିଁ । ଜ ୩୩୩ ଶ
ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୨୯ ଶର ଠିକଣା ମିଳି ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ-
ମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜଣା ଯାଇଅଛି ଯେ ଗୁଣ-
କାର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତ୍ୱବା ଜ ୧୨୫ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୨୦ ଶ
ସେ ଜୀବନୀ ବଢ଼ିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ଛଡ଼ା ୦
ଶିକ୍ଷିତ୍ୱବା ଜ ୧୯ ଶ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ନିୟନ୍ତ୍ର ଅଛନ୍ତି ।
ଜ ୨୦୮ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୫୨ ଶ ଶିକ୍ଷିତ୍ୱବା ଶିକ୍ଷା
ଜୀବନୀ, ଜ ୫୨ ଶ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜୀବନୀ
ଅବଲମ୍ବନ କରୁଅଛନ୍ତି, ଜ ୩୨ ଶ ବେତାର
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଜ ୨୫ ଶ ପୁଣି ଅପରାଧ କର
କର ଦୋର ଅଛନ୍ତି । ଅବଦ ଶିକ୍ଷାର ଫଳ
ସନ୍ତୋଷଜନକ ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ । ଜୀବନୀ
ନିର୍ବାହର ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଉଚିତ ବୋଲି
ବନର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟି ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ କରୁଅଛନ୍ତି ଚର୍ଚ୍ଚି-
ରେ ବିମତ ଦୋର କ ପାରେ । ମାତ୍ର ଯାହା
ଶିକ୍ଷା ଦେଖିବା ଉଚିତ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ଯେବେ ଶିକ୍ଷିତ୍ୱ
ଲେଖନୀରେ ପେଟ ପାଳ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି
ତେବେ ସେ ଶିକ୍ଷା ବଦଳ ଦେଉଅଛି । ଏଥି-
ପାଇଁ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତ୍ୱ ଦାସ୍ତରେ ଭଲ
ପାଳକ ଚର୍ଚ୍ଚିପ୍ରଦ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା
ଅବଶ୍ୟକ । ଅଲପ୍ତରେ ନ୍ୟୁଗୁଣା ଶିକ୍ଷାଦା-
ର ପ୍ରସ୍ତାବ ବନର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟି କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ମହୁର
କରୁଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ସେଠା ସ୍କୁଲ ଅନ୍ୟସ୍ଥଳକୁ
ରୁଚିଯିବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେ
କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଚର ଅଛି । ଅବଦତ ଦେଲ କା-
ପୁରର କ୍ରମାନ୍ତରେ କମ୍ପାନୀ ଏହି ସ୍କୁଲ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦେଇ ତମ ଭଣ୍ଡାର ଏବଂ
ବଚେନ, କମାର ଭଣ୍ଡାର କାର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଦା

ଦ୍ୱାରଣ ପିଲା ମାନିବାରୁ ବନର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟି ଚର୍ଚ୍ଚିରେ
ଅବଦତ ଦୋର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟା ଦୁ ଅଲ
ସେମାନେ ଯାହା ଶିକ୍ଷିତ୍ୱେ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ କର
ପେଟ ପାଳ ପାରିବେ । ଅବଦ ଏଥିର ସୁବ୍ୟା
ନିମନ୍ତେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସ୍କୁଲ ବାହାରେ କାର୍ଯ୍ୟ
କରବାର ଅନୁମତିପ୍ରଦ ପ୍ରଦାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ
ନିୟମାବଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଫଳ କର ଦେବା
ସ୍ତ୍ରର ଦୋର ଅଛି ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟେ ।

ମିଉନିସିପାଲ ଟିକସ ଅଭ୍ୟାଗୁର

ଏ କରକର ମିଉନିସିପାଲ ଟିକସ ବନୋବସ୍ତ
ଦିଅ ଅଭ୍ୟାଗୁର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କରଦାତାମାନଙ୍କର
ଦୁଃଖ ଓ ଗୁଣାସ୍ୟ ସାଧନରେ ସର୍ବସାଧାରଣକୁ
ଜଣାଇଅଛି ଏବଂ ସେହି ଅଭ୍ୟାଗୁର ନିବାରଣ
ଏବଂ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ମିଉନିସିପାଲ
କମିଶନରମାନଙ୍କୁ କୃତ୍ରିମରେ ଅନୁରୋଧ କର-
ଅଛି । ସେ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ
ନାହିଁ । ପରନ୍ତୁ ପ୍ରକାମାନଙ୍କର ରକ୍ଷାକର୍ମଣ
ଏବଂ ସଫଳପ୍ରଦାର ଅଭ୍ୟାଗୁର ନିବାରଣର
ଭାର ବନର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟିଙ୍କ ଦ୍ୱାରରେ ରହିଅଛି ଏବଂ
ବନର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟି ସେହି ଭାର ଜଳ ମାଳଖୋଟ ଏବଂ
ବିଭାଗୀୟ କମିଶନରଙ୍କଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାହ କରନ୍ତି ।
ମିଉନିସିପାଲ ଅଠରରେ ମଧ୍ୟ ଜଳ ମାଳଖୋଟ
ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ କମିଶନରଙ୍କ ମିଉନିସିପାଲିଟିର
ସଫଳ ବିଷୟ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି କରବାର ଅଧିକାର
ପାଇଅଛନ୍ତି । ଅବଦ ସେହିମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ
କରି ଦୁଇ ଗୁରୁତଥା ଜଣାଇବା କର୍ତ୍ତମାନ
ଅନୁମାନଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ଅଟେ । ଗତଅର ଏହି
ଦଠର ମିଉନିସିପାଲ ଟିକସ ବନୋବସ୍ତ ସମ-
ସ୍ତରେ ଅସେସର ଯଥେଚ୍ଚା ଟିକସ ବଢ଼ାଇ
ଦେଉଥିଲେ । ଅପର କମିଶନର ସୁବର୍ଣ୍ଣରେ
କରଦାତାମାନେ ସେ ଦାୟତ୍ୱ ଗଣା ପାଇରେ
ମାତ୍ର ଜଳ ମାଳଖୋଟ ଦୌର୍ଗଣ୍ଡ ଅନୁସନ୍ଧ୍ୟା କ
କର ଗଣୋଟ କରେ କ ଅସେସର ଠିକ
ବନୋବସ୍ତ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ମିଉନିସିପାଲ
କମିଶନରମାନେ ଅପର କମିଶନରେ ବସି ଟିକସ
ଉଣା କରୁଥିଲେ । ବିଭାଗୀୟ କମିଶନର ମଧ୍ୟ
ଦୌର୍ଗଣ୍ଡ କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ମାଳଖୋଟର
କଥା ବିଷୟ କରେ ଏବଂ ମାନ୍ୟବର ଲେପ୍-
କଣ୍ଠାବର୍ଣ୍ଣର ସେହି କଥା ଗ୍ରହଣ କର ମିଉନିସି-
ପାଲ କମିଶନରମାନଙ୍କର ଅସୋଭ୍ୟାଦା ପ୍ରଶ୍ନର
କଲେ । ଜଳ ବା ବିଭାଗୀୟ ଦାତମ ବଢ଼ି
ଶ୍ରମ ସ୍ୱୀକାର କରି ଗୋଟାକେତେ ଅପର
ନିୟତ୍ତି ସରକାରି କରନ୍ତୁ କରି ପଶ୍ୟା କର-
ଥିଲେ ଶୁଣି ଜାଣିପାରୁଥାନ୍ତେ ସେ ପ୍ରକୃତରେ
ଅସେସର ଅଭ୍ୟାଗୁରରେ କର ବଢ଼ାଇଥିଲେ
ଏବଂ ମିଉନିସିପାଲ କମିଶନରମାନେ ନ୍ୟସ୍ତ

ସଙ୍ଗତରୂପେ ବର୍ତ୍ତମାନ କର ଉଚିତ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ
କରୁଥିଲେ । ଜଳ ମାଳଖୋଟ ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ
କମିଶନରଙ୍କର ସଫଳପ୍ରଦ ଏହି କର ଅଟେ
ଏବଂ ଏଠାରେ ସର୍ବଦା ବାସ କରନ୍ତି । କର-
ଦାତାମାନେ ସକ୍ଷ ସମତ କରି ଦୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ
ଭାବରେ ଦୁଃଖ ଜଣାଇଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର
ଅସର ଟଳି ନାହିଁ, ନିଜ କରୋଷ ବା
ଦୋରରେ ବସି ଯାହା ଶୁଣିଲେ କା ଜାଣି-
ପାରିଲେ ତାହାର ଉପୋକ୍ତ କରଦେଲେ ଏବଂ
ବନର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟି ସେହି କଥା ଦେବାଦର ବାର୍ଷିକ
ନିର୍ଦ୍ଦାରଣରେ ସର୍ବ ସାଧାରଣରେ ପ୍ରଶ୍ନର କର-
ଦେଲେ । ଏ ଅରର ଦାତା ଚର୍ଚ୍ଚିର ବିଷୟ
ଦୋର ଅଛି । ଅର୍ଥରୁ ଅସେସରଙ୍କର ଅଭ୍ୟାଗୁ
କରଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକାଂଶପ୍ରାୟେ ଅପରରେ ବାହାର
ଦୋର ଅଛି ଏବଂ ସେହି ଅଧିକ ପ୍ରାୟରେ
ଅଂଶରୁ ଟିକସ ଉଣା ଦୋର ଅଛି ଚର୍ଚ୍ଚିର ଅଧ-
କାଂଶ ପ୍ରାୟେ ସେ ପରମାଣ ଉଣା ଦେବା
କ୍ୟାସୁବନ୍ଧ ତାହା ଦୋର ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ
କରରେ କେତେ ପ୍ରାୟେ ଅସେସର
ଅଦାରଣ ଉତ୍ତମରେ ଉଣା ଟିକସ ବନୋବସ୍ତ
କରବାର ଶୁଣୁଅଛି । ଏପର ଦାତା ଅଧିକ
ଏବଂ ମୋଟରେ ଅଭ୍ୟାଗୁରରେ ଟିକସ ବଢ଼ି-
ଅଛି । ସେତେବେଳେ ଟିକସର ଅଧିକ ଉଣା
ଦେଖି ଜଳ ମାଳଖୋଟ ଚର୍ଚ୍ଚିର ପ୍ରକୃତ ଦାତା
ଅନୁମାନୀ କର ମିଉନିସିପାଲ କମିଶନର-
ମାନଙ୍କର ଦୋଷ ଧରୁଥିଲେ ତେବେବେଳେ
ଏଥର ଅଧିକ ବଢ଼ିବାର ଦେଖି କମିଶନରମା-
ନଙ୍କ ଉପରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ।
ମାତ୍ର କ୍ୟାସିମରେ ବୁଦ୍ଧି ଦୋର ଅଛି କିମ୍ବା
ବାହା ବୁଦ୍ଧିବା ତାହାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ । ଟିକସ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଅରକ ଯାହା ଅଛି ବଦଳୁଥିଲେ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ
ଦେଲେ ତାହାର ଗୁଣା କରବାର ଦେଲୁ
ନାହିଁ । ଅରକ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦୋର ଅଛି
କିମ୍ବା ବିଶେଷତଃ ବନର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟି ସୁବନ୍ଧ୍ୟା ଯାହା
ସୁବନ୍ଧ୍ୟା କର ଦେଉଅଛନ୍ତି କି ଏପର କ୍ୟାସୁ
ସଙ୍ଗତରୂପେ ଟିକସ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା ଉଚିତ କି
ଅନ୍ୟ ବିକଳକୋଷମାନଙ୍କର ଉଚିତ କରକର
ଲେଖକ ଦୋର ଗଣକମାନଙ୍କ ଉପରେ ତାହା
ଭଜା ନ ଯାଏ କାର୍ଯ୍ୟତଃ ତାହା ପ୍ରକ-
ପାଳକ ଦୋର ଅଛି କି କି ଏହା ଦେଖିବାର
ଭାର ସେ ପ୍ରାୟେ ପ୍ରାୟେ ଦାତମାନଙ୍କ ଉପରେ
ରହିଅଛି ସେ ପ୍ରାୟେ ଏ କରକର ମିଉନିସିପାଲ
କମିଶନରମାନେ ଏଥର ଟିକସ ବନୋବସ୍ତ
କର କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ବିଶେଷ ଅନୁସନ୍ଧ୍ୟା
କର ଦେଖିବା ଏହାକୁ ଅବଶ୍ୟକ ଦେଉଅଛି ।
ମୋଟେଲ ଦେଖି ତାହା ବୁଦ୍ଧିବା କିପାରେ ।

ଦୁଇ ଚାନ୍ଦି ବଜାରର ଦେବେନୀ ଅପରିକାଶ
 କରନ୍ତାବାର ଅବସ୍ଥା ଓ ଘର ଦେଖି ଅଧିକ
 ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଦେବେନୀର ଦ୍ୟାୟମାନ ଦୋରାଧିକ
 ହୁଇଲେ ଅନ୍ୟାୟରେ ପ୍ରକୃତ ବଥା ଜଣା
 ପଡ଼ିବ । ଡିକସ ବଜାରବା ବା ଦମାଲବା ଜଣ
 ମାଳିଙ୍ଗେଟକର ଅନୁପମାନ ଦାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେ
 ଏବଂ ତହିଁ ପାଇଁ ତାହାକୁ ଅନୁଗ୍ରହ କରୁ
 ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଅସେସର ଏବଂ ମିତ୍ରନିପିପଲ
 ଦମିତକରମାନେ କରତାତାଙ୍କ ପ୍ରତି ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ
 ବା ଅବଗୁର କରଅଛନ୍ତି ଏ ବଥା ଦେବେନୀର
 ସମ୍ପଦ ନିଶ୍ଚୟରୂପେ ଜାଣି ଉଚିତ ବଥା ଗର୍ବଣ
 ମେଣ୍ଟି ଜଣାଇବା ତାହାଙ୍କର ଗୋଟିଏ
 ଗୁରୁତର ଦାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ଅନୁର
 ବିନା ତାହା ଉତ୍ତମରୂପେ ନିର୍ବାହର ଅନ୍ୟ ପଦ୍ଧତି
 ନାହିଁ । ଅବ ଏବ ତାହାକୁ ନିଜେ ଅନୁପମାନ
 କରବାର ଦୁଷ୍ଟାସୀଦାର କରବାକୁ ଅନ୍ୟନ୍ତ
 ବିଦୟୁକ୍ତରେ ଅନୁଗ୍ରହ କରୁଅଛୁ ।

ପ୍ରାପ୍ତ ।
ଜଳରେ ।

ଅନ୍ୟାୟ ସମୟରେ ଦେବୀର ଜଳର
 ଉପକାରଣ ଲୋକେ ହୁଇଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ପ୍ରତି
 ସେମାନଙ୍କର ଅଦାଦର ନାହିଁ କି ? ବର୍ତ୍ତମାନରୁ
 ଏକାକେଲେକେ ନିରାଶ କ ଦେଲେ ସେମାନେ
 କହୁଲିସ୍ତୁ ଦେବାକୁ ଯାନ୍ତି ନାହିଁ; କହୁଲିସ୍ତୁ
 ଦେବାବେଳେ ଅଭିଶପ୍ତ ଅନିଚ୍ଛା ସହିତ
 ଦେଇଥାନ୍ତି । ଏହାର କାରଣ ଗୁଣିମାନେ
 ନିର୍ମୂଲ୍ୟତରୂପେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରନ୍ତି;—

୧ । କହୁଲିସ୍ତୁ ମିଥ୍ୟ ଦାରି ଦେବା ।

୨ । ଦେବୀର ଜଳଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ ସବୁ ଜମ
 (ଅର୍ଥାତ୍ ଅତି ଉଚ୍ଚ ବା ଅତି ଖାଲ) ର ଉପ
 କାର ହୁଏ ନାହିଁ ତାହାକୁ ସବୁ ଶୁଦ୍ଧ କ ପାଇବା
 ବିମ୍ବା ଯେଉଁଠାରେ ଶୁଦ୍ଧ ମିଳେ ତାହା ସାଧା
 ରଖନ୍ତେ "ବ୍ୟୟ" ସାଧ ଥିବା ।

୩ । ଜଳ କହୁଲିସ୍ତୁ ଦେଇ ସୁଦ୍ଧା ଅବ
 ଶ୍ୟକମତେ ଜଳ ଠ ପାଇବା ଏବଂ ଯେଉଁ
 ଦେବୀର ଦର୍ମଗୁଣମାନଙ୍କଠାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଜଳ
 ଉଚ୍ଚକାର ରୁ ଥାଏ ପ୍ରତିଥର ସେମାନଙ୍କର
 ବୁଦ୍ଧି ସାଧନ କରବାକୁ ପଡ଼ୁଥିବା ।

ଉପରେକ୍ତ କାରଣମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସମ୍ପେ
 ପରେ ବହୁ ବହୁବା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମ୍ଭର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

୧ । ଅମ୍ଭ ଏକପେରି ଗୁଣିମାନେ ଦମ୍ଭବର୍ତ୍ତ
 ସଦାଶ ଜଳ କହୁଲିସ୍ତୁ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏହି
 ଦମ୍ଭବର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ହୁଏତ ଦୁଇବାର ଅନ୍ୟାୟ
 ବା ଅଧିକ ବୁଦ୍ଧି ଦେବୁ ଦେବୀର ଜଳର ସଦା
 ଯତ୍ନ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ ପାରେ; ସତ୍ୟ ଦୁଇ

ବର୍ଷ ବିପଦରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ସଦାଶ ଦମ୍ଭବର୍ତ୍ତ
 ପାଇଁ ଜଳକର ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଅର୍ଥାତ୍
 ଦେବୀର ଜଳ ଯୋଗୁଁ ଦୁଇ ବର୍ଷରେ ଯେଉଁ
 ସିଦ୍ଧିରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାକୁ ହେବ ଦମ୍ଭବର୍ତ୍ତର
 ଜଳକର ଦେଇ ଦେଖିଲେ ଲାଭ ପ୍ରାପ୍ତ କରୁ
 ନହେ ନାହିଁ । ଦେବେ ଲାଭ ମଧ୍ୟରେ ଏକକ
 କୁଦାସାଦପାରେ ଯେ ପସଲ କ ଦେବା
 ଦେବୁ ଗୁଣିକୁ ଯାହା ଅନ୍ୟର ଦ୍ୱାରସ୍ତ ଦେବାକୁ
 ହୁଅନ୍ତା ତାହା ତାକୁ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଦୁଇ
 ବର୍ଷର ଯାହା ଶକ୍ତି ଦୋରଥାନ୍ତା ତାହା ତାକୁ
 ଦମ୍ଭବର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ବିଶେଷତା ଭର ସହିବାକୁ
 ପଡ଼େ । କହୁଲିସ୍ତୁ ମିଥ୍ୟ ଦ ଏବେ ଦାରିତାଳ
 କର କ ଯାଇ ନିତାନ୍ତପସେ ଉଚ୍ଚ ବର୍ତ୍ତ ରଖା
 ଯାଉଥିଲେ ଗୁଣିମାନେ ଜଳକର ଦେବାକୁ
 ପରାପୁଷ୍ଟ ହେଉ ନ ଥାନ୍ତେ ।

୨ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୈତ୍ରୀରେ ଏକଅକ୍ତେ
 ଏପରି ଅନେକ ଜମି ଅଛି ଯାହା ସବୁ ସେତେ
 ମନବୁଦ୍ଧି ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଦେବୀର ଜଳର
 ଗୁଣିମାନଙ୍କ କରେ ନାହିଁ; ଅନ୍ୟଅକ୍ତେ ଏପରି
 ଦେବେକ ଜମି ଅଛି ଯେଉଁ ଶୁଳକୁ ସେତେ
 ତେଣୁକଲେ ସୁଦ୍ଧା ଦେବୀରଜଳ ମାତ୍ର ପାରିବ
 ନାହିଁ । ଦର୍ମଗୁଣମାନେ ସେତେ ନ୍ୟାୟାନ୍ତ
 ଗୁଣି ଦୋର ସେହି ସବୁ ଜମିଗୁଡ଼ିକ ଜଳ
 କରୁ ଶୁଦ୍ଧ ଦେଉଥାନ୍ତେ ତାହାଦେଲେ
 ଜଳକର ପ୍ରତି ଲୋକମାନଙ୍କ ଅଶ୍ରଦ୍ଧାର ଅତି
 ଗୋଟିଏ କାରଣ ହୁଏତୁ ହୁଅନ୍ତା । ମାତ୍ର
 ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ଦର୍ମଗୁଣମାନଙ୍କର ନ୍ୟାୟ ଅର୍ଥ
 ସାପେକ୍ଷ ହେଉଥିବାରୁ ଗଣନ ଗୁଣିମାନେ
 ବଡ଼ ଦରବରରେ ପଡ଼ନ୍ତି । ଦର୍ମଗୁଣକର ବୁଦ୍ଧି
 ସାଧନ କ ଦର ଯେଉଁ ଗୁଣି ଦ୍ୟାୟ ଉପରେ
 ଯିବାକୁ ସାହସ ନରେ ତାହାକୁ ବସର ସର
 ପ୍ରସ୍ତ ଦେବାକୁ ହୁଏ ତାହାର ଗୋଟିଏ ନିଦର୍ଶନ
 ଦେଇଥାନ୍ତୁ । ମାତ୍ର ଏପରି ଘଟଣା ବିରଳ କ
 ଥିବା ଦେବୁ ଅନାବଶ୍ୟକ ମନେ କରୁ ।
 ସୁଲରେ ପ୍ରଜାଦାର ଲୋଡ଼ିବା ପରବର୍ତ୍ତରେ
 ଦୌଣ୍ଡ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ହରବରରୁ ରକ୍ଷା ପଦବା
 ଲୋକେ ଶ୍ରେୟସ୍ତର ମନେ କରନ୍ତି । ଭାରିକ
 ବମେଇ ହୋଇ ନଦାର ପାଖକୁ ଯାଇ ଗୁଣି
 ବିରା ଶ୍ରେୟ ଦରଶାସ୍ତ୍ର ଲେଖାଏ । ଏଥିରେ
 ବହୁ ମେହନ୍ତନା ଦେବାକୁ ପଡ଼େ । ପରେ
 ଶ୍ରୀନୀ ଦୋର ଦରଶାସ୍ତ୍ର ଶ୍ରେୟ ରେଜଷ୍ଟ୍ର
 ଦର ବିମ୍ବା ନିଜେ ବମେଇ ହୋଇ ସେ ଶ୍ରେୟ
 ଦାବନଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ ହରଏ । ଶେଷରେ ଯାହାଙ୍କ
 ଦାର୍ଯ୍ୟର ଅମତରେ ଦରଶାସ୍ତ୍ର ଶ୍ରେୟ ଯାଇଥାଏ
 ତଦାକ୍ଷ ଓ ରପୋର୍ଟ ସଦାଶ ବ. କର ଦାତରେ
 ସେଖଣ୍ଡ ଅର୍ପ ପଡ଼େ । ଏଥିରେ ଯାହାଦେବୀର

ସ୍ୱାଭାବିକ ତାହା ହୁଏ । ଗଣନ ଗୁଣି ପରସା ଶ୍ରୀ
 ଦର ଦସ୍ତଖତ ହରବତ ହୋଇ ଭୁନି ହୋଇ
 ଘରକୁ ଯାଏ । ଏଣେ ପ୍ରତିଦାର ଅଣାରେ
 ଯେବେ ଜଳକର ଦେବାଲେ ଜେର କରଥାଏ
 ରାହା ଦେଲେ ସାରିପିଦେବଦ୍ୱାରା ଘର ନିରମ
 ହୋଇ ଦର ଅସ୍ତର ହୁଏ ଏବଂ ଦାସ ଟଙ୍କା
 ଉପରେ ଅତି ପାଞ୍ଚପରସା ମଧ୍ୟ ଦେଖା ଦେବାକୁ
 ପଡ଼େ । ସତ୍ୟ ଦୁଇତମ ଦର୍ମଗୁଣମାନଙ୍କର
 ଗୁଣିମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରବାକୁ ଅନୁରକ୍ତ ମତ୍ତା
 ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଗତିରେ ପ୍ରତିଦାର ପାଇବା
 ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଅସମ୍ଭବ ହୋଇଉଠେ ।

୩ । ଏକେକଥା ଉପରେ ପୁଣି ଅବଶ୍ୟକ
 ବେଳେ ଜଳ କ ପାଇବା କଷ୍ଟର ଅନ୍ୟତମ
 ଦାରଣ । ଜଳର ଅବଶ୍ୟକ ହେଲେ ସେକ୍ଷ
 ଦାର ଅପିସରଙ୍କ ଜଣାଇଲେ ସେ ମିଳିବ ତାହା
 ନୁହେ । ଦେବେଥର ଯାଇ ଅନୁସରଣ କର
 ବାକୁ ଦେବ ଏବଂ ବାଦ୍ୟତଃ ନୁହେ ବସ୍ତୁତଃ
 ବାକୁକର ଓ ତାହାଙ୍କା ଅନୁରୁପିପେଶ୍ଚେଲକର
 ବୁଦ୍ଧି ସାଧନ କରବାକୁ ପଡ଼ିବ ତେବେ ଯାଇ
 ଜଳ ମିଳିବ ।

ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକେ ଜଳ କହୁଲିସ୍ତୁ
 ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅତିଦାନ ବର୍ଷର ନିତାନ୍ତ
 ଅର୍ଥକ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଦେବୀର ଜଳଦ୍ୱାରା ରୁଅ
 ଦାମ ପ୍ରାପ୍ତ ଶେଷ ହୋଇଅସନ୍ତାଣି । ମାତ୍ର
 ବାଲମ୍ବାର ଅଲଗ୍ନ ସେଦସ୍ତକାର ଅପିସରଙ୍କ
 ପାଖକୁ ଯାଇ ଲୋକେ କରନ୍ତୁ ଦେଲେଣି ।
 ବେଳାକରେ ପାଣି ଭର ଅଥଚ ଲୋକେ
 ପରସା ଦେଇ ଜମି ଅଦାଦ କରବାକୁ ଜଳ
 ପାଉ ନାହାନ୍ତି । ସମସ୍ତରେ ଯାହା ପାଉଅଛନ୍ତି
 ତାହା ନିତାନ୍ତ ଅପ୍ରକୃତ ସୁଦାକୁ ଅଣାନୁରୂପ
 ଗୁଣ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦର ଉପାକୁନାହାନ୍ତି । ମାତ୍ର
 ବଏ ଦାହା ଅଗଣେ ବହୁକ ? ଜଣେ "ଦାବମ"
 ସଙ୍ଗରେ ଛାଡ଼ିବା ଅପେକ୍ଷା ତୁପ ହୋଇ ଘରେ
 ରହିବାକୁ ଏଠାକାର ନିଷଦ ପ୍ରଜାମାନେ ନିର
 ପଦ ମନେ କରନ୍ତି ।

ଅଣାକରୁ ଦର୍ମପ୍ରମାଣକ ଦୁଷ୍ଟି ଏସ୍ତୁପତ
 ଅକୃଷ୍ଣ ଦେବ ।

ପଞ୍ଚମୁଖୀର } ଶ ପାରେକର ମହାନ୍ତି
 ୧୩୮୧୦୫ }

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଦରକତାମେଲେଟ ।

କଟକ ରେ: କଲେକର ଗୋପେଶ୍ୱର ଦାତ୍ତ ନିପେଦ-
 ନାଥ ଦେବ ୩୧ ମେଣ୍ଟଣାକୁ ରବିତ୍ର ପ୍ରାଣ ଦେଲେ ।
 କୁସୁମ ସଦ୍ ଭେଷ୍ମୀ ମାଣେ, ୫ ବାହୁ ନୁପେକ, ୧୯୦
 ୧୩ ୨୩ ମେଣ୍ଟଣା ମାଣେ, ୫ ସମତା ପ୍ରାପ୍ତହେଲେ ।

Air Rifle

ବାୟୁ ଶସ୍ତ୍ର ବନ୍ଧୁକ ।

ବାୟୁ ଶସ୍ତ୍ର ବନ୍ଧୁକ । ଏହା ବ୍ୟବହାର କଲେ ବାୟୁର ଅପକା ଶୋଧାର ଅବଶ୍ୟକ ହୁଏ ନାହିଁ ପକଳ କଲେ ପ୍ରାୟ ୨୦୦ ଫୁଟ ଦୂରତାରେ ବୋଲେ ଏହାର ଗୁଳି ଚାଲିଯାଏ । ଏହା ହାତ ଖୋଟ, ବଳ, ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପଶୁ ପକ୍ଷୀ ଏବଂ ଉପମାନ ମଧ୍ୟ ଟିକାଇ କରାଯାଏ । ମନୁଷ୍ୟକୁ ମାରିଲେ ପ୍ରାଣର ହାନି ହୁଏ ନାହିଁ ସଦା ବନ୍ଧୁ ଶାନ୍ତାବରୁପେ ଜଗମ କରାଯାଏ ।

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ
ମେସାର୍ସ, ମହୁଡ଼, ଏଣ୍ଡ ରବିଈନ୍
୪୭, ମିର୍ଜାପୁର କୁଟି
କଲକତା

ଗରୁଡ଼ମେଷ ମେଡ଼ିକଲ ଡିପ୍ଲୋମା ପ୍ରାପ୍ତ
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜଗେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ସେନ କଲକତା ।
କଟକ ପାଠଶାଳା, ପ୍ରଦ୍ୟୁକ୍ତ ପଲପ୍ରଦ, ନବାନଗର ଓ
ପାଣିପୁରୀର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କଲେଜ ।

କୋଶରଞ୍ଜନ ଚୈଳ ।

ଏହା ଚୋଳ ବ୍ୟବହାର କଲେ କେଶ ବୃଦ୍ଧି, ପରସ୍ପାର ଏବଂ ସରୋଜ ହୁଏ, କେଶ ବୃଦ୍ଧିର ପରମାଗରେ କେଶ କେଶ ଚରମ ହୁଏ, ମସ୍ତକର ରୁଗ୍ଣ କମାଣ ହୁଏ, ଓ କେଶ, ପରମ ଚକାଢ଼ ହୁଏ । ଶାଳ, ମସୃଣ୍ଣ ଚୈଳିନୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବୁଲେଇ ଚକ୍ରମ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଣ, ଚକ୍ରମଶାଳ, ବୃଦ୍ଧି ଚୈଳିନୀ ଏ ବାଚର କେଶରୀ ଅପେକ୍ଷା ହୁଏ ।

ପ୍ରମୋହ ବିନ୍ଦୁ ।

ଏହା ପ୍ରକାର ମେହ ବା ଗରୋରୁପାର ମହୌଷଧି । ଜଗଜେନ୍ଦ୍ର, ମୁଖ ସମ୍ପର୍କାୟ ସବୁ ରୋଗ ମେହ, ପ୍ରସବନ ମେହ, ସରୋରୁଗ ଯୁଦ୍ଧ ଏବଂ ଶର ପ୍ରସବନ ପ୍ରଧାନ ଉଷଧି । ସେବା ସୁଦେ ବଡ଼ ଚକ୍ରମଶାଳ ଏ ଅପେକ୍ଷା ଗନ୍ଧ କରାଏ । ସେକର ସରୋରୁଗ କଲେଜ ଲେଖିଲେ ପଢ଼ାଣ ।

ଅଶୋକାରିଷ୍ଟ ।

ଏହା ପ୍ରକାର ଶି ସେକର ମହୌଷଧି । ଉଚ୍ଚଅର୍ଦ୍ଧମ ଜଗେନ୍ଦ୍ର, କୋଶରଞ୍ଜନ ଅମରୀ, ପ୍ରସବନରୁପେ ପ୍ରସବନ ରୋଗର ଅଶୋକାରିଷ୍ଟ କରାଏ ।

ଶୋଧିତ ଶୋଧକ ।

ଚାଉ ଲୁଗା ଓ ବସ୍ତ୍ର ସେକର ଅଗ୍ର ପ୍ରକାରର ଅବଶ୍ୟ ମହୌଷଧି । ହୃଦ୍ ସପ୍ତାହ ବ୍ୟବହାରକ୍ଷେତ୍ରେ ଗାଁ ଉଷଧିର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୪ ।

ରତ୍ନବିଳାସ ।

ଏହା ଚୈଳିନୀ ଓ ଶୁକ୍ର ଚୋଷଣର ସମସ୍ତ ପୀଡ଼ାର ମହୌଷଧି । ଅନୁସୂଚିତ ରୋଗରେ ଶୁକ୍ରଶସ୍ତ୍ର, ଚୈଳିନୀ ସୁଲକ ଉଷଧି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ଅପରମିତ ସହକାରେ ହେବୁ ସୁଦ୍ଧା ଶୁକ୍ର ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର ଚୋଷଣ ଯାଏ, ଶୋଧିତର ଯାଏ, ଶୁକ୍ର ଅବଶ୍ୟ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଦାନ କରେ ।

ଏବଂ କୋଇଲ ଚୈଳ ଓ ହୃଦ୍ ଚୈଳିନୀ କଟକା ୩ ୪ ।

ପୁନର୍ନବାସ ।

ଶୋଧ ଓ ରତ୍ନବିଳାସ ମହୌଷଧି ଏବଂ କୋଇଲ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୪ ।

ପାଣି ସ୍ତାନ

କରକର ଚାଉଳା ପ୍ରମାଦ ଦାସ ଗୁଣ୍ଡ ବଟକର ଏକମାତ୍ର ବ୍ୟବହାର ।
କାଲୁକମାର, ଚାଉଳଚୈଳ, କଟକ ଅବା ନଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ ସେନ କଲକତା ୧୮୮୯ ଓ ୧୯ ଲେଖକରୁପେ କଲକତା

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରୀ ଲଲମୋହନ ସାହା ଶ୍ରୀ ନିଧର ପୁଅ ବାପିତ ସର୍ବଦ୍ୱାର ଗଜସିଂହ ।

ଏହା ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବକ୍ଷୟ କୁଳ ଏସପ୍ରାଦ ରେ ପ୍ରାଣ ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ଅପେକ୍ଷା ହୁଏ । ମୂଲ୍ୟ କଟକ ୫ ୧୧ ମଧ୍ୟମ ୫ ୧୯ ଷେଟ ୫ ୧୨ ।

କଣ୍ଠ ଦାବାନଳ ।

କାହିଁ ଅଥ ଶରତକ୍ଷେତ୍ର ବା କେଶେ ଶାନ୍ତି ଅପେକ୍ଷା ହୁଏ । ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୧୮ ଚାକମାସୁଲ ୧୦୧୭ ୨ ଚାକା ୫ ୦ ୪

ସର୍ବଦ୍ୱୟ ଦୁରାଶନ ।

ଏହା ଦିଆଲେ ଜାତୁଅଦି ଉପକ୍ଷେତ୍ର ବା ଚକ୍ଷୁରେ ଅପେକ୍ଷା ହୁଏ । ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୧୮ ଚାକମାସୁଲ ୧୦୧୭ ୧୨ ଚାକା ୫ ୦ ୪ । ଏହା ନିକର ହୋଇଅଛି ଶରତକ୍ଷେତ୍ର ଉଚ୍ଚ ମୋଡ଼ନ ବାବା ସମ୍ପର୍କର ମାମ ଓ ସମ୍ପର୍କୀ ଦେଖି ସରତ କରାଯାଏ । ଏହା ସରତ ପରତ କଟକ ବୋକାଳରେ ପାଉଁଶେ ନ ପାଉଁଶେ ସୁସକାର ସେ ଚୈଳିନୀ ଶାନ୍ତି ସେ ଦେହ ଦାହି ଶୁଖିଲେ ପଠ ଲେଖିଲେ ଉ, ଚି, ପାର୍ଶ

କରେ ପଠାଇବୁ । ଏହ ସମସ୍ତ ଉଷଧିରେ ଅପେକ୍ଷା କେଲେ ମୂଲ୍ୟ ସେକର ଦେବୁ ।

ଠିକଣା ଛା ଲଲମୋହନ ସାହା ପଞ୍ଚମଧ୍ୟ ଚାକା ବାଉଁଶକାଳ । ଏକେଶ କଟକ ବାଲୁକାଳ ଛାୟୁର ପାରଦାପ୍ରସାଦ କର-ରକ୍ଷକ ଶ୍ରୀମ ସୁପ୍ର କଲକତା ।
Lal Mohan Saha Sankhanidhi Baburbazar, Dacca.

କପଦବନ୍ଧୁ ଉଷଧି ।

କଟକ ଚକ୍ଷୁର ବଳାର ଛୁଟି ନିକଟରେ ପ୍ରାପ୍ତିତ । ଏଠାରେ ଅସୁବିଧାୟ ଅବସ୍ଥା ଓ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରକାଶ ଫଳପ୍ରଦ ଓ ଅଧି-ଶିମ ଉଷଧିମାନ ଉଚିତ ମଧ୍ୟରେ କଟକ ହୁଏ । ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ସମ୍ପାଦକ ମାତ୍ର ମାୟୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାହୁ ଗୋଷାଳଙ୍କର ସୁସ୍ଥ ମହୋଦୟଙ୍କ ସହାୟତା ଓ ଉତ୍ସାହରେ ଉଷଧି ଖାଲସୁ ପରିଷ୍ଟାଳନ । ଯେ ଉଷଧିର ଫଳ ପଞ୍ଚମାଦ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଅଛି କେବଳ ସେହି ଉଷଧିମାନ ଏଠାରେ କଟକ ହୁଏ । ଶାନ୍ତିୟୁ କେଲେ ମଧ୍ୟ ଯାହା ପ୍ରକାଶ ଫଳପ୍ରଦ ନହେ ଏପରି ଉଷଧି ଏଠାରେ ଉପା-ଯାଏ ନାହିଁ । ଜଣେ ସୁଖୀ ଚକ୍ରମଶାଳ ସେନ କଣ୍ଠସୁ ହୋଇ ଉଷଧିର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟରେ ଦିଆଯାଏ । ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଶ୍ୱେନୀ ରୋଗର ଅନୁସୂଚିତ ବୃଦ୍ଧି ଉପକା ବା ଓଡ଼ିଆରେ ଶୁଖିରୁପେ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ଉପକା ଉଷଧିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପଠାଯାଏ । ପରପତ ସୁଲ ଉଦ୍ଧେନୁସେବକ ପାଣି ଲରେ ବାହାର ନିକଟକୁ ଉଷଧି ପଠାଯାଏ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳ ପାଲକା କାରଣ ଦୁଇପଲସିଆ ଚାକାକାଳ ନ ଦେଲେ ଉତ୍କଳ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ । ବେରଞ୍ଜ ବା କରମାସୁଲ ଦିଆ ହୋଇଥିବା ପଠ ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ ନାହିଁ । ଉଷଧି ଛତ୍ରା ପ୍ରସ୍ତାବ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଏ ଦୋକାନରେ କଟକ ହୁଏ । ଛାୟୁ ଓ ଚାକା ବଜ୍ର ମେହେନରକ୍ଷ ଲମରେ ପଠାଇବେ ।

କପଦବନ୍ଧୁ ଉଷଧି ।
ଚକ୍ଷୁର ବଳାର, କଟକ
୧୦୧୭/୧୯୦୫
ଶ୍ରୀ ବାଲକୃଷ୍ଣଦାସ
କଲକତା
ଶ୍ରୀ ସମ୍ପର୍କ ମିଟି
ମାକେଲକ

IT'S SO EASY TO NEGLECT THAT COLD !

IT'S so fatally easy to let that cold turn into Ague and fever. But it's easy, also, to find a good remedy in Bathwalla's Ague Mixture or Pills for it which are equally useful in Malarious, intermittent, and Bilious Fevers, and mild form of Plague, Surgeon, Major Jayakar says: 'that it is asafe and reliable remedy. Bathwalla & Co's Cholera, specificator cholera and Bathwalla's Ague Mixture or Pills, may be had of Mr. H. L. BATLIWALLA'S, Worli-Dadar Bombay and every where. At Re. 1 per bottle Discount to the Trade.

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

THE UTKAL DIPIKA.

CUTTACK, SATURDAY THE 26th August 1905.

ଶୁକ୍ଳ ୧୧ କାର୍ତ୍ତିକ ୧୯୦୫ ଖ୍ରୀ. ଶକାବ୍ଦ

ସପ୍ତମ ବର୍ଷର ପରବାକ୍ୟକାର ପ୍ରତିଦିନୀକାର ଲିପିରେ ଲେଖା ଯିବାର ନିୟମ

ଅର୍ଥାତ୍ ୪୯

ପଞ୍ଚାଙ୍ଗେଷୁ ୪୯

୩୪୦ ଗ
୪୫୪ ଶ୍ୟା

ନିମ୍ନଲିଖିତର ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରଦେଶର ଗର୍ଭା
ପ୍ରଦେଶର ଦୁଇ ଶତକ ହୋଇଅଛି, ଯଥା:—
ପ୍ରଥମବାର ସବାଶେ ଧାରପୁର ୧୦/୮ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧପୁର ୪ ୨୯
ଦୁର୍ଗ ସହ ପ୍ରସ୍ତୁତ ୧୯୦୫ ମାସ କୌଣସି ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରଦେଶର
ହେଲେବି ରହିବ ଗଣା ୧୦ ୪ ଶାଢ଼ି ଲାଗି ହେବ ନାହିଁ ।
ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟର ସବାଶେ ଗର୍ଭା ପ୍ରଥମ ଅରର ଦେବା ଓ
ହୁଇଗୁଣ ଯଥାକ୍ରମେ ହେବ । ଅଧିକ ଦିନ ସବାଶେ ହୁଇବ
କଲେବସ୍ତୁ ହୋଇପାରିବ । ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରଦେଶର ଦୁଇ ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରଦେଶର
ସମସ୍ତ ପଠାଉବାକୁ ହେବ ।

down in Government notification No. 486 T. G. dated the 2nd September 1893.
Applications will be received by the undersigned up to the 28th August 1905.
District Board } J. R. BLACKWOOD
PURI } Chairman
16-8-1905

ମୋହର ନ ୧୦୧ ମାସିକ ୪୯୫ ଲାଭେଇ
କୁର୍ଦ୍ଦ ନ ୧୦୧ " ୩୨୦ ଲା " " "
କୁର୍ଦ୍ଦ ନ ୧୦୧ " ୪୦୦ ଲା (କଲମାଳ)
ସବୁକରିବ ଅପସ୍ତର ସବାଶେ)
E. Mc. L. Smith
Deputy Commissioner
ANGUL.

NOTICE.

Royalty on green timbers has been temporarily reduced to six pice per cubic-foot. Gentlemen willing to take in large numbers may apply for particulars.

Pal Lahera, } Syam Sunder Nanda
Manager's office } Manager.
"15-8-05"

କିଛିକାଳ ପାଇଁ କଣ୍ଠା ମୁଣ୍ଡିଦାଠର ମାସୁଲ
ପ୍ରତି ଘଟଣୁଟି ଉପ ପଠସା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରୁ ହୋଇ-
ଅଛି । ସବୁଶେଷ ବିବରଣ ଜାଣିବା ପାଇଁ ପତ୍ରି-
କାରେ ଯଥା ଶୀଘ୍ର ଉତ୍ତର ଦିଅ ଦେବ ।
ପାଲକହା ମେନେଜର ଅପସ୍ତୁ } ଶ୍ରୀ ସ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ନନ୍ଦ
ଦା ୧୫/୮/୦୫ ମସିହା } ମେନେଜର ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ ଡ୍ରପ ।

ମେଡ଼ ପ୍ରମେଡ଼ ଓ ଆବୃତ୍ତିକଲ୍ୟାଣ ମହୋଦୟ
କାର୍ଯ୍ୟର ସମୟ ଓ ଶୈଳୀର ଅପଥ୍ୟ ଅପାଦୁରେ
ମେଡ଼ ପ୍ରମେଡ଼ ଆବୃତ୍ତିକଲ୍ୟାଣ କଲେ ଶୁଣିବାରଲ୍ୟା
ମୁକ୍ତମୁକ୍ତି ପ୍ରସ୍ତାବ, ପ୍ରସ୍ତାବ କାଳରେ ଅପଥ୍ୟ ସରୁଣା,
ସପ୍ତ ଧାରୁକାର୍ଯ୍ୟ, କେ ୨ ପ୍ରସ୍ତାବ, ମୁକ୍ତାପର ଧାର ପଠନ
ମୁକ୍ତାପର କାଳା ମୁକ୍ତାପର ମୁକ୍ତାପର ଶର କୋଷ୍ଠକ ଓ
ସେଇ ପ୍ରଦେଶ ପ୍ରମେଡ଼ ହେଉ ନା କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅପର
ଅପଥ୍ୟ କର ସମୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ସମୟ କରେ କରେ ଏଥିରେ
କୌଣସି ଦୁର୍ଘଟ ପଦାର୍ଥ ନାହିଁ, ସେହି ବାଦି ଅନେକ
ବନର ନାଳପ୍ରକାର ଉତ୍ତମ କରନ୍ତାଇ କର କୌଣସି ପର
ପାଇଁ ମାତ୍ରାଣ୍ଡ ସହ ଏକମାତ୍ର ଉତ୍ତମ ।—
ମୁକ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ଉପକାରଣ ସହ ୪ ୨ ଲା ହୁଇବିକା
ମାତ୍ର ।
ଅଲ, ଡ, ପଠ } R. D. Pati
ନ ୨୨ ବେକ୍ କେମ୍ପଲେନ } 22 St. James
କଲକତା } Lane, Calcutta.

ନିଲମା ।

ମେଲଣର ଉତ୍ତମାଳକରେ ପ୍ରକା କାରଣକାଠ
ସୂଚିକ ଓଗେର ସନ ୧୯୦୫ ମସିହା ଅକୋବର ମା
ତା ୨୦ ଗରେ ଶୋଭା ମକାମ କଲେ ଅପସ୍ତରରେ
ନିଲମ କରସିବ ଉତ୍ତମ ସରକାରୀ ସେହି ଗାଣେରେ
ଦୁଇ ଘଟଣୁଟି ।—

କୃତକ	୪୨	୧୧୨
କୃତକ	୨୪୨	
କାଦପିଟା	୨୪୨	
କାଦପିଟା	୩୦	
ପାଠକ	୫୮	
ପ୍ରସ୍ତୁତ	୫୫	
ସୁଅ	୧୨୭	
ଇରପୁର	୧୫	
କମ୍ପୁର	୩୨	
କମ୍ପୁର	୨୭	
ମେଣ୍ଡାପାଳ	୨୫	
ମାଳିଶା	୧୦	
କମ୍ପୁର	୧୦	
କାଦପିଟା	୫୭	
କାଦପିଟା	୫୫	

ସେହିମାନେ ନିଲମକାରୀ ଗଣେ କଲେବି ଉପା କରନ୍ତୁ
ସେମାନେ ଅପସ୍ତର ମାତ୍ର ତା ୨୦ ଲା ହୁଇବି ଉପସେଷ
ଶିଳମାଳକରେ ପ୍ରକା କାରଣକାଳ କେଣି ପରନ୍ତୁ । ସେହି
କୃତକ ଅପସ୍ତର ସବାଶେ କଣ୍ଠା କୌଣସି ଉପସେଷ
ମିତ୍ରର କଲେବି ବାଧ୍ୟ ହୁଅନ୍ତୁ ।
T. H. MONTEATH.
Deputy Conservator fo forests
Puri Division
23 3-05

ADVERTISEMENT.

WANTED temporarily a Sub-In-spector of schools under the District Board of Puri (with the prospect of being made permanent) on a salary of Rs. 50 a month plus travelling allowance under the Civil Service Regulation. No one need apply who does not fulfil all the conditions laid

ମୋହର ଓ କୁର୍ଦ୍ଦ ଆବଶ୍ୟକ ।
ଅନୁର ଶର ମହାପିପିତାକାର କାଳର ସରକା ଶିବା
କଲେ ଉତ୍ତମାଳକ ମେ ମା ୨ ୧୧୨ ଲା ଉପସେଷ
ମୋହର ଓ କୁର୍ଦ୍ଦ ଆବଶ୍ୟକ । ଅପସ୍ତରରେ
ସାପ୍ତାହିକ ସପ୍ତକ କଲେ ଉତ୍ତମାଳକ ତା ୨୫ ଲା ହୁଇବି
କଲେ ହେବ । ଅପସ୍ତରରେ କଲେ ସେମାନେ କଲେ
ଓ ସେମାନେ ଅପସ୍ତର ସରକା ଉତ୍ତମ କଲେବି ।

